

Stockholms stads fattigvårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Fattigvårdsnämnden.

*Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25
(postadress: Stockholm 1; postgirokontonr 1268), t. »sociala nämnderna»; sessionstid: andra och fjärde måndagen i varje månad, vanligen kl. 19,30.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

I k. förordningen den 23 maj 1862 om kommunalstyrelse i Stockholm stadgades, att den allmänna fattigvården i staden skulle besörjas av *Stockholms stads fattigvårdsnämnd*, för vilken instruktion fastställdes av k. mt den 4 mars 1864. För dess verksamhet gällde vidare k. förordningarna ang. fattigvården den 13 juli 1853 och den 9 juni 1871.

Enligt nu gällande lag den 14 juni 1918 om fattigvården skall fattigvård — d. v. s. det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderårig, d. v. s. den som icke fyllt sexton år, jämväl uppfostran — meddelas minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kroppss- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig och som saknar medel till sitt livsuppehälle samt icke annorledes erhåller hjälp (obligatorisk fattigvård). I öfrigt ankommer det på fattigvårdsnämnden att meddela fattigvård i de fall, nämnden prövar nödigt (frivillig fattigvård). I den mån skäl till eftergift icke förefinnes, äger fattigvårdsnämnden uttaga ersättning för lämnad fattigvård av den, som åtnjutit fattigvården, samt i fall av obligatorisk fattigvård jämväl av den, som lagligen bort ansvara för försörjningen. Ovillkorlig försörjningsplikt åligger föräldrar gentemot minderåriga barn samt man gentemot hustrun. I öfrigt åligger det föräldrar och barn att i mån av behov, å ena, samt förmåga, å andra sidan, försörja varandra, så att de ej falla fattigvården till last. Sådan villkorlig försörjningsplikt åligger ock hustru gentemot mannen.

Enligt 44 § kommunallagen skola fattigvårdsuppgifterna handhas av en fattigvårdsnämnd. Nu gällande instruktion för fattigvårdsnämnden förordnar, att högsta ledningen av stadens fattigvård tillkommer nämnden, som har att, i enlighet med gällande författningar, på tjänligaste sätt ordna och besörja fattigvården jämte därmed sammanhängande angelägenheter. Erforderlig vård å sjukhus av medelösa besörjes

för fattigvårdssamhällets räkning av sjukhusdirektionen.

Nämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, åtta andra ledamöter, vilka jämte åtta suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Minst en ledamot och en suppleant skall vara kvinna. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Nämnden biträdes av en fattigvårdsdirektör, som är chef för nämndens expedition med tillhörande distriktsbyråer samt för de under nämnden lydande anstalterna. Nämnden sammanträder minst en gång i månaden. Åt särskilda delegerade må överlämnas att i fråga om fattigvårdsbeviljande med nämndens rätt besluta i enlighet med fattigvårdsreglementet för Stockholms stad samt de särskilda föreskrifter, som av nämnden meddelas (se sid. 256). Inom var och en av huvudstadens territorialförsamlingar skall finnas en av nämnden förordnad fattigvårdsstyrelse (se sid. 260).

En ledamot av barnavårdsnämnden skall enligt instruktionen för barnavårdsnämnden jämväl vara ledamot av fattigvårdsnämnden. Med hänsyn till det nära sambandet mellan fattigvårdsnämndens och barnavårdsnämndens verksamhetsområden har vidare i fattigvårdslagen föreskrivits, att, i den mån så prövas påkallat, representanter för barnavårdsnämnden och fattigvårdsnämnden eller dessa myndigheter i deras helhet böra sammankomma för rådgivning om angelägenheter, som beröra bådas verksamhet. Uppstår tvekan därom, vilken av myndigheterna, som i visst fall har att ingripa, kan avgörandet härutinnan hänskjutas till en särskild tremannanämnd, bestående av den för båda nämnderna gemensamma ledamoten samt därjämte en för ett år i sänder utsedd ledamot från vardera nämnden (se sid. 256).

Enligt lagen den 20 mars 1936 om socialregister skall i varje kommun av fattigvårdsstyrelsen eller annat kommunalt organ, som kommunen därtill utser, föras ett register (socialregister) över hjälpverksamheten inom kommunen. I detta skola antecknas 1) de personer, som erhålla understöd eller annan hjälp genom kommunens organ, 2) inom kommunen boende personer, som uppbära tilläggspension enligt lagen om folkpensionering, understöd enligt förordningen om invalidunderstöd, blindhetsersättning, mödrabidrag, barnbidrag eller bidragsförskott eller som med bidrag av allmänna medel åtnjuta sjukvård eller yrkesutbildning för förebyggande eller hävande av arbetsoförmåga, varom

i 8 § lagen om folkpensionering förmåles, samt 3) personer, som erhålla hjälp i annan än nu nämnd form, i den mån kännedom därom erhålles och anteckning därom anses böra inflyta i registret. Kommunala och statliga institutioner, vissa försäkringsbolag samt erkända sjuk- och arbetslöshetskassor äro pliktiga att lämna socialregistret upplysning om från dem utgående hjälp och understöd. Kommunalt organ, som bedriver hjälpverksamhet, skall, innan hjälpåtgärd till viss person beslutas, från socialregistret inhämta upplysningar rörande personen i fråga. Rätt att erhålla sådan upplysning tillkommer även övriga uppgiftspliktiga institutioner. Socialregistret och därtill hörande handlingar ävensom därifrån erhållna uppgifter skola så förvaras, att de icke åtkommas av obehöriga.

Författningar. Instruksen för Stockholms stads fattigvårdsnämnd, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941 (Kf 1940: nr 69). Reglemente för fattigvården i Stockholms stad, antaget av SF 14 sept. 1931 och fastställt av ÖA 28 nov. 1931 med provisoriskt tillägg, antaget av SF 23 jan. 1933, fastställt av ÖA 9 febr. 1933 och förlängt genom SF:s beslut 18 juni 1934, som fastställdes av ÖA 14 juli 1934 (se Kf 1931: nr 80, 1933: nr 4, 1934: nr 17). ÖA:s beslut 13 febr. 1933 och 9 aug. 1934 ang. särskild ordning för mottagande och beredande av ansökningar om fattigvård och annat understöd åt arbetslösa (enligt provisoriska tillägget till reglementet se ovan). Lag 14 juni 1918 om fattigvården, med ändr. Lag 18 juni 1937 ang. kommunala pensions-tillskott m. m. Lag 2 maj 1919 ang. lindring i de mindre bemedlade kostnader för vård av sinnessjuka, sinnesslöa och fallandesjuka. Lag 20 mars 1936 om socialregister, med ändr. Lag 28 maj 1937 om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar, med ändr.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 33,017,867 kr., kapitalbudgeten, förlagsmedel 1,367,400 kr.; inkomster: driftbudgeten 11,193,355 kr.

Fattigvårdsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Karlsson, Victor E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom lördagar 11—12.

Vice ordförande.

*Théel, f. Roth, Elisif, fru.

Övriga ledamöter.

Ekdahl, H. O. S., postmästare, stadsfullm.

Engzellius, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.

*Hallström, K. L. F., tjänsteman.

Hermansson, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm.

Johnsson, J. W., pastor, stadsfullm.

*Wahlbärj, J., annonschef, stadsfullm.

*Åstrand, N., ombudsman, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Carlsson, H. T., slöjdlärare.

*Ewerlöf, f. Löwenadler, Elsa H. E. J., fru, stadsfullm.

*Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.

Kollberg, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.

*Levin, f. Kaijser, Gerd, fru.

*Ljungberg, I., e. o. vice värd.

Robinson, S. N. A., typograf, stadsfullm.

Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru.

Kassaförvaltare.

Fattigvårdsdirektören; fattigvårdsinspektören (suppl.).

Sekreterare.

Mehr, Hj. L., sekreterare (se sid. 90).

Fattigvårdsnämndens delegerade.

Delegerade för understödsärenden.

Se sid. 256.

Delegerade för upphandlingsärenden.

Se sid. 268.

Budgetdelegerade.

Ekdahl, H. O. S.; Karlsson, Victor E.; Wahlbärj, J.

Tjänstedelegerade.

Ekdahl, H. O. S.; Ström, f. Hånes, Hildegard A.; Wahlbärj, J., ordf.

¹⁾ Enligt nämndens beslut den 8 mars 1943 skall ordföranden ersättas av fru Ström, hr Hallström av hr Ljungberg, hr Hermansson av hr Carlsson, hr Wahlbärj av hr Robinson, fru Engzellius av fru Ström och hr Åstrand av fru Johansson. Vice ordföranden skall ersättas av fru Levin och hr Ekdahl av fru Ewerlöf. Hr Johnsson skall ersättas av fru Kollberg.

Därest den för frånvarande ledamot utsedda personliga suppleanten icke skulle vara tillstädes, skall, i den mån suppleanterna icke redan enligt huvudregeln tagits i anspråk, såsom ersättare inträda den till tjänsteåren äldsta suppleanten inom samma partigrupp. Om någon suppleant enligt denna ordning icke finnes tillstädes, skall såsom ersättare inträda den till tjänsteåren äldsta suppleanten oberoende av partigrupp, varvid dock skall iakttagas, att representanter för de borgerliga partierna i första hand skola ersätta varandra.

FvN *Suppleanter:* Hermansson, K. Ture E.; Johnsson, J. W.; Åstrand, N.

Anstaltsdelegerade.

Se sid. 268.

Byggnadsdelegerade.

Bergström, K., byggnadsingenjör; **Ekdahl, H. O. S.**, postmästare, stadsfullm.; **Hermansson, K. Ture E.**, vaktmästare, stadsfullm.; **Karlsson, Wictor E.**, borgarråd, stadsfullm.; **Wahlbärj, J.**, annonschef, stadsfullm.

Delegerade för arbetshemmen

(med uppgift att följa verksamheten vid resp. arbetshem; jfr sid. 274).

För arbetshemmet Ösbyholm:

Carlsson, H. T.; **Kollberg, f.** Lagerheim-Lager, Gurli M.; **Ström, f.** Hånes, Hildegard A.
Suppleant: **Johansson, f.** Nilsson, J. W. E. (Thora).

För arbetshemmet Emaus:

Carlsson, H. T.; **Kollberg, f.** Lagerheim-Lager, Gurli M.; **Ström, f.** Hånes, Hildegard A.
Suppleant: **Johansson, f.** Nilsson, J. V. E. (Thora).

Tremannanämnden.

(Med uppgift att avgöra vissa ärenden jämlikt 38 § 2 mom. fattigvårdslagen; jfr sid. 254.)

Angående tremannanämndens sammansättning se sid. 278.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december sju revisorer jämte tre suppleanter för granskning av fattigvårdsnämndens samt styrelsens över pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.¹⁾

Björkman, N. G., överstelöjtnant.
Håkansson, E. A. F., spårvägsman.
Jansson, f. Johansson, Alice, föreståndarinna.
Lundqvist, E. J., chefredaktör, ordf.
Löfcrantz, V. F., kamrerare.
Månsson, O. P., instruktör, stadsfullm.
Rohdin, L. S., elmästare.

Suppleanter:

Billberg, A. A., förste byråingenjör.
Ek, K. A., typograf.
Lindén, L. G. A., förbundssekreterare.

¹⁾ Fattigvårdsnämndens revisorer granska jämväl förvaltningen av de medel, som tillhöra församlingarnas enskilda fattigvård.

Fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25 (postadress: Stockholm 1); t. »sociala nämnderna»; sessionstid: onsdagar kl. 14.

Fattigvårdsnämnden har åt särskilda delegerade överlämnat att i fråga om understöds beviljande med nämndens rätt besluta i enlighet med reglementet för fattigvården i Stockholms stad samt de särskilda föreskrifter, som av nämnden meddelas.

Fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden skola utses årligen av nämnden till ett antal av minst tre och högst fem ledamöter jämte två eller tre suppleanter. Ärendena skola beredas och föredragas av fattigvårdsinspektören, som även verkställer delegerades beslut samt äger, under tiden mellan delegerades sammanträden, vidtagna de åtgärder, som ej tåla uppskov.

Delegerade för understödsärenden tillkommer: att för intagning å anstalter enligt vissa grunder remittera vårdbehövande personer:

till ålderdomshem: i Stockholm hemortsberättigade behövande personer, som i följd av hög ålder, bräcklighet eller annan dylik anledning, utan att vara i behov av sjukvård, behöva varaktigt omhändertagas, och som genom hedrandeandel gjort sig förtjänta att å sådant hem intagas;

till vårdhem: behövande personer, som i följd av kroppslig eller andlig svaghet, varaktig sjuklighet eller annan dylik anledning äro i behov att omhändertagas för sjukvård, dock utan att behöva vård å sjukhus;

till försörjningshem: i någon mån arbetsföra behövande personer, som äro i behov av anstaltsvård men ej lämpligen böra vårdas å kommunens andra fattigvårdsanstalter, ävensom i Stockholm hemortsberättigade behövande arbetsföra personer, som ansöka om inträde;

till mödrahem och härbärgen [asyler för husvilla]: behövande familjefäder, kvinnor och barn, som äro i saknad av bostad;

till andra tillgängliga anstalter: behövande personer, som där kunna beredas lämplig och erforderlig vård;

att till utackordering remittera behövande personer, vilka anses böra erhålla mera personlig vård;

att i övrigt bevilja fattigvård eller annat understöd i sådana fall, där prövningen ej enligt meddelade bestämmelser tillhört annan;

att i de fall, där delegerade beviljat fattigvård, tillse, att fattigvårdssamhällets anspråk på gottgörelse hos den, som åtnjutit fattigvård eller har försörjningsplikt mot sådan person, vardavakade;

att vid bevakandet av fattigvårdssamhällets rätt mot understödstagare och för dem försörjningspliktiga å nämndens vägnar utfärda ar-

betsföreläggande, som avses i 71 § lagen om fattigvården;

att föranstalta om hemsändning eller avhäm-
tande av understödstagare; samt

att i fall, då sökande anmäler missnöje med
fattigvårdsstyrelses beslut, eller på fattigvårds-
inspektörens framställning pröva fattigvårdssty-
relses beslut.

Vid handläggning av sådana ansökningar om
fattigvård eller annat understöd, vilka icke avse
inträde å vårdhem, försörjningshem eller [asyl-
er för husvillor], skall yttrande inhämtas från veder-
börande fattigvårdsstyrelse; fr. o. m. 1 mars
1933 behöves dock tills vidare sådant yttrande
icke inhämtas ifråga om arbetslösa hjälpsökande,
enligt provisoriskt tillägg till reglementet samt
beslut av överståthållarämbetet (se sid. 261).

Reglemente. Se sid. 255.

Delegerade.

Engzelius, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.;
Hallström, K. L. F., tjänsteman, ordf.; **Johns-
son**, J. W., pastor, stadsfullm.; **Ljunberg**, I.,
e. o. vice värd; **Théel**, f. Roth, Elisif, fru,
vice ordf.

Suppleanter: **Levin**, f. Kaijser, Gerd, fru;
Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru; **Wahlbärj**,
J., annonschef, stadsfullm.

Protokollsförare.

Aktuarien för understödsärenden.

Fattigvårdsnämndens expedition.

*Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25
(postadress Stockholm 1); t. »sociala
nämnderna»; expeditionstid: 9—15 (lör-
dagar och dag före helgdag 9—14).*

Fattigvårdsnämndens expedition är nämndens
och dess delegerades beredande och verkstäl-
lande organ. Expeditionens verksamhet är f. n.
fördelad på åtta avdelningar, nämligen: fattig-
vårdsdirektörens kansli, fattigvårdsinspektörens
expedition, sekreterareexpeditionen, kamrerare-
expeditionen, intendentexpeditionen, ombuds-
mansexpeditionen, centrala vårdbyrån och social-
registret.

Fattigvårdsdirektören är chef för fat-
tigvårdsnämndens expedition med tillhörande di-
striktstyrelser samt för de under nämnden lydande
anstalterna. Honom åligger att ägna sorgfälligt
uppmärksamhet åt allt, som rör den allmänna
fattigvården i huvudstaden, verka för dess följd-
riktiga handhavande och sunda utveckling, hos
nämnden eller dess delegerade göra de fram-

ställningar, vilka i sådant syftemål påkallas, samt
bringa deras beslut till verkställighet, där ej detta
tillkommer annan. Han skall verka för uppehållan-
det av samarbete såväl med myndigheter och in-
stitutioner, vilkas verksamhet berör fattigvården,
som ock med föreningar och enskilda, vilka utöva
understödsverksamhet eller annan hithörande so-
cial verksamhet inom huvudstaden. Han har att
bereda och föredraga de ärenden, som tillhöra
fattigvårdsnämndens, dess delegerades och bered-
ningars handläggning, samt att avgiva utlåtande
i frågor, som av dessa hänskjutas till honom;
dock med rätt för honom att i den omfattning
han finner lämplig överlämna ärendenas bered-
ning och föredragning åt annan tjänsteman.
Därjämte skall han närvara vid fattigvårdsnäm-
ndens sammanträden, även om ärendenas före-
dragning överlämnats åt annan tjänsteman; och
äger han rätt att deltaga i nämndens överlägg-
ningar, men ej i besluten, samt att i förekom-
mande fall få sin särskilda mening antecknad
till protokollet. Fattigvårdsinspektören har
bl. a. att utöva chefskapet för distriktsbyråerna
samt att handlägga understödsärenden och andra
ärenden, som med dem äga samband, allt i den
mån fattigvårdsdirektören ej finner nödigt att
själv därmed taga befattning.

Instruktion. Fattigvårdsnämndens instruk-
tion 3 maj 1932 för fattigvårdsdirektören och
fattigvårdsinspektören, med ändr.

Stat år 1943 (inberäknat distriktsbyråerna;
se nedan under fattigvårdsnämndens distrikts-
byråer och församlingarnas fattigvårdsstyrelser).
Utgifter: driftbudgeten 16,291,680 kr. (däraf
till omedelbart utdelat understöd 13,500,000
kr.); inkomster: driftbudgeten 115,441 kr.

Fattigvårdsdirektör (C).

Wangson, O. R. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1946);
mottagningstid: 9,30—10,30.

Fattigvårdsinspektör (24).

Carlsson, B. A. B.; mottagningstid: 9—11.

Fattigvårdsdirektörens kansli.

Vasagatan 23—25.

Notarie (19).

Ericson, E. H., tf.

Förste kammarskrivare (17).

Ernström, C. W., tf.

Kontorsassistent (13).

Östlihn, E. P. N.

FvN

*Kuratorer.*¹⁾

Vid Gammelbyns ålderdomshem samt vårdhemmen Högalid och Stureby:

Wallström, Inez M., e. o. kurator (XII); mottagning: å vårdhemmet Stureby måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 9,30—11,30, t. 49 25 00; å vårdhemmet Högalid torsdagar 13—14, t. 23 25 70.

Vid Rosenlunds vård- och ålderdomshem, Guldbröllopshemmet, Skarpnäcks ålderdomshem och mödrahemmet vid Åsögatan 44:

Sigstedt, Greta L., kontorsassistent (13); mottagning: å Rosenlunds vård- och ålderdomshem måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 9,30—11,30, t. 23 51 90.

Vid Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem, Bromma ålderdomshem samt vårdhemmet Södermannagatan 2 med filialer:

Carlsson, f. Karlsson, Vera K., extra kurator (5,196 kr.); mottagning: å Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 9,30—11,30, t. 23 55 10; å vårdhemmet Södermannagatan 2 torsdagar 13—14, t. 43 48 40.

Ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Fattigvårdsinspektörens expedition.

Vasagatan 23—25.

Aktuarie (19).

Nilson, A.

E. o. amanuens (XIII).

Weidenhielm, E. G. R., *tf.*

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5).

Sekreterareexpeditionen.

Vasagatan 23—25.

Sekreterare (2,400 kr.).

Mehr, H. J. L., sekreterare (se sid. 90).

E. o. kontorsskrivare (IX).

Gaefke, f. Lundgren, Rut E.

Kamrerareexpeditionen.

Norra Bantorget 29.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Edstam, N. H.; mottagningstid: 9—10.

Kontorsassistent (13).

Norström, F. O.

¹⁾ Kurator har till uppgift att biträda å fattigvårdsanstalterna intagna vårdtagare med bevakande av deras privata angelägenheter.

E. o. amanuens (XIII).

Wanngård, C. J.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Carlsson, Emmy A.

En *kontorist* (8), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Intendentexpeditionen.

Vasagatan 23—25.

Intendenten tjänstgör såsom direktörens biträde vid förvaltningen av fattigvårdsanstalterna och är föredragande inför fattigvårdsnämnden och nämndens delegerade för upphandlingsärenden ävensom anstaltsdelegerade (se sid. 268).

Intendent (2 kl.) (21).

Edvall, N. G. F., *tf.*, mottagningstid: 9—10.

Kontorsassistent (13).

Karlberg, G. K. A., *tf.*

Extra kontorsassistent (e. 13).

Jalvén, N. E., *tf.*

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), en *e. o. telefonist* (IV), en *extra telefonist* (2,160 kr.).

Förste expeditionsvakt (8).

Landqvist, H. M., *tf.*

Tre *expeditionsvakter* (6), en *e. o. automobilförare* (VII), tre *e. o. expeditionsvakter* (VI), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,980 kr.).

Ombudsmansexpeditionen.

Norra Bantorget 29.

Å ombudsmansexpeditionen handläggas mål och ärenden rörande ersättning för beviljad fattigvård. — Befattningshavarna å ombudsmansexpeditionen hava att biträda jämväl sjukhusdirektionen.

Ombudsman (22).

Vakant.

Biträdande ombudsman (20).

Tersmeden, C. F. T. B. G., tjl. (se sid. 91).

Aktuarier (19).

Lindquist, C. G. A. (å avdelningen för sjukvårdsmål); mottagningstid: 9—10; **Brisenius**, O. A. (å avdelningen för mål mot vårdtagare och försörjningspliktiga); mottagningstid: 9—10.

Kammarsskrivare (15).

Söderlindh, C. A. F.; Werndahl, G. W.

Kontorsassistenter (13).Rooth, H. B.; Willny, H. G. W., *tf.**E. o. amanuenser* (XIII).

Agelin, J. F.; Tirén, L. B. E. R.; Eckerström, C. B. E.; Dahl, S. A.

Fyra *e. o. inkasserare* (X), en *kontorsskrivare* (9), fyra *första kontorsbiträden* (7), två *kontorsbiträden* (5), tre *e. o. kontorsbiträden* (V), en *extra inkasserare* (3,660 kr.), tre *extra kontorsbiträden* (2,400—1,980 kr.), ett *extra skrivbiträde* (2,160 kr.).

Centrala vårdbyrån.*Norra Bantorget 29.*

Centrala vårdbyrån handlägger frågor rörande hjälpsökandes remitterande till vissa kommunala och enskilda anstalter och verkställen i samband därmed utredningar för bedömande av rätt till ersättning av stat, kommun och enskilda. Byrån har även uppgift att bevaka stadens intressen i folkpensionsfrågor och övervakar, att envar av kommunen omhändertagen understödstagare erhåller den folkpension, var till han är berättigad. Vidare innehåller byrån för stadens räkning folkpension och invalidunderstöd, som utgå till å stadens anstalter intagna understödstagare.

I övrigt biträder byrån med utredningar och handläggning av ärenden, som direkt äro föremål för åtgärder från understödsdelegerade. — Befattningshavare å centrala vårdbyrån hava att biträda jämväl sjukhusdirektionen.

Aktuarie (19).

Jacobsson, C. M.; mottagningstid: 9—10.

Förste assistenter (14).Widholm, A. J.; Lindell, K. G. A.; Sandström, C. N., *tf.*; Mellin, F. R. E., *tf.**E. o. amanuenser* (XIII).Lindblad, E. B.; Söderberg, S. O. G., *tf.**Assistenter* (1 kl.) (12).

Sandahl, Elin E. C.; Johansson, S. J.; Holmqvist, R.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).Brolinder, A. Å.; Dahlebo, G. J. H.; Eriksson, N. E.; Eriksson, E. P. V.; Engström, K. P., *tf.*; Westergård, S. O., *tf.*; Zederroth, S. V.; Odin, E. M. F., *tf.*; Gyllner, G. K.; Movscheson, G.; Zetterberg, G. R. H.; Svanström, S. G.; Tegell, F. V.; Westring C. E.

En *kontorsskrivare* (9), två *första kontorsbiträden* (7), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *e. o. skrivbiträde* (IV), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), ett *extra skrivbiträde* (2,160 kr.).

Socialregistret.*Östra Järnvägs-gatan 26.*

Den efter stadsfullmäktiges medgivande (jfr Utl. 1937: nr 243) med stadens statistiska kontor träffade överenskommelsen om kontorets biträde med förande av socialregister för Stockholm har fr. o. m. den 1 januari 1943 upphört att gälla. Fr. o. m. denna tidpunkt har nämligen fattigvårdsnämnden helt övertagit socialregistret, som även fått i uppdrag att förvara arbetslöshetskommitténs, barnavårdsnämndens, familjebidragsnämndens och fattigvårdsnämndens egna registerhandlingar.

Nämndens distriktsbyråer tjänstgöra numera även som filialbyråer till socialregistret. Å distriktsbyråerna förvaras handlingar beträffande det klientel, som åtnjuter understöd genom respektive distrikt. Övriga registerhandlingar förvaras å det centrala socialregistret.

Extra aktuarie (8,436 kr.).

Grünberger, H.

Kammarsskrivare (15).Nilsson, N. I. P., *tf.**E. o. amanuens* (XIII).

Bagge, N. F.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Larsson, N. O. V.; Lundin, B. H.

Assistent (1 kl.) (12).

Johansson, D. G.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Lundgren, A. V.

Första kontorsskrivare (11).

Åberg, f. Alfheim, Sonja L.

Sex *extra assistenter* (e. 12), fem *första kontorsbiträden* (7), fyra *kontorsbiträden* (5), två *e. o. första kontorsbiträden* (VII), tjugo *e. o. kontorsbiträden* (V), två *e. o. skrivbiträden* (IV), tjugusju *extra kontorsbiträden* (e. 5), fyra *extra skrivbiträden* (e. 4) en *e. o. expeditionsvakt* (IV), sex *extra expeditionsvaktsbiträden* (1,980—1,200kr.).

Tjänstemän, som på grund av förordnanden å andra tjänster eller för att innehava e. o. tjänster åtnjuta tjänstledighet.

Biträdande ombudsman (20).

Tersmeden, C. F. T. B. G. (se sid. 91).

FVN

Inspektör (1 kl.) (19).

Helin, M. S. (se sid. 299).

Notarie (19).

Edvall, N. G. F. (se sid. 258).

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Sandberg, E. T. G. (se sid. 262).

Förste kammarskrivare (17).

Ericson, E. Hj. (se sid. 257).

Extra inspektör (e. 17).

Sundberg, E. D. (se sid. 103).

Kammarskrivare (15).

Hallberg, E. G. (se sid. 300); Thulin, Y. T. (se sid. 306); Korsner, K. M. H. (se sid. 213); Grünberger, S. (se sid. 253); Sundberg, E. D. (se ovan och sid. 103).

E. o. kammarskrivare (XV).

Nilsson, N. I. P. (se sid. 259).

Förste assistenter (14).

Larsson, J. L. (se sid. 263); Östlund, N. E. (se sid. 262); Hansson, H. A. S. (se sid. 264); Norén, A. S. (se sid. 267); Rydström, O. G. W. (se sid. 262).

Extra kontorsassistent (e. 13).

Karlsson, Å. K. A.

E. o. förste assistent (XIV).

Mathson, A. I. M. (se sid. 262).

Kontorsassistent (13).

Essén, E. R. (se sid. 265).

E. o. amanuenser (XIII).

Willny, H. G. W. (se sid. 259); Ernström, C. W. (se sid. 257); Strandh, R. E. (se sid. 253).

Assistenter (1 kl.) (12).

Sandström, C. N. (se sid. 259); Dahlgren, f. Huss, Margit (se sid. 262); Eklundh, f. von Bahr, Sigrid G. E. (se sid. 265); Mathson, A. I. M. (se ovan och sid. 262); Sandberg, C. M. G. (se sid. 306); Rick, F. G. V. (se sid. 262); Carlweitz, J. R. T. (se sid. 252); Grünberger, H. (se sid. 259); Hedberg, E. A. (se sid. 266); Bölling, J. G. (se sid. 265); Lindström, J. F. (se sid. 305).

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Bagge, E. G. (se sid. 263); Nilsson, E. B. (se sid. 253); Rahm, A. E. M. (se sid. 267); Florin, f. Fredriksson, Birgit E. (se sid. 264); Ljungdahl-Morin, Irma E. (se sid. 265); Nilsson-Müller, Karna G. (se sid. 266); Sköld, K. G. E. (se sid. 300); Andersson, S. V. (se sid. 262); Eidem, S. A. R. (se sid. 267); Berg, K. G. E.; Weidenhielm, E. G. R. (se sid. 258).

Fattigvårdsnämndens distriktsbyråer och församlingarnas fattigvårdsstyrelser.

Inom var och en av huvudstadens territoriella församlingar skall finnas särskild fattigvårdsstyrelse, med undantag för Jakobs och Johannes församlingar, vilka hava gemensam fattigvårdsstyrelse, samt för Katarina församling, som uppdelats på två styrelser.

Fattigvårdsstyrelse skall utses för kalenderår av fattigvårdsnämnden och utgöras av minst fem och högst sju ledamöter jämte två eller tre suppleanter. Varje styrelse skall årligen inom sig utse ordförande och vice ordförande samt kassaförvaltare för under styrelsens förvaltning stående fonder. Minst en ledamot skall vara kvinna. Vid fattigvårdsstyrelsens sammanträde äga fattigvårdsdirektören samt församlingens kyrkoherde eller dennes ställföreträdare närvara samt deltaga i överläggningarna.

Det tillkommer fattigvårdsstyrelserna, var och en inom sitt område, att utöva tillsynen över och omvårdnaden om sådana fattiga, som icke åtnjuta vård å anstalt. Vidare åligger det fattigvårdsstyrelse

a) att mottaga och bereda sådana ansökningar om fattigvård eller annat understöd, vilka icke avse inträde å vårdhem, försörjningshem eller [asyler för husvilla] samt med anledning därav avgiva utlåtande eller, jämlikt fattigvårdsnämndens bemyndigande, fatta beslut; 1)

b) att vaka över att beviljat understöd behörigen användes;

c) att i de fall, där styrelsen beviljat fattigvård, tillse, att fattigvårdssamhällets anspråk på gottgörelse hos den, som åtnjuter fattigvård eller har försörjningsplikt mot sådan person, varda bevakade;

d) att hos delegerade för understödsärenden göra anmälan om sådana fall, där åtgärder böra vidtagas för utfärdande av arbetsföreläggande eller för hemsändning av understödstagare;

e) att besluta om fri sjukhusvård;

f) att i fall, då enligt donationsbrev eller annat förordnande donationer eller andra tillgångar skola förvaltas av fattigvårdsstyrelse, jämval, där ej annat är föreskrivet, förordna om de understöd, som skola av dessa tillgångar utgå;

g) att avgiva utlåtanden i frågor, som av fattigvårdsnämnden, delegerade för understödsärenden, fattigvårdsdirektören eller fattigvårdsinspektören hänskjutas till styrelsens prövning; samt

h) att till fattigvårdsnämnden, dess delegerade, fattigvårdsdirektören eller fattigvårdsinspektören göra de framställningar, som finnas påkallade.

Fattigvårdsstyrelsen skall sammanträda på kallelse av ordföranden, så ofta denne finner nödigt.

1) Gäller icke t. v. beträffande arbetslöshetsärenden se sid. 267.

Staden är indelad i fattigvårdsdistrikt, vart och ett omfattande en eller flera fattigvårdsstyrelserns områden. Antalet distrikt har av stadsfullmäktige bestämts till nio. Beträffande fattigvårdsdistriktens omfattning hänvisas till sid. 261—267.

Inom varje fattigvårdsdistrikt finnes en distriktsbyrå med viss anställd personal under ledning av en inspektör.

Föreståndare (inspektör) för distriktsbyrå har att bereda och föredraga alla ärenden, som skola handläggas av fattigvårdsstyrelse, tillhörande distriktet, och är styrelsens verkställande organ. Han äger att mellan fattigvårdsstyrelsens sammanträden fatta de beslut och vidtaga de åtgärder, som eljest ankomma på styrelsen men ej tåla uppskov. Enligt instruktionen för föreståndarna (inspektörerna) för Stockholms stads fattigvårds distriktsbyråer skall det, bland annat, särskilt åligga föreståndarna (inspektörerna) att mottaga alla ansökningar om understöd från personer, som vistas i fattigvårdsdistriktet, i den mån ansökningarna ej skola ingivas till fattigvårdsnämndens expedition, och att utlämna beslutade understöd å bestämda tider; att utfärda medellöshetsintyg och hemortsrättsbevis; att bevaka fattigvårdssamhällets anspråk på gottgörelse hos annat samhälle för fattigvård, som utgivits genom distriktsbyrån och vidtaga härför erforderliga åtgärder; att efter beslut av fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden eller av fattigvårdsstyrelse uttaga gottgörelse för lämnad fattigvård hos den, som åtnjutit fattigvården eller har försörjningsplikt mot sådan person; att tillhandagå allmänheten med råd och upplysningar rörande offentlig och enskild hjälpverksamhet samt att föra distriktsbyråns räkenskaper.

Ansökning om fattigvård eller annat understöd ingives till distriktsbyrån i det fattigvårdsdistrikt, där sökanden vistas; mottagning varje helgfri dag å tid, som bestämmas av fattigvårdsnämnden (jfr dock nedan). Utredning av understödsfrågor verkställas av särskilda tjänstemän, assistenter, samt delvis även av diakonissor och fattigvårdssystrar.

För mottagande av ansökningar om arbete eller understöd åt arbetsföra personer, som äro ofrivilligt arbetslösa, gäller en provisorisk ordning fr. o. m. den 1 mars 1933 (se sid. 267, arbetslöshetsbyråer).

En sedan den 1 mars 1941 vid vissa distriktsbyråer försöksvis prövad ny organisation, tillämpas fr. o. m. den 1 mars 1942 vid samtliga distrikt. Den nya organisationen skiljer sig huvudsakligast från den förutvarande ifråga om assistenternas arbetsuppgifter, varjämte vissa förändringar vidtagits beträffande personalsammansättningen och expeditiönsarbetet vid byråerna. Assistenterna ha här nedan benämnts kretsassistenter, emedan varje assistent enligt den nya organisationen har närmaste tillsynen och an-

svaret för klientelet inom en viss geografisk krets inom distriktet. Kretsarnas storlek ha bestämts med hänsyn till antalet understödstagare, bosatta inom kretsen.

Instruktion. Fattigvårdsnämndens instruktion 12 juli 1932 för föreståndarna (inspektörerna) för fattigvårdens distriktsbyråer, med ändr.

Stat år 1943, se ovan sid. 255.

Ävlöningar m. m. Diakonissor: fattigvårdsstyrelse erlägger årligen till diakonissanstalten för varje diakonissa 1,000 kr. samt utbetalar till diakonissan 1,500 kr. i kostpenningar jämte rörligt tillägg härå, varjämte hon åtnjuter möblerad bostad, bränsle och lyse samt fri skatt.

Distrikt I

(omfattande Brännkyrka och Enskede församlingar).

Brännkyrka församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Carlson, H. R., metallarbetare; Engzelius, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.; Ferb, K. P. E., extra assistent; Holmqvist, H., signalingenjör; Lindqvist, C. G. A., aktuarie, vice ordf.; Nyström, K. V. E., instrumentmakare, ordf.; Widegren, f. Olovsson, Olga J. B., fru. *Suppleanter:* Eriksson, f. Nyberg, Ingrid P., fru; Fredriksson, S. H., kamrerare; Krantz, E. G., snickare; Strömberg, N. E. T., förrådsförmän.

Diakonissor.

Nylander, Anna V. (bostadstel. 57 23 11); Söderholm, Elsa K. (bostadstel. 45 11 80); mottagning: alla vardagar 9—11, församlingshuset, Liljeholmen, Stockholm 9; t. 45 11 28.

Enskede församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Edman, E. A., f. d. överlärare; Eriksson, E. G. F., stereotypör; Horn, Stina U. M., föreståndarinna; Johansson, K. W., förste reparatör, ordf.; Lindqvist, G. R., redaktör, vice ordf.; Månsson, f. Hjorth, Hanna K., fru; Setréus, I. M., kassör.

Suppleanter: Gau, H. A., förman; Hagström, f. Svensson, Anna M., fru, stadsfullm.; Larsson, f. Wilson, Aina F., fru; Lundström, A. E., snickare.

Diakonissa.

Johanson, Märta A. (bostadstel. 49 09 40); mottagning: alla vardagar 9—11, Kyrkogårdsvägen 43, Enskede 1; t. 49 08 58.

FVN

Distriktsbyrå I.

Församlingshuset, Liljeholmen, Stockholm
9; *expeditionstid*: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Sandberg, E. T. G., *tf.*; mottagningstid: 9—11;
t. 45 10 51.

Kammarsskrivare (15).

Wagner, K., inspektörsassistent; t. 45 14 00.

E. o. förste assistent (XIV).

Dahlgren, f. Huss, Margit, kretsassistent D; t.
45 11 27.

Assistenten (1 kl.) (12).

Edin, G. M. V., kretsassistent A; t. 45 11 28;
Westermarck, f. Wolf, Gurli O. E., kretsassistent E; t. 45 45 34; Dahlin, S. T. S., kretsassistent B; t. 45 11 28; Ekberg, R. S., kretsassistent C; t. 45 11 26.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Nilsson, R. Anna-Lisa; t. 45 10 32.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *vaktmästare*.

Distriktsbyrå I A.

Kyrkogårdsvägen 43, Enskede 1; expeditionstid 9—11.

Extra inspektör (3 kl.) (6,576 kr.).

Rydström, O. G. W., *tf.*; mottagningstid: 9—11; t. 49 65 20.

Assistent (1 kl.) (12).

Andersson, S. V., *tf.*, kretsassistent B; t. 49 29 70.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Jonsson, E. O., kretsassistent A; t. 49 29 70.

Första kontorsbiträde (kassör) (7).

Grönkvist, f. Ahlfeldt, H. Margareta; t. 49 08 58.

Ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *vaktmästare*.

Distrikt II

(omfattande Högalids församling).

Högalids församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Axi, S. G. E., fängelsedirektör, vice ordf.; Claesson, E. L., tjänsteman, ordf.; Hedin, W. I., kamrerare; Hjörn, J. M., notarie; Jansson, M. Viktoria, fröken; Johansson, B. E., ombuds-

man, kassaförvaltare för styrelsens fonder; Lövgren, f. Eriksson, Hulda T., fru.

Suppleanter: Andersson, K. A. H., sekreterare; Hermansson, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna; Lundquist, f. Pettersson, Ester T., fru.

Diakonissa.

Claesson, Ruth D. C. (bostadstel. 41 89 85); mottagning: alla vardagar 9—10, Krummakargatan 42, n. b., *Sv.*; t. 43 01 00.

Distriktsbyrå II.

Krummakargatan 42, n. b., Sv.; expeditionstid: 9—11.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Östlund, N. E., *tf.*; mottagningstid: 9—11; t. 40 14 06.

Kammarsskrivare (15).

Rick, F. G. V., inspektörsassistent, *tf.*; t. 42 42 11.

Förste assistent (14).

Mathson, A. I. M., *tf.*, kretsassistent C; t. 40 14 54.

Assistenten (1 kl.) (12).

Blücher, H. K., kretsassistent B; t. 40 73 80; Svensson, K. G., kretsassistent A; t. 40 50 80.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Thunblad, Lydia S. E., kretsassistent D; t. 42 98 45.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Lindström, Flossy M.; t. 40 20 33.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *vaktmästare*.

Distrikt II A

(omfattande Maria Magdalena församling).

Maria församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Anderberg, G. H. A., tjänstesekreterare, vice ordf.; Johanson, f. Sjöberg, Emilie K., fru; Karling, K. G., typograf, kassaförvaltare för styrelsens fonder; Kulin, H. V., chaufför, ordf.; Masreliez, Anna M. E., fröken.

Suppleanter: Axelsson, K., journalist; Blomstrand, f. Ekberg, Ester, fru; Carlberg, O. Ch., stationssskrivare.

Diakonissa.

Tydell, Doris M. E. (bostadstel. 40 77 32); mottagning: alla vardagar 9—10, Blecktornsgränd 12, n. b. *Sö.*; t. 40 47 07.

Distriktsbyrå II A.

Hornsgatan 52, 1 tr., Sö., för hjälpsökande Blecktornsgränd 12, n. b., Sö.; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Holmberg, F. N. G. R.; mottagningstid: 9—11; t. 41 33 41.

Kammarsskrivare (15).

Gummesson, G. A., inspektörsassistent; t. 40 47 27.

Assisterter (1 kl.) (12).

Blanc, A., kretsassistent B; t. 40 47 49; **Larsson, C. H.**, kretsassistent A; t. 40 47 04; **Blom, Y. N. L.**, kretsassistent C; t. 40 47 28; **Bagge, E. G.**, *tf.*, kretsassistent D; t. 40 47 53.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Handberg, Signe L.; t. 40 29 16.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V). en *ordningsvakt*.

Distrikt III

(omfattande södra delen av Katarina församling).

Södra Katarina församlings fattigvårdsstyrelse.*Ledamöter.*

Brolin, T. E., kassadirektör; **Carlsson, H. T.**, slöjdlärare, ordf.; **Garsten, f. Hesselius, Margit B.**, fru; **Lindberg, W. D.**, konditor; **Qvist, J. K.**, arbetare, vice ordf.; **Svensson, Anna V.**, *tf. e. o. förste biblioteksassistent*; **Zetterberg, G. R. H.**, *e. o. assistent, kassaförvaltare för styrelsens fonder*.

Suppleanter: **Delbanco, O. S.**, disponent; **Johansson, G. E.**, kommunalarbetare; **Svensson, f. Johansson, Anna-Lisa**, fru.

Diakonissor.

Ekberg, Elna M. K. (bostadstel. 41 38 51); **Carlstedt, G. Valborg K.** (bostadstel. 40 04 49); mottagning: alla vardagar 9—11, Allhelgonagatan 14, *Sö.*; t. 40 62 77.

Distriktsbyrå III.

Allhelgonagatan 14 eller Götgatan 94, 2 tr., Sö.; expeditionstid: 9—11.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Larsson, J. L.; mottagningstid: 9—11; t. 40 08 32.

Kammarsskrivare (15).

Dahlgren, T. E., inspektörsassistent; t. 40 84 48.

Förste assistent (14).

Blanc, A. V., kretsassistent A; t. 42 98 46.

Assisterter (1 kl.) (12).

Clarholm, A. V., kretsassistent B; t. 40 64 27; **Söderström, K. H.**, kretsassistent D; t. 40 65 57.

E. o. assisterter (1 kl.) (XII).

Wennerborg, O. H. L., kretsassistent E; t. 40 28 86; **Rönngren, Hilma K. S.**, kretsassistent C; t. 40 29 19.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Dahlgren, Margit S.; t. 40 25 14.

Ett *första kontorsbiträde* (7), två *kontorsbiträden* (5), en *vaktmästare*.

Distrikt IV

(omfattande norra delen av Katarina församling och Sofia församling).

Norra Katarina församlings fattigvårdsstyrelse.*Ledamöter.*

Bergquist, T. V., kontorist; **Bornby, C. A.**, tillskärare; **Forsberg, K. W. G.**, kemigraf; **Fristedt, Olga M. E.**, sjuksköterska; **Gyhlenius, J. P.**, guldsmedsarbetare, ordf.; **Lund, K. (Stina)**, fröken, vice ordf.; **Wikland, f. Roosvall, Dagmar M. V.**, fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder.

Suppleanter: **Karlsson, O. S.**, sekreterare; **Lindgren, f. Björkman, Irma T. K.**, kassörska; **Lindström, O. H.**, tryckare.

Sofia församlings fattigvårdsstyrelse.*Ledamöter.*

Agvald, R. V., överlärare; **Johansson, A. J.**, elektriker, vice ordf.; **Johansson, K. V.**, filare, ordf.; **Larsson, I. Emilia**, folkskollärarinna; **Nordenson, f. Lagercrantz, Clare, fru; Nyström, G. H.**, instrumentmakare; **Stjernström, f. Pettersson, Sara E.**, fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder.

Suppleanter: **Anderson, f. Enroth, A. M. (Annagreta)**, fru; **Rosell, S. H.**, banktjänsteman; **Sjöström, K. E.**, torpedmontör.

FvN

Diakonissor.

Jansson, Anna-Lisa A. G. (bostadstel. 40 00 65);
Dunér, Astrid E. (bostadstel. 41 59 42); mot-
tagning: alla vardagar 9—11, Erstagatan 32,
1 tr., Sö.; t. 40 10 65.

Distriktsbyrå IV.

Erstagatan 32—34, Sö.; expeditionstid:
9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Lovén, N. W.; mottagningstid: 9—11; t. 40 10 12

Kammarsskrivare (15).

Öhnell, G. H., inspektörsassistent; t. 40 10 47.

Assistenten (1 kl.) (12).

Andersson, N. G., kretsassistent E; t. 40 10 50;
Malmberg, S. F. J., kretsassistent D; t.
42 64 86; Tetzell, G., kretsassistent C; t.
40 10 57.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Åmark, F. R., kretsassistent B; t. 40 10 19;
Lindqvist, E. V. H., kretsassistent A; t.
40 58 15.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Notini, f. Brohlén, O. W. M. (Wivan); t. 40 25 19.

Ett första kontorsbiträde (7), ett kon-
torsbiträde (5), ett e. o. kontorsbiträde (V),
en vaktmästare.

Distrikt V

(omfattande S:t Görans och Bromma försam-
lingar).

S:t Görans församlings fattigvårds-
styrelse.¹⁾

Ledamöter.

Allard, O. E., ingenjör, vice ordf. och kassa-
förvaltare för styrelsens fonder; Creutz,
L., friherre; Edberg, f. Janson, W. (Mimmi),
fru; Eén, O. B. L., f. d. föreståndare, ordf.;
Engberg, H. A. A., typograf; Sjöstrand, G.
E., typograf; Wallén, A. M. V. (Alli), fröken.

Suppleanter: Karlsson, K. B., fabriksarbetare;
Pettersson, f. Landström, Wiktorina J., fru;
Trotter, J. K., kammarsskrivare.

Diakonissor.

Hassler, M. A. Birgitta (bostadstel. 53 18 47);
Wallengren, Anny (bostadstel. 53 42 15); mot-
tagning: alla vardagar 9—11, Ernst Ahlgrens
Väg 1, K.; t. 53 75 70.

¹⁾ S:t Görans församlings fattigvårdsstyrelses
område omfattar även Stora och Lilla Essingen.

*Bromma församlings fattigvårds-
styrelse.¹⁾*

Ledamöter.

Andersson, K. A., grundläggare, ordf.; Carström,
A. E., spårvägsman; Jonsson, f. Lundquist,
Clary H., fru; Kjellgren, f. Larssén, Elsa E.,
fru, vice ordf.; Möller, f. Andersson, Gerda,
fru; Twengström, A. J., förste aktuarie, stads-
fullm.; Wirström, C. G. A., kassör, kassa-
förvaltare för styrelsens fonder.

Suppleanter: Dolk, f. Fridlund, Margit M. E.,
fru; Hulth, O. V., typograf; Nordström, M. B.
(Maja), sekreterare.

Fattigvårdssystrar (7).

Nord, A. M. (Greta) (östra distr.) (bostadstel.
25 15 94); mottagning: alla vardagar 9—11,
Kommunalhuset, Drottningholmsvägen 169,
Alvik; t. 25 66 40.

Kärreman, Hilma P. (västra distr.) (bostads- och
tjänsttel. 28 30 42); mottagning: alla var-
dagar 9—11, församlingshuset, Bällsta villa-
stad, postadress: Mariehäll, samt helgfria tis-
dagar och fredagar 15—16, Kommunalhuset,
Drottningholmsvägen 169, Alvik; t. 25 98 10.

Distriktsbyrå V.

Ernst Ahlgrens Väg 1, K.; expeditions-
tid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Berg, E. A. G.; mottagningstid: 9—11; t. 50 47 60.

Kammarsskrivare (15).

Hansson, H. A. S., inspektörsassistent, tf.; t.
50 01 64.

Assistenten (1 kl.) (12).

Eriksson, S., kretsassistent D; t. 51 56 42; Florin,
f. Fredriksson, Birgit E., tf., kretsassistent A;
t. 53 75 72.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Boström, K. Ö., kretsassistent B; t. 53 75 71;
Frivall, P. H., tf., kretsassistent C; t. 53 75 75.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Engberg, A. Vera E.; t. 53 93 07, tj. (se sid. 136).

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o.
kontorsbiträde (V), ett e. o. skrivbiträde
(IV), en ordningsvakt.

¹⁾ Se not å vidst. spalt.

Distriktsbyrå V A.

*Kommunalhuset, Drottningholmsvägen
169, Alvik.*

Extra inspektör (3 kl.) (6,720 kr.).

Essén, E. R.; mottagningstid: 9—11; t. 25 16 09.

Assistent (1 kl.) (12).

Ljungdahl-Morin, Irma E., fru, *tf.*; kretsassistent A; t. 26 05 63.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Billing, K. M., kretsassistent B; t. 25 98 10.

Första kontorsbiträde (kassör) (7).

Larsson, Brita M.; t. 25 61 58.

Ett kontorsbiträde (5), en *vaktmästare*.

Distrikt VI

(omfattande Gustav Vasa, Mattens och Adolf Fredriks församlingar).

Gustav Vasa församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Bjurström, O. V., f. d. linjeförman, kassaförvaltare för styrelsens fonder; Hallström, K. L. F., tjänsteman, ordf.; Holmberg, Agnes V., kontorsskrivare; Hybbinette, N. F., förste ingenjör, vice ordf.; Ohlsson, f. Augustdotter, Elin C., fru.

Suppleanter: Borgström, F. R., målarmästare; Lundfors, H.j., posttjänsteman; Sundberg, R. E. K. (Stina), fröken.

Diakonissa.

Olson, J. (Nanna) (bostadstel. 30 96 39; mottagning: alla vardagar 9—10, Surbrunnsgatan 61, *Va.*; t. 32 53 92.

Matteus församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Danielsson, f. Ahlstrand, H. M. (Stina), fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; Eriksson, E. G., pianoarbetare; Fries, N. O. E., järnvägstjänsteman; Karlén, f. Ullman, Anna M. L., fru; Nilsson, f. Gäfvert, Ingegerd A. M., föreståndarinna, vice ordf.; Steen, S. G., färghandlare; Söderholm, A. H., f. d. järnvägstjänsteman, ordf.

Suppleanter: Appelqvist, S. H., postmästare; Borg, C. H., svarvare; Karlsson, f. Sundberg, Elsa J., fru.

Diakonissor.

Djurson, E. L. (Lisa) (bostadstel. 33 46 36); Larsson, A. K. (Amy) (bostadstel. 33 75 58); mottagning: alla vardagar 9—10, Birkagatan 30, *Va.*; t. 33 55 11.

Adolf Fredriks församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Carlson, C. G., fabrikör, ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; Hjelm, C. A., järnvägstjänsteman; Ingmanson, E. A., bokhållare; Törnqvist, f. Karlsson, Gerda T., fru; Wallén, O. A., spårvägsman, vice ordf.

Suppleanter: Lagergren, Maria S. V., fröken; Malmström, G. M., övermaskinist; Tellgren, K. A., assistent.

Diakonissa.

Forsberg, Anna M.; mottagning: alla vardagar 9—10, Kammakargatan 13, *C.*; t. 10 42 37.

Distriktsbyrå VI.

Surbrunnsgatan 61, *Va.*; *expeditionstid:* 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Thurberg, G. O.; mottagningstid: 9—11; t. 32 48 05.

E. o. kammarskrivare (XV).

Bölling, J. G., inspektörsassistent, *tf.*; t. 32 48 33.

E. o. förste assistent (XIV).

Eklundh, f. von Bahr, Sigrid G. E., kretsassistent F; t. 32 48 37.

Assistenter (1 kl.) (12).

Hagenby, H. M. E., kretsassistent A; t. 32 48 03; Morin, C.-A., kretsassistent B; t. 32 17 33; Blomqvist, E. R. V., kretsassistent D; t. 31 47 84; Franzon, Annie L. G., kretsassistent E; t. 32 48 37; Sandström, H. S.; t. 32 48 33.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Garde, f. Karlson, S. Margit; kretsassistent C.; t. 31 47 84.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Malmström, f. Johansson, L. Ingeborg; t. 32 48 03.

Ett första kontorsbiträde (7), tre *e. o. kontorsbiträden* (V), en *vaktmästare*.

Distrikt VII

(omfattande Kungsholms, Klara och Storkyrkans församlingar).

Kungsholms församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Bengtberg, M. Adèle, bokbinderiarbeterska; Bergh, J. T. A., läroverksadjunkt, kassaför-

FvN

valtare för styrelsens fonder; **Hellström**, f. Lind, E. A. Ingrid, fru, vice kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Holm**, J. A., vaktmästare, vice ordf.; **Karlsson**, A. F., järnarbetare, ordf.

Suppleanter: **Qvarfordt**, f. Svensson, Hedvig A. K., fru; **Söderlund**, C. H., järnarbetare; **Tomson**, R. V., redaktör, stadsfullm.

Diakonissa.

Björklund, Ida S. (bostadstel. 50 01 22); mottagning: alla vardagar 9—10, Bergsgatan 13, n. b., K.; t. 50 00 41.

Klara församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Erikson, K. M., vaktmästare, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Martin**, L. G. M., advokat, ordf.; **Salén**, C. L., handlande; **Stark**, f. Dahlqvist, A. Anna L., fru; **Stark**, V. M. A., maskinist, vice ordf.

Suppleanter: **Hintze**, P. R., typograf; **Larsson**, f. Bylund, Judith, fru; **Westerdahl**, E. A., verkst. direktör.

Diakonissa.

Ralf, Hanna F. (bostadstel. 21 38 43); mottagning: alla vardagar 9—11, Herkulesgatan 24, C.; t. 11 31 64.

Storkyrkoförsamlingens fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Eklund, J. O., specerihandlare, vice ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Hedlund**, f. Karlsson, Aina M., sömmerska; **Nysellius**, f. Ägren, D. E. (Betty), fru; **Winblad**, E. H., handlande; **Åkerlund**, K. O., börsvaktmästare, ordf.

Suppleanter: **Ekblad**, K. E. V., extra förste kammarskrivare; **Kobbe**, W. E., köpman; **Lindkvist**, K. M., värmeledningsskötare.

Diakonissa.

Ralf, Hanna F. (gemensam med Klara församlings fattigvårdsstyrelse; ang. mottagningstid se ovan).

Distriktsbyrå VII.

Herkulesgatan 24, C.; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Claësson, P. J.; mottagningstid: 9—11; t. 20 23 30.

Kammarskrivare (15).

Hedberg, E. A., inspektörsassistent, *tf*; t. 20 23 25.

Förste assistent (14).

Linné, R. Maria A., kretsassistent B; t. 20 25 40.

Assistent (1 kl.) (12).

Nilsson-Müller, Karna G., *tf*, kretsassistent D; t. 20 25 05.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Collander, B. A. R., kretsassistent A; t. 20 92 12;
Notini, T. E., kretsassistent C; t. 20 24 50.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Gummesson, f. Sundén, Rut A. S.; t. 20 82 32.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett e. o. skrivbiträde (IV), en vaktmästare.

Distrikt VIII

(omfattande Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Jakobs och Johannes församlingars fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Anderson, f. Ekström, Ewy C., fru; **Kleman**, f. Pettersson, Dagny A. L., fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Kock**, f. Wiik, Elsa M., fru, vice ordf.; **Nilsson**, A. H. E., reparatör, ordf.; **Tjulander**, Hj. A., spårvägsmän.

Suppleanter: **Eriksson**, E. J. G., tjänsteman; **Hedlund**, W. T., tillsyningsman; **Johansson**, P. H., snickare.

Diakonissa.

Ericsson, Karin I. (bostadstel. 20 43 37); mottagning: alla vardagar 9—10, Malmstillnadsgatan 45, n. b., C.; t. 10 27 29.

Engelbrekts församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Erikson, E., reseffektmakare, ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Franzén**, H. P. M., montör; **Hurtig**, C., konditor; **Johansson**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; **Kyhlberg**, G., komminister; **Lundh**, E. V. R., ombudsman; **Åkerman**, G. A., kansli-
råd, vice ordf.

Suppleanter: Hed, K. A., grovarbetare; Lené, G., arkitekt; Riby, f. Carlsson, Karin E. S., fru.

Diakonissa.

Ahlin, Elly P. (bostadstel. 20 07 43); mottagning: alla vardagar 9—10, Sturegatan 62, Ö.; t. 62 03 40.

Hedvig Eleonora församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Alm, f. Wohlin, Ulla G., redaktör, stadsfullm., vice ordf.; Erdmann, f. Malm, E. K. G. (Gertie), fru, ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; Lindkvist, S. G. A., smed; Ohlsson, Astrid K., sömmerska; Salchow, f. Bahnson, Anna E., doktor.

Suppleanter: Dævel, f. Jochnick-Lindahl, Annie, fru; Jansson, E. W., trädgårdsarbetare; Olsson, K. G., reparatör.

Diakonissa.

Jonasson, Anna E. K. (bostadstel. 60 04 75); mottagning: alla vardagar 9—10, Sturegatan 62, Ö.; t. 62 03 40.

Oscars församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Carlweitz, J. R. T., föreståndare; Möller, f. Rietz, Ingegerd, fru; Nilsson, f. Lilja, Anna-Lisa, fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; Ohlsson, A. O., ombudsman, ordf.; Warelius, K. G. S., kamrerare, vice ordf.

Suppleanter: Brolin, f. Håkansson, Jenny A., fru; Isander, Margareta, sekreterare; Rollsbj, A. G., kontorschef; Wittholm, f. Ekström, Karin S. L., fru.

Diakonissa.

Timberg, A. I. Margit (bostadstel. 60 31 10); mottagning: alla vardagar 9—10, Banérgatan 23, Ö.; t. 61 30 25.

Distriktsbyrå VIII.

Sturegatan 62, Ö.; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Fredriksson, K. G. A.; mottagningstid 9—11; t. 60 71 26.

Kammarsskrivare (15).

Norén, A. S., inspektörsassistent, tf.; t. 60 70 72.

Assisterter (1 kl.) (12).

Egnér, Ellen I., kretsassistent F; t. 60 71 32; Eidem, S. A. R., tf., kretsassistent A; t. 62 50 26; Rahm, A. E. M., tf., kretsassistent D; t. 60 71 32.

E. o. assisterter (1 kl.) (XII).

Westlund, f. Lindquist, D. A. Margareta, kretsassistent B; t. 60 50 26; Öhman, E. E., kretsassistent G; t. 60 85 48; Sandberg, Karin I. Ch., kretsassistent E; t. 60 71 28; Wenngren, T. S. R., tf., kretsassistent C; t. 60 71 42.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Södergren, Wera F. E.; t. 62 03 35.

Ett första kontorsbiträde (7), ett kontorsbiträde (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett extra skrivbiträde, en vaktmästare.

Fattigvårdsnämndens och arbetslöshetskommitténs gemensamma hjälporganisation för arbetslösa.

Med anledning av den omkring årsskiftet 1932/1933 starkt ökade omfattningen av understödsverksamheten, i synnerhet i fråga om arbetslösa, framlade den av stadskollegiet tillsatta kommittén för utredning av understödsfrågor ett förslag till omorganisation av stadens hjälpverksamhet för arbetslösa, som godkändes av stadsfullmäktige den 23 januari 1933 och som, efter fastställelse av nödig reglementsändring av överståthållarämbetet, trädde i kraft den 1 mars 1933 gällande tills vidare till den 1 juli 1934. Enligt beslut av stadsfullmäktige den 18 juni 1934 har giltighetstiden utsträckts tills vidare även för tiden efter den 1 juli 1934. Organisationen innebär i huvudsak, att samtliga fattigvårdsstyrelser och hittillsvarande distriktsbyråer äro befriade från det i reglementet för fattigvården i Stockholms stad innefattade åliggande att mottaga och bereda ansökningar om fattigvård eller annat understöd åt arbetslösa personer, som äro ofrivilligt arbetslösa (jfr nedan). Sådana ansökningar skola i stället mottagas å särskilda för bland annat detta ändamål inrättade arbetslöshetsbyråer och därifrån omedelbart vidareändas till en central expedition. Arbetslöshetsbyråerna och understödsavdelningen äro gemensamma för fattigvårdsnämnden och arbetslöshetskommittén.

För den händelse det genom ansökningens beredning visats, att sökanden är arbetslös och ofrivilligt arbetslös, tillkommer det arbetslöshetskommittén att fatta beslut angående understöd

FvN

m. m. enligt gällande kungörelse angående statsbidrag till arbetslöshetshjälp eller, därest sådan hjälp ej kan beviljas, fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden att omedelbart, utan att yttrande inhämtats av vederbörande fattigvårdsstyrelse, fatta beslut enligt gällande författningar angående fattigvård eller annat understöd.

För den händelse det visats, att sökanden är oförmögen till arbete, skall ansökningen snarast möjligt överlämnas till fattigvårdsnämndens vederbörande distriktsbyrå för beredning och beslut i den ordning reglementet för fattigvården föreskriver.

Författningar m. m. Reglemente för fattigvården i Stockholm, antaget av SF 14 sept. 1931 och fastställt av ÖA 28 nov. 1931, med provisoriskt tillägg, antaget av SF 23 jan. 1933, fastställt av ÖA 9 febr. 1933 och förlängt genom SF:s beslut 18 juni 1934, som fastställes av ÖA 14 juli 1934 (Kf 1931: nr 80, 1933: nr 4, 1934: nr 17). ÖA:s beslut 13 febr. 1933 och 9 aug. 1934 ang. särskild ordning för mottagande och beredande av ansökningar om fattigvård och annat understöd åt arbetslösa. K. kung. 30 juni 1934 ang. statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet, med ändr. Av statens arbetslöshetskommission meddelade råd och anvisningar rörande hjälpverksamheten för arbetslösa. Cirkulär 30 juni 1940 från statens arbetsmarknadskommission och k. brev 6 dec. 1940 till statens arbetsmarknadskommission.

Expedition.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, C.; t. sociala nämnderna; expeditionstid: 9—15.

Expeditionen står under omedelbar ledning av direktören hos arbetslöshetskommittén. Expeditionen är uppdelad på arbetslöshetsbyråernas centralexpedition och understödsavdelningen. Såsom kameralavdelning fungerar arbetslöshetskommitténs motsvarande avdelning.

Direktör.

Helin, M. S.

Beträffande expedition, arbetslöshetsbyråer och personal hänvisas till arbetslöshetskommittén, sid. 298.

Stadens fattigvårdsanstalter.

Enligt av stadsfullmäktige godkända grunder för den fattigvårdsnämnden underställda anstaltsvården för vuxna bör anstaltens klientel fördelas på så sätt att medellösa, orkeslösa åldringar sammanföras å ålderdomshem, medellösa personer med någon arbetsförmåga å för-

sörjningshem och medellösa, som äro i behov av mera varaktig sjukvård, å vårdhem. Inom ett vårdhem (Stureby) har inrättats en vårdavdelning, vilken godkännts såsom hem för kroniskt sjuka. För ombändertagande av försumliga försörjningspliktiga har nämnden tvenne arbetshem att tillgå. Till stadens fattigvårdsanstalter höra även sinnesslöanstalten Årsta samt Lamms hem för behövande blinda, varav den sistnämnda står under särskild styrelse. Vid detta hem är vården ej att hänföra till fattigvård.

Upphandlingen av förnödenheter för anstaltens räkning ankommer på särskilda delegerade för upphandlingsärenden, vilka årligen utses av fattigvårdsnämnden till ett antal av minst tre och högst fem ledamöter jämte två eller tre suppleanter. Ärendena beredas och föredragas inför upphandlingsdelegerade av intendenten, som även är delegerades sekreterare.

Ansökningar om inträde å fattigvårdsnämndens anstalter skola behandlas av delegerade för understödsärenden (se sid. 256) utom ifråga om Lamms hem för behövande blinda (se sid. 274).

Författningar. Fattigvårdsnämndens reglemente 22 nov. 1932 för Stockholms stads fattigvårdsanstalter (Kf 1932: nr 64.). Nämndens instruktion s. d. för Stockholms stads fattigvårdsnämnds anstaltsdelegerade (Kf 1934: nr 63). K. kung. 27 juni 1927 ang. statsbidrag till uppförande eller inrättande av hem för kroniskt sjuka, med ändr. K. kung. 27 juni 1927 ang. statsbidrag till driftkostnaderna vid hem för kroniskt sjuka, med ändr.

Anstaltsdelegerade.

Anstaltsdelegerade hava till huvudsaklig uppgift att med uppmärksamhet följa förvaltningen av de anstalter, som sortera direkt under fattigvårdsnämnden.

Carlsson, H. T., slöjdlärare; **Hermansson**, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm., ordf.; **Kollberg**, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.; **Levin**, f. Kaijer, Gerd, fru, vice ordf.; **Johansson**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.

Suppleanter: **Ewerlöf**, f. Löwenadler, Elsa H. E. J., fru, stadsfullm.; **Robinson**, S. N. A., typograf, stadsfullm.; **Ström**, f. Hånes, Hildegard A., fru.

Delegerade för upphandlingsärenden,

Ewerlöf, f. Löwenadler, Elsa H. E. J., fru, stadsfullm., vice ordf.; **Hermansson**, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm., ordf.; **Kollberg**, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.; **Ljungberg**, I., e. o. vice vörd; **Ström**, f. Hånes, Hildegard A., fru.

Suppleanter: **Robinson**, S. N. A., typograf, stadsfullm.; **Théel**, f. Roth, Elisif, fru.

Ålderdomshemmen.

Ålderdomshemmen hava till ändamål att till vård och underhåll emottaga sådana till Stockholms kommun hörande nödställda, som i följd av hög ålder, bräcklighet eller annan fortfarande anledning äro i behov av ständig hjälp och genom hedrandeandel gjord sig förtjänta att intagas å sådant hem. Intagning å hemmen sker efter remiss från fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden.

Fattigvårdsnämnden antager för hemmen syssloman samt andra erforderliga biträden utom i vad avser den avtalsenligt avlönade personalen, vilken antages av fattigvårdsdirektören.

Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Torgsgatan 32. Va. (postgirokonto nr 100 031); t. 23 55 10; expeditionstid: 9—12 och 13—16 (lördagar 9—14).

Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem har f. n. å ålderdomshemsavdelningen 359 platser, därav 219 avsedda för män och 140 för kvinnor och å vårdhemsavdelningen 279 platser.

En hemmet tillhörig byggnad, det s. k. Johannessuset är stängd för ombyggnad till vårdhem.

Å staten för Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem har jämväl uppförts driftkostnaderna för ålderdomshemmet i Bromma och vårdhemmet Södermannagatan 2 (se nedan).

Stat år 1943 (för Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem jämte ålderdomshemmet i Bromma och vårdhemmet Södermannagatan 2). Utgifter: driftbudgeten 1,878,790 kr.; inkomster: driftbudgeten 176,842 kr.

Syssloman (2 kl.) (20).

Valdén, G. F.; träffas säkrast måndagar, onsdagar och lördagar 9,30—11.

Kontorsassistent (13).

Cronvall, M.

En extra kontorsskrivare (3,120 kr.), ett första kontorsbiträde (7), ett extra första kontorsbiträde (2,640 kr.), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.).

Läkare (8,040 kr.).

Erlandsson, S. G. G.

En extra husmoder (4,344 kr.), en sjukvårdsförestånderska (7), två e. o. sjuksköterskor (VI), femton extra sjuksköterskor (2,820—2,664 kr.), en extra sjukgymnast (1,500 kr.), en tvättförestånderska (4), en biträdande föreståndarinna (4), tjuguen vårdarinnor (2 kl.) (3), tolv e. o. vårdarinnor (2 kl.) (III). — Sjuttioen sköterskebiträden (1 a).

Predikant (2,280 kr.).

Lund, B. A., komminister i Gustav Vasa förs., stadsfullm.

En organist och försångare (570 kr.).

En maskinist (3 kl.) (12), en förråds-mästare (3 kl.) (9), två vaktmästare (1 kl.) (8), en köksförestånderska (2 kl.) (8), en e. o. hantverkare (VII), två eldare (6), två biträdande köksförestånderskor (2 kl.) (6), en extra vaktmästare (2,580 kr.), en baderska (3), en e. o. portvakt (2 kl.) (II), en extra telefonist (1,500 kr.). — Två eldare (2 c), tre kokerskor (1 c), ett första biträde (1 b), tre matsalsbiträden (1 b), en sömmer-ska (1 b), fjorton köksbiträden (1 a), sju städerskor (1 a), två arbetsbiträden (1 a), två baderskebiträden (1 a), ett tvättbiträde (1 a).

Ålderdomshemmet i Bromma.

Nära Bromma kyrka (postadress: Ängby 3); t. 37 20 59.

Hemmet har 37 platser, därav 24 för män och 13 för kvinnor.

Syssloman.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

En predikant (240 kr.).

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Törn, Adèle I. E.

En kokerska (1 c), ett första biträde (1 b), två arbetsbiträden (1 a).

Vårdhemmet Södermannagatan 2.

Sivertska kasernen, Södermannagatan 2, Sö.; t. 43 48 40.

Hemmet har 110 platser för kvinnor.

Läkare (2,130 kr.).

Engström, R. O.

Predikant (360 kr.).

Dahl, H. H., kyrkoadjunkt i Katarina förs.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Vakant, tf. Johansson, Dagmar C.

En sjuksköterska (6), en e. o. sjuksköterska (VI), en extra sjuksköterska (1,702 kr.) med tjänstgöring tre dagar per vecka, en vaktmästare (1 kl.) (8). — Sexton sköterskebiträden (1 a), sex städerskor (1 a).

FvN Gammelbyns ålderdomshem.

Postadress: Stureby (postgirokontonummer 55406); t. 49 25 00 (växel); expeditionstid: å sysslomanskontoret 9—12 och 13—15 (lördagar 9—12); besöks-tid: alla dagar 13,30—19.

Hemmet är anordnat enligt s. k. kolonisystem, d. v. s. med ett antal friliggande byggnader, grupperade omkring en ekonomibyggnad med kök, matsalar, en mindre sjukavdelning m. m. Första utbyggnaden omfattar, förutom ekonomibyggnad, 9 ålderdomshembyggnader. I varje byggnad, som består av två våningar, äro inredda cirka 15 rum, avsedda för en eller två personer. Därför finnas i varje byggnad dagrum, kaffekök och badrum. Då hemmets syfte är att bereda ett verkligt hem för friska åldringar, har man här frångått systemet med stora salar. Förvaltningen är gemensam med vårdhemmet Stureby.

Hemmet har plats för 244 åldringar.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 401,015 kr.; inkomster: driftbudgeten 28,148 kr.

Syssloman.

Larsson, E. H. (se även under vårdhemmet Stureby); träffas å vårdhemmet Stureby (kontoret) vardagar säkrast 9—11.

Läkare.

Grahn, K. E., Westberg, F. G. O. (se även under vårdhemmet Stureby).

Predikant.

Waller, S. Å. A., pastor (se även under vårdhemmet Stureby).

Föreståndarinna (1 kl.) (8).

Horn, Stina U. M.

En vaktmästare (1 kl.) (8), en biträdande föreståndarinna (4), sju vårdarinnor (2 kl.) (3), två e. o. vårdarinnor (2 kl.) (III), en portvakt (1,020 kr.). — En eldare (2 c), en gårdskarll (2 a), sex sköterskebiträden (1 a).

Rosenlunds vård- och ålderdomshem.

Skånegatan 1, Sö. (postgirokontonummer 153 628); t. 23 51 90 (växel); expeditionstid: 9—12 och 13—15 (lördagar 9—14).

Rosenlunds vård- och ålderdomshem är numera i huvudsak inrättat till vårdhem med plats för 553 patienter (därav 311 manliga och 242 kvinnliga). Antalet ålderdomshemspatser utgör 264 (137 avsedda för män och 127 för kvinnor).

Å samma stat som Rosenlunds vård- och ålderdomshem äro jämväl uppförda guldbrölloppshemmet och ålderdomshemmet i Skarpnäck (se vidare nedan).

Stat år 1943 (för Rosenlunds vård- och ålderdomshem jämte guldbrölloppshemmet samt ålderdomshemmet i Skarpnäck). Utgifter: driftbudgeten 1,879,680 kr.; inkomster: driftbudgeten 174,628 kr.

Syssloman (2 kl.) (20).

Biltberg, C. H.; träffas säkrast 9—11.

Kontorsassistenter (13).

Löfroth, A. E. (Lisbet); en vakant, *tf. Valdén, Y.*

Ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.), en extra telefonist (2,040 kr.).

Läkare (7,692 kr.).

Värnéus, A. G.

Biträdande läkare (7,692 kr.).

Lindqvist, S. G. E.

Röntgenläkare (5,100 kr.).

Jonsell, S. J. E.

Fyra sjukvårdsförestånderskor (7), en e. o. röntgensköterska (VII), tre sjuksköterskor (6), tre e. o. sjuksköterskor (VI), fem extra sjuksköterskor (2,664 kr.), sju vårdarinnor (2 kl.) (3), tio e. o. vårdarinnor (2 kl.) (III), ett extra röntgen- och ljusbehandlingsbiträde (2,040 kr.). — Ett röntgenbiträde (1 b), sextiosju sköterskebiträden (1 a).

Predikant (2,280 kr.).

Lundberg, P. I., *tf. komminister i Adolf Fredriks förs.*

En organist och försångare (570 kr.).

En maskinist (2 kl.) (13), en förråds-mästare (3 kl.) (9), en köksförestånderska (2 kl.) (8), en vaktmästare (1 kl.) (8), en hantverkare (7), tre eldare (6), en biträdande köksförestånderska (2 kl.) (6), en tvättförestånderska (4), en köksförestånderska (3), två extra vaktmästare (2,940—2,580 kr.). — Tre eldare (2 c), en första kokerska (1 d), fyra kokerskor (1 c), två matsalsbiträden (1 b), två tvättbiträden (1 b), fyra bader-skebiträden (1 a), tretton köksbiträden (1 a), tolv städerskor (1 a).

Oscars och Sofias guldbrölloppshem för åldriga makar (guldbrölloppshemmet).

Skånegatan 1, Sö.; t. 23 51 90.

Hemmet, som upprättats med anledning av konung Oscar II:s och drottning Sofias guldbröllop, är avsett till beredande av ett hem för fattiga ålderstigna makar. Det har plats för 80 par åldringar.

Syssloman.

Se ovan under Rosenlunds vård- och ålderdomshem.

Läkare.

Se ovan under Rosenlunds vård- och ålderdomshem.

En *sjukvårdsförestånderska* (7), två *vårdarinnor* (3). — Tre *sköterskebiträden* (1 a), en *stüderska* (1 a).

Ålderdomshemmet i Skarpnäck.

Skarpnäck, Enskele 2; t. 49 20 08.

Hemmet har 48 platser, varav 33 för män och 15 för kvinnor.

Syssloman.

Se ovan under Rosenlunds vård- och ålderdomshem.

E. o. föreståndarinna (2 kl.) (VII).

Håkanson, H. Cecilia.

Två *första biträden* (1 b), ett *köksbiträde* (1 a), en *stüderska* (1 a).

Vårdhemmet Högalid.

Maria Ban- och Wollmar Yækullsgatorna, Sv. (postgirokonto nr 2439); t. 23 25 70 (råxel); expeditionstid: 9—12 och 13—15 (lördagar samt juni—aug. alla dagar 9—14).

Vårdhemmet Högalid har 1,068 platser för män, varav 740 å försörjningsavdelningen och 328 å vårdhemsavdelningen.

Å hemmets försörjningsavdelning intagas dels i någon mån arbetsföra män, vilka äro i behov av anstaltsvård, men ej lämpligen böra vårdas å kommunens andra fattigvårdsanstalter, dels nödställda, kommunen tillhörande arbetsföra personer, som sakna stadigt hemvist och önska att intagas å vårdhemmet, dels slutligen även välfredade, avskedade militärer, som tillhört manskapet vid värvad trupp samt inom kommunen befinnas vara i behov av fattigvård; dessa utgöra en särskild underavdelning, kallad militäravdelningen.

Å försörjningsavdelningen intagna personer äro skyldiga att efter sin förmåga förrätta det arbete inom anstalten, som av sysslomannen dem anvisas. Arbetet består huvudsakligast av vedsågning, utarbeten, bakning, tvätt, mangling, skomakeri, skrädderi, snickeri m. m.

Å hemmets vårdavdelning intagas endast sådana män, som äro i behov av vård men icke av sjukhusvård.

Å vårdhemmet mottagas ej personer, som på grund av kropps- eller sinnessjukdom kräva

särskild vård och tillsyn, ej heller den, som ej fyllt 18 år. Intagning sker allenast efter remiss av fattigvårdsdirektören på fattigvårdsnämndens delegerades för understödsärenden vägnar.

Som filial till vårdhemmet Högalid sorterar fr. o. m. år 1942 förutv. upptagningshärbarget vid Östgötagatan 61—63. Anstalten benämnes försörjningshemmet vid Östgötagatan 61—63 (se nedan).

Stat år 1943. Utgifter: (inberäknat försörjningshemmet vid Östgötagatan 61—63) driftbudgeten 2,768,140 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,524,370 kr.

Syssloman (1 kl.) (21).

Silfversparre, C. G. C:son; träffas säkrast 8—9,30.

Förste kammarskrivare (17).

Ahlner, K. G.

Kontorsassistent och kassör (13).

Nilsson, H. V., tjf. (se sid. 117), tf. Sjöberg, J. V. S.

Kontorsassistenter (13).

Eklblom, G. E. G.; Sörenstam, A. I.; Paulson, E. N.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Läkare (7,380 kr.).

Höglund, G.

En *sjukvårdsförestånderska* (7), fyra *sjuksköterskor* (6), två *e. o. sjuksköterskor* (VI), två *extra sjuksköterskor* (2,664 kr.), en *assistentköterska* (2,580 kr.) — Trettioen *sköterskebiträden* (1 a).

Predikant (1,620 kr.).

Ahner, H. J. P., komminister i Högalids förs.

En *organist och försångare* (570 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14)

(för verkmästargöromål 690 kr.).

Petersson, K. I.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), två *biträdande maskinister* (2 kl.) (11), fem *arbetsföreståndare* (11), en *arbetsförman* (9), en *extra hantverkare* (2,988 kr.), tolv *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *köksförestånderska* (2 kl.) (8), tre *automobilförare* (7), en *tvättförestånderska* (1 kl.) (7), två *biträdande köksförestånderskor* (2 kl.) (6), två *biträdande tvättförestånderskor* (2 kl.) (4), en *barberare* (2,880 kr.). — Fyra *automobilförare* (2 c), en *första kokerska* (1 d),

FvN tre *kokerskor* (1 c), två *matsalsbiträden* (1 b), ett *första biträde* (1 b), en *strykerska* (1 b), två *tvättbiträden* (1 b), två *baderskebiträden* (1 a), sju *köksbiträden* (1 a), fjorton *städerskor* (1 a).

Försörjningshemmet vid Östgötagatan 61—63.

Östgötagatan 61—63, Sö., t. 41 54 08.

Försörjningshemmet, som är avsett för arbetslösa arbetsföra män, har plats för 55 personer. Dessa äro skyldiga att utföra visst förelagt arbete, för vilket flitpenningar utgår. Hemmet lyder i förvaltningshänseende under vårdhemmet Högalid.

Föreståndare (9).

Person, E. R. L.

En *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *portvakt* (1,884 kr.). — Ett *första biträde* (1 b), ett *arbetsbiträde* (1 a).

Vårdhemmet Stureby.

Postadress: Stureby (postgirokonto nr 55406); t. 49 25 00 (växel); expeditionstid: å sysslomanskontoret 9—12 och 13—15 (lördagar 9—12).

Besökstid: söndagar, tisdagar, torsdagar och lördagar 13,30—15.

Vårdhemmet Stureby, som fullbordades och togs i bruk i början av år 1936, har 697 platser, varav 199 för försörjningsklientel, 57 för ålderdomshemsklientel samt 441 platser för vårdhems-klientel. Av dessa senare platser äro 322 godkända som sjukplatser, anordnade i enlighet med k. kung. den 27 juni 1927 angående statsbidrag till uppförande eller inrättande av hem för kroniskt sjuka. Statsbidrag utgår till driftkostnaderna.

Å avelningen för kroniskt sjuka, som är avsedd för patienter från Stockholms stad, intagas obotligt eller svårbotligt kroppssjuka, vilka äro i behov av sjukhusvård, och därför icke lämpligen kunna vårdas å allmän fattigvårdsanstalt men vilkas tillstånd icke berättigar till och vilka icke heller kunna erhålla den särskilda vård, för vilken lasarett samt därmed jämförliga anstalter äro avsedda. Intagning sker efter överläkarens hörande och remiss av fattigvårdsdirektören på fattigvårdsnämndens delegerades för understödsärenden vägnar.

Intagning å ålderdomshemsavdelningen sker efter remiss från nämnda delegerade.

Å hemmets försörjningsavdelning intagas i någon mån arbetsföra män och kvinnor, vilka äro i behov av anstaltsvård men ej lämpligen böra vårdas å kommunens andra fattigvårdsanstalter.

Å försörjningsavdelningen intagna personer äro skyldiga att efter sin förmåga förrätta det

arbete, som av sysslomannen dem anvisas. Arbetet består huvudsakligast av trädgårdsarbete, tvätt, vävning, snickeri, skomakeri m. m.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 1,860,735 kr.; inkomster: driftbudgeten 478,650 kr.

Syssloman (1 kl.) (21).

Larsson, E. H.; träffas säkrast 9—11.

Kammarsskrivare (15).

Lindberg, K. G.

En *kontorsskrivare* (9), ett *första kontorsbiträde* (7), två *extra första kontorsbiträden* (2,760—2,220 kr.) ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Överläkare (21).

Grahn, K. E. (förordn. t. o. m. ³¹/12 1945); mot-tagningstid: vardagar 9,30—10,30.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Westberg, F. G. O.; Andrell, B. P. O.

Röntgenläkare (5,100 kr.).

Jönsson, N. G.

Obducent och patolog (3,000 kr.).

Ringertz, N. O. E.

En *e. o. sjukgymnast* (X), fyra *sjuk-sköterskor* (6), åtta *e. o. sjuksköterskor* (VI), en *extra röntgensköterska* (3,228 kr.), tre *extra sjuksköterskor* (2,904—2,664 kr.), en *extra laboratoriesköterska* (2,664 kr.), nio *assistentsköterskor* (2,820—2,580 kr.), ett *e. o. ljusbadsbiträde* (IV), en *sjukgymnast* (1,500 kr.). — Etthundratre *sköterskebiträden* (1 a).

Predikant (1,620 kr.).

Waller, S. Å. A., pastor.

Organist (570 kr.).

Spalckhaver, A. C. V. H.

Maskinist (1 kl.) (14).

Dahlquist, J. V.

Husmoder (1 kl.) (9).

Johansson, Kerstin M.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), en *arbetsföreståndare* (11), en *e. o. arbetsförmän* (IX), en *köksförestånderska* (2 kl.) (8), fyra *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *automo-*

bilförare (7), en *tvättförestånderska* (1 kl.) (7), en *e. o. hantverkare* (VII), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (6), en *e. o. arbetsförestånderska* (VI), tre *e. o. vaktmästare* (2 kl.) (VI), en *extra vaktmästare* (2,580 kr.), en *biträdande föreståndarinna* (4; nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 6), en *biträdande tvättförestånderska* (2 kl.) (4), en *e. o. telefonist* (IV), en *barberare* (3,600 kr.). — Fyra *eldare* (2 c), en *första kokerska* (1 d), två *kokerskor* (1 c), nio *matsalsbiträden* (1 b), två *strykerskor* (1 b), fem *tvättbiträden* (1 b), sexton *köksbiträden* (1 a), fyra *baderskebiträden* (1 a), två *städerskor* (1 a).

Stadens mödrahem och härbärgen.

Expeditionen.

Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem; Torsgatan 32, Va. (postgirokonto nr 100031); t. 23 55 10; expeditionstid: 9—12 och 13—16 (lördagar 9—14).

Ifrågavarande fattigvårdsanstalter ha förut betecknats såsom stadens asylter för husvillor samt de mindre vårdhemmen. Den närmaste uppsikten över och vården av dessa anstalter handhas av syssломannen vid Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Syssломannen.

Se under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 212,810 kr.; inkomster: driftbudgeten 20,370 kr.

Mödrahemmet vid Åsögatan 44.

Åsögatan 44, Sö.; t. 41 58 66.

Hemmet, som är avsett för mödrar med barn samt för havande kvinnor, har 100 platser, därav 40 för mödrar, 40 för barn och 20 för havande kvinnor, däri inberäknat det antal platser, som tidigare disponerades av asylen för fattiga barnaföderskor ej tillhörande Stockholms kommun (>landsasylen).

Intagning å mödrahemmet sker efter remiss av fattigvårdsdirektören på fattigvårdsnämndens delegerades för understödsärenden vägnar.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Karlberg, E. K. (Connie).

En *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *värmedningsskötare* (7), en *biträdande föreståndarinna* (4; nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 6), två *barnsköterskor* (3), en *e. o. barnsköterska* (III), en *extra barnsköterska* (1,980 kr.), en *portvakt* (1,020 kr.). — Ett *första biträde* (1 b).

Daghärbärgen.

Klara Norra Kyrkogata 5, C.; t. 10 54 09; Bondegatan 44, Sö.; t. 40 48 20; Snickarbacken 6, C.; t. 10 35 69; Lilla Nygatan 3—5 (ing. från Yxmedsgränd), C.; t. 20 80 76.

Daghärbärgen pläga i mån av behov inrättas. För närvarande äro fyra sådana inrättade.

Personal.

Åtta *e. o. vaktmästare* (2 kl.) (VI).

Provisoriska vårdhemmet Åsögatan 141.

Åsögatan 141, Sö.; t. 43 99 00.

Hemmet har 62 platser för kvinnor.

Läkare (690 kr.).

Engström, R. O.

Predikant (360 kr.).

Dahl, H. H., kyrkoadjunkt i Katarina förs.

Föreståndarinna (3 kl.) (6).

Hedgren, Sofia E.

En *extra sjuksköterska* (2,664 kr.), en *extra sjukgymnast* (480 kr.). — En *gårds-karl* (2 a), sex *sköterskebiträden* (1 a).

Sinnesslöanstalten Årsta.

Årsta, Liljeholmen, Stockholm 9; t. 45 10 20.

Efter ombyggnad år 1942 av det tidigare försörjningshemmet vid Årsta har sinnesslöanstalten överflyttats hit från Åkeshov.

Anstalten, som är av k. m:t för sitt ändamål godkänd, står under medicinalstyrelsens överinsende och under närmaste tillsyn av överinspektören för sinnesslövärdar i riket. Statsbidrag utgår halvårsvis med högst 225 kr. för en var av det antal obildbara sinnesslöa, som i medeltal för dag under nästföregående halvår vårdats å anstalten. Anstalten har 50 platser för män.

Författningar. K. kung. 19 maj 1933 ang. statsbidrag till driftkostnader vid anstalter för obildbara sinnesslöa.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 96,460 kr.; inkomster: driftbudgeten 25,813 kr. (därav statsbidrag 18,000 kr.).

Syssломannen.

Se under vårdhemmet Stureby.

Läkare (1,620 kr.).

Eneström, Hj. E.

Förestånderska (8).

Gustafsson, H. E. (Nora).

En *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *skötare* (7), en *sköterska* (5). — Ett *köksbiträde* (1 a), fem *sköterskebiträden* (1 a), ett *arbetsbiträde* (1 a).

Jacques och Galathée Lamms hem för behövande blinda.

Hornsgatan 52, Sö.; t. 41 04 11.

Hemmet har tillkommit på grund av en i testamente av änkefru Galathée Lamm år 1913 till staden gjord donation å ett belopp av 100,000 kr., vartill sedermera ytterligare tillkommit donationer av fröknarna Agnes och Ida Lamm å sammanlagt 20,000 kr. Medlen skulle användas till ett hem för behövande blinda mot villkor bl. a. att staden upplåte för ändamålet lämpad lokal och omhändertog bestyret med förvaltning- en av såväl hemmet som penningmedlen. Det i anledning härav upprättade hemmet är numera inrymt i en staden tillhörig fastighet, Hornsgatan 52.

År 1937 har hemmet enligt testamente år 1934 av fabrikören Henrik Vilhelm Lyberg emottagit en ny donation å 10,000 kr., med avdrag av därå belöpande arvskatt 600 kr. Donationen benämnes »Henrik Lybergs donationsfond», och räntan å densamma skall användas till att bereda hemmets pensionärer fördelar, som icke kunna beredas genom Stockholms stads anslag.

Hemmets angelägenheter handhas av en styrelse, bestående av en ordförande och två andra ledamöter jämte tvenne suppleanter, årligen utsedda av fattigvårdsnämnden. Ansökan om inträde å hemmet inlämnas till anstaltens styrelse och skall vara åtföljd av läkarintyg, av vederbörande fattigvårdsdistriktsbyrå (se sid. 261) utfärdat intyg om medellöshet samt prästbetyg. Den å hemmet åtnjutna vården är ej att hänföra till fattigvård.

Hemmet är t. v. avsett uteslutande för män och har f. n. 9 pensionärer.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente 20 juni 1916 för Jacques och Galathée Lamms hem för behövande blinda.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 18,350 kr.; inkomster: driftbudgeten 11,238 kr. (därav 4,500 kr. ränta å donationsmedel).

Styrelse.

Lamm, C. J., docent; Ljungberg, I., e. o. vice värd; von Schultz, f. Wedin, Sigrd E., fru, ordf.

Suppleanter: Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; Löwgren, K. G., intendent, kassaförvaltare.

Revisorer.

Fattigvårdsnämndens revisorer granska hemmets räkenskaper.

E. o. föreståndarinna (V).

Johansson, Anna.

Ett *köksbiträde* (1 a).

Arbetshem.

Enligt 33 § fattigvårdslagen hava landsting och städer, som ej deltaga i landsting, ålagts att upprätta särskilda arbetshem för omhändertagande av dels i någon mån arbetsföra behövande, vilka äro i behov av anstaltsvård, men ej lämpligen kunna emottagas eller behållas å ålderdomshem, försörjningshem eller vårdhem, dels och försörjningspliktiga, vilka jämlikt 71 § samma lag förelagts arbete. Män och kvinnor må ej intagas i samma arbetshem, såvida ej för dem finnas fullständigt skilda avdelningar. Personer under aderton år må ej intagas i arbetshem. Arbetshem skall stå under ledning av en styrelse, som har att besluta om intagning i hemmet, samt vara försett med av konungen fastställt reglemente.

Enligt särskilda kungörelser utgår statsbidrag såväl för uppförande eller inrättande av arbetshem som ock till driftkostnaderna. Det senare bidraget utgår halvsåväl med 250 kr. för var och en av det antal personer, som i medeltal för dag under nästföregående halvår varit intagna å arbetshemmet.

I anledning av omförmälda stadganden i fattigvårdslagen har fattigvårdsnämnden, i enlighet med av stadsfullmäktige lämnat bemyndigande, den 1 juni 1923 träffat avtal med Kristliga föreningens av unga kvinnor centralförening angående upplåtande till arbetshem för kvinnor av den föreningen tillhöriga småbrukskolonien Emaus vid Norrtälje. Enligt avtalet skall anstaltens drift handhas av föreningen under det att staden för disponerandet av de tillgängliga platserna (12) skall betala dels ett årligt bidrag (för år 1943 4,000 kr.), dels ersättning för vårdkostnaderna för å hemmet intagna personer från Stockholm efter viss dagavgift (för år 1943 3,50 kr.). Statsbidraget till driftkostnaderna skall av arbetshemmet inlevereras till fattigvårdsnämnden. Reglemente för arbetshemmet Emaus för kvinnor fastställdes av k. m:t den 27 april 1923, med ändr. 29 juli 1938.

Efter bemyndigande av stadsfullmäktige har fattigvårdsnämnden vidare träffat avtal med Svenska diakonsällskapet om inrättande för Stockholms stads räkning av ett arbetshem för män å den av sällskapet för ändamålet inköpta Osbyholms egendom inom Frötuna socken av Stockholms län. Arbetshemmet, som har plats för 70

personer, drives av diakonsällskapet, mot det att staden lämnar ersättning för driftkostnaderna med dels ett fast garantibelopp av 15,000 kr., dels en dagavgift av 3 kr. för varje å hemmet intagen person från Stockholm. Reglemente för arbetshemmet Ösbyholm för män fastställdes av k. m:t den 19 december 1924, med ändr. 8 juli 1938.

Sedan genom bestämmelser i 1924 års barnavårdslag barnavårdsnämnden erhållit befogenhet att meddela försumliga underhållsskyldiga arbetsförelägganden, får även denna nämnd disponera platser å de båda ovannämnda arbetshemmen mot ersättning av kostnaderna härför.

Med hänsyn till de av Stockholms stad i förevarande hänseende vidtagna åtgärderna har k. m:t den 15 oktober 1926 tills vidare befriat staden från skyldigheten att själv upprätta arbetshem jämlikt 33 § fattigvårdslagen.

Arbetarebostadsfonden till minne av den 9 februari 1853.

Denna fond bildades av bidrag, som nämnda år, i anledning av konung Oscar I:s återställande till hälsan efter en långvarig sjukdom samt födelsen av kronprins Carls son Carl, subskriberades för att användas till uppförande av sunda och tjänliga bostäder åt arbetare. Fonden förvaltas av en styrelse bestående av sex personer, vilka utses för livstid av Stockholms stads fattigvårdsnämnd. Styrelsen väljer inom sig ordförande.

Styrelsen åligger att till förverkligande av det med fondens bildande avsedda ändamål använda de medel, som nu redan finnas och framdeles komma att till fonden inflyta samt i sådant avseende vidtaga alla erforderliga åtgärder. Fondens värdehandlingar och medel förvaras hos fattigvårdsnämnden.

Fondens kapital, som vid början av dess verksamhet var 16,668 rdr banko, hade vid 1942 års slut växt till 2,081,788: 71 kr.

Fonden äger åtta fastigheter med ett sammanlagt taxeringsvärde av 4,571,400 kr. samt disponerar därjämte en mindre fastighet, så länge den ej erfordras för stadsplaneändamål; dessutom har till fonden med tomträtt upplåtits en tomt, å vilken uppförts en byggnad taxerad till 1,150,000 kr. för beredande av bostäder åt mindre bemedlade, barnrika familjer enligt k. kung. den 4 september 1935. För samma ändamål har upplåtits ytterligare en tomt varå under år 1942 uppförts en byggnad med 60 lägenheter för en beräknad kostnad av 1,200,000 kr. De till fonden hörande fastigheterna innehålla inalles ca 700 bostadslägenheter.

För uppgifter i övrigt angående fondens fastigheter hänvisas till kommunalkalendern 1933.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente 7 mars 1904 för styrelsen för arbetare-

bostadsfonden till minne av den 9 februari 1853, med ändr. 21 mars 1933.

Styrelse.

Eklund, J. M., fabriör; **Engberg, J. A. A.**, murare; **Hallström, K. L. F.**, tjänsteman, vice ordf. och sekr.; **Ljunberg, I.**, e. o. vice värd; **Ringholm, K. E.**, konsul; **Svensson, G. A.**, byggmästare, ordf.

Revisorer.

Gemensamma för fattigvårdsnämnden m. fl. (se sid. 256).

Kontor.

Åsögatan 200, Sö.; (postgirokonton nr 50259); t. 43 13 57.

Vice värd.

Jernberg, O. E.

Stockholms bespkinsningsförening.

Bespkinsningslokaler: Malmgårdsvägen 16—18, Sö.; t. 40 58 33; Apelbergsgatan 34, C.; t. 20 67 67.

Ungkarlshotell: Stora Glasbruksgatan 25, Sö.; t. 42 90 60.

Centralkök jämte utspisningslokaler för arbetslösa ungkarlar hava genom fattigvårdsnämndens försorg anordnats i fastigheterna Malmgårdsvägen 16—18 och Apelbergsgatan 34. För omhändertagande av denna verksamhet har bildats en särskild förening, Stockholms bespkinsningsförening, vilken har till ändamål att under samarbete med Stockholms stads fattigvårdsnämnd idka matserveringsrörelse och uthyrningsrörelse samt försälja livsmedel och andra förnödenheter åt hjälpbehövande i staden.

Fattigvårdsnämnden har dessutom uppdragit åt föreningen att fr. o. m. den 1 november 1941 handhava driften av det provisoriska ungkarlshotellet i fastigheten Stora Glasbruksgatan 25.

Föreningens angelägenheter handhavas av en styrelse på tre ledamöter, valda å föreningens ordinarie sammanträde för ett år. Jämte styrelsen utses årligen två suppleanter, vilka vid styrelseledamots avgång inträda i den ordning de äro valda.

Stadga. Stadgar för Stockholms bespkinsningsförening u. p. a., antagna av föreningen den 2 april 1932, med ändr. 30 juni och 17 okt. 1941.

Styrelse.

Ljunberg, I., e. o. vice värd.; **Wangson, O. R.**, fattigvårdsdirektör, ordf.; **Åstrand, N.**, ombudsman, stadsfullm.

FvN *Suppleanter:* Hallström, K. L. F., tjänsteman;
Théel, f. Roth, Elisif, fru.

Sekreterare.

Edvall, N. G. F., tf. intendent (se sid. 258).

Revisorer.

Edstam, N. Hj., kamrerare; Engzelius, f. Hans-
son, Ester K., fru, stadsfullm.

Suppleanter: Hermansson, K. Ture E., vakt-
mästare, stadsfullm.; Johansson, f. Nilsson, J.
V. E. (Thora), fru, stadsfullm.

Stockholms beklädnadsförening.

Skoutlämningsställen: Herkulesgatan 14,
C.; t. 21 00 67; Hornsgatan 52, Sö.; t.
42 84 64.

Fattigvårdsnämnden beslöt den 10 november
1941, att tillsammans med vissa enskilda personer
bilda en ekonomisk förening för handhavande
av inköp och utlämning av beklädnadsartiklar åt
understödstagare i öppen vård. Beklädnadsföre-
ningen är avsedd att stå till tjänst även åt andra
kommunala eller sociala institutioner än fattig-
vårdsnämnden. Härmed avses framför allt den
beklädnadsutlämning, som sker till barn i stadens
folkskolor. Tvenne lokaler för utlämning av sko-
don ha anordnats.

Föreningen bildades vid sammanträde den 8
januari 1942. Dess angelägenheter handhas av
en styrelse på tre ledamöter, valda å föreningens

ordinarie sammanträde för ett år. Jämte sty-
relsen utses årligen två suppleanter samt tvenne
revisorer jämte ersättare för dessa.

Stadga. Stadgar för Stockholms bekläd-
nadsförening, antagna av föreningen 10 nov. 1941.

Styrelse.

Höjer, f. Dahl, T. Signe E., fru, stadsfullm.;
Wangson, O. R., fattigvårdsdirektör, verkst.
ledamot; en vakant.

Suppleanter: Johansson, F. V., kamrerare;
Åkesson, Anna J., folkskollärarinna.

Sekreterare.

Edvall, N. G. F., tf. intendent (se sid. 258).

Revisorer.

Unell, F. M., kamrerare; Åstrand, N., ombuds-
man, stadsfullm.

Suppleanter: Edstam, N. Hj., kamrerare; An-
dersson, Paul, överlärare.

Stadens pensionärshem

(se sid. 171).

Hjälphyrån för barn och hem.

Beträffande den hemhjälpverksamhet,
som med bidrag från Stockholms stad organi-
serats som en avdelning av hjälphyrån se sid.
400.

Stockholms stads barnavårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Barnavårdsnämnden.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, C.; t. »sociala nämnderna» samt 11 99 88. Nämnden sammanträder i regel tisdagar och delegerade torsdagar.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stockholms stads barnavårdsnämnd, vars uppgifter tidigare påvilat [folkskoleöverstyrelsen] folkskoledirektionen och en inom denna tillsatt barnavårdsnämnd, tillkom som självständig nämnd genom den av k. m:t den 8 maj 1925 fastställda instruktionen samt trädde i verksamhet den 1 januari 1926.

Enligt lagen den 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslagen) skall den samhälleliga barnavårdsverksamheten obligatoriskt tillhöra en särskild, för ändamålet inrättad barnavårdsnämnd, som jämväl har att vidtaga åtgärder till skydd för ungdom inom kommunen. Understöd åt barn, som vårdas i sina hem, skola dock fortfarande utgivas genom fattigvårdsnämnden. Barnavårdsnämnd har att med uppmärksamhet följa de inom kommunen rådande förhållandena i avseende å barns och ungdoms vård och uppfostran samt noggrant tillse, att barn och ungdom, som vistas inom kommunen och äro i den belägenhet, att det enligt barnavårdslagen ankommer på nämnden att ingripa, bliva föremål för dess åtgärder. Nämnden skall ock verka för förbättrad barn- och ungdomsvård och i sådant syfte söka främja tillkomsten och utvecklingen av barnhem och anstalter till stöd för hemuppfostran ävensom andra anordningar till barns och ungdoms välfärd. Jämlikt barnavårdslagen må barnavårdsnämnd vid handläggning av ärenden rörande ungdomsskydd kallas ungdomsnämnd.

Utom sina övriga uppgifter har barnavårdsnämnd att fullgöra vissa uppgifter enligt lagen om barn utom äktenskap ävensom att i äktenskapsmål och adoptionsärenden på domstols begäran avgiva yttrande rörande vederbörandes lämplighet såsom barnafostrare. Nämnden äger därjämte bl. a. befogenhet att under särskilda omständigheter för adoptivbarn föra talan om

hävande av adoptivförhållande samt att i vissa fall hos domstol göra anmälan om föräldrars skiljande från vårdnaden, om entledigande av förmyndare samt om förordnande av god man för bevakande av barns rätt vid talan om dess börd. Genom k. förordningen den 11 juni 1937 om mödrahjälp och lagen den 18 juni 1937 om förskottering av underhållsbidrag till barn, vilka författningar trätt i kraft den 1 januari 1938, har barnavårdsnämnden ålagts nya arbetsuppgifter.

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 17 december 1937, som fastställdes av k. m:t den 25 februari 1938, tillkom det barnavårdsnämnden att handhåva ledningen av den förebyggande barnavårdsverksamheten i Stockholm under åren 1938—1940. Genom nytt beslut av k. m:t den 6 december 1940 har barnavårdsnämnden erhållit medgivande att fortfarande tills vidare under åren 1941—1943 handhåva ledningen av samma verksamhet, som bedrivs genom s. k. barnavårdscentraler (se sid. 225).

Barnavårdsnämnden har dessutom av stadsfullmäktige erhållit anslag för öppnande av s. k. barnstugor i sådana stadsdelar, där det förekommer ett större antal mindre bemedlade, barnrika familjer (se sid. 286).

Barnavårdsnämnden skall enligt sin instruktion handhåva de uppgifter, som enligt allmän lag eller författning tillkomma barnavårdsnämnd, förvalta stadens barnavårdsanstalter med undantag av skyddshemmen samt ombesörja övriga barnavården och ungdomsskyddet rörande angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Nämnden består av nio ledamöter, vilka jämte sju suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämndens ledamöter skola vara a) en lagkunnig, i domarvärv erfaren man, b) en ledamot av fattigvårdsnämnden, c) en i församlingstjänst inom staden anställd ordinarie präst, d) en vid stadens folkskolor eller fortsättningsskolor anställd lärare eller lärarinna eller en av stadens folkskolinspektörer, e) en läkare samt f) fyra andra för nit och intresse för barn- och ungdomsvård kända personer, därav minst en kvinna. För en var av de ledamöter, som avses i a) b) c) d) och e) utses en suppleant i samma ställning, som föreskrivits i fråga om ledamöterna. För de i f) omnämda ledamöterna väljas två suppleanter, varav minst en skall vara kvinna. Stadsfull-

BvN

mäktige utse en av nämndens ledamöter till ordförande, att tjänstgöra för den tid han är vald till ledamot. Vice ordförande utser nämnden inom sig vid början av varje kalenderår. Vederbörande borgarråd äger, även om han icke är ledamot av nämnden, närvara vid nämndens sammanträden samt deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Enahanda befogenhet tillkommer barnavårdsdirektören, förste folkskoleinspektören och förste stadsläkaren.

Med hänsyn till det nära sambandet mellan barnavårdsnämndens och fattigvårdsnämndens verksamhet föreskrives i barnavårdslagen, att, i den mån så provas påkallat, representanter för dessa nämnder eller nämnderna i deras helhet böra sammankomma för rådplägnung om angelägenheter, som beröra bådas verksamhet. Äro beträffande visst ärende barnavårdsnämnden och fattigvårdsnämnden av olika mening, vilkendera myndigheten som har att ingripa, bör ärendet överlämnas till en tremannanämnd, bestående av den för båda nämnderna gemensamma ledamoten samt ytterligare en för ett år utsedd ledamot från vardera av nämnderna. Denna nämnd avgör, vilken av myndigheterna som skall taga befattning med ärendet.

Under barnavårdsnämnden sorterar nämndens expedition och de under nämnden ställda anstalterna. Barnavårdsdirektören är chef för expeditionen och anstalterna. Dessa anstalter utgöras f. n. av fem barnhem, tre skyddshem och två lärlingshem. Härtill komma lärlingshemmet Fredrik Barcks minne, ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne samt barnhemmet Eurenii-Ljungerantz' minne, vilka hem ävensom skyddshemmen stå under särskilda styrelser.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads barnavårdsnämnd, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941 (Kf 1940: nr 70). Lag 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag), med ändr.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 7,096,733 kr.; kapitalbudgeten, förlagsmedel 638,750 kr.; inkomster: driftbudgeten 2,347,342 kr.

Barnavårdsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadsfullmäktige).

Karlsson, Wictor E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom lördagar 11—12.

Vice ordförande.

Trotzig, C. A. F., rådmän.

Övriga ledamöter.

- ***Andersson**, Paul, överlärare.
- ***Danielsson**, f. Ahlstrand, H. M. (Stina), fru.
- ***Höjer**, f. Dahl, T. Signe E., fru, stadsfullm.
- ***Kruse**, E. Ingeborg, fru.
- Mogård**, J. A. B., kyrkoherde, stadsfullm.
- Svedenius**, C. G., tf. överläkare, stadsfullm.
- Théel**, f. Roth, Elisif, fru.

Suppleanter.¹⁾

- ***Söderström**, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm.
- Gullstrand**, A. M., rådmän.
- ***Widgren**, f. Olovsson, Olga J. B., fru.
- ***Wirén**, f. Franzén, E. Maria, fru.
- ***Gunnard**, O. B., kyrkoherde.
- Björlin**, O. S., prakt. läkare, stadsfullm.
- Malmroth**, f. Herlitz, Elsa, fru, stadsfullm.

Kassaförvaltare.

Löfving, K. B. E., barnavårdsdirektör; **Carlson**, V. O. J., byråinspektör (suppl.).

Sekreterare.

Källander, H. J., assessor (se sid. 281).

Barnavårdsnämndens delegerade.

Delegerade för tjänsteärenden.

Karlsson, Wictor E., ordf.; **Mogård**, J. A. B.; **Théel**, f. Roth, Elisif; **Trotzig**, C. A. F.

Suppleanter: **Andersson**, Paul; **Höjer**, f. Dahl, T. Signe E.

Delegerade för samhällsvårdsärenden.

Andersson, Paul, ordf.; **Danielsson**, f. Ahlstrand, H. M. (Stina); **Théel**, f. Roth, Elisif.

Suppleanter: **Kruse**, E. Ingeborg; **Widgren**, f. Olovsson, Olga J. B.

Delegerade för mödrabjälps- och bi-dragsförskottsärenden.

Karlsson, Wictor E.; **Kruse**, E. Ingeborg; **Théel**, f. Roth, Elisif.

Suppleanter: **Söderström**, f. Hagberg, Vera M.; **Wirén**, f. Fransén, E. Maria; **Malmroth**, f. Herlitz, Elsa.

¹⁾ Suppleanterna äro här upptagna i samma ordning, som de ledamöter (inberäknat ordföranden och vice ordföranden), vilkas resp. ersättare de enligt gällande författningar eller nämndens beslut i första hand skola vara (fru Söderström, är förordnad såväl för ordföranden och fru Höjer och fru Widgren för hr Andersson och fru Danielsson).

Delegerade för förebyggande åtgärder.

Andersson, Paul; Höjer, f. Dahl, T. Signe E.; Karlsson, Wictor E.; Thél, f. Roth, Elisif.
Suppleanter: Widegren, f. Olovsson, Olga J. B.; Malmroth, f. Herlitz, Elsa.

Delegerade för upphandlingsärenden.

Danielsson, f. Ahlstrand, H. M. (Stina); Thél, f. Roth, Elisif.

Tremannanämnden.

(Se ovan.)

Thél, f. Roth, Elisif, fru (självskriven såsom ledamot i såväl fattigvårdsnämnden som barnavårdsnämnden); Trotzig, C. A. F., rådmän (utsedd av barnavårdsnämnden); Wahlbärj, J., annonschef, stadsfullm. (utsedd av fattigvårdsnämnden).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av barnavårdsnämndens samt nykterhetsnämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Hermansson, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm.

Larsson, f. Karlsson, Jenny A. F., fru.

Montelius, G. H., aktuarie, stadsfullm., ordf.

Suppleanter:

Carlberg, O. Ch., stationsskrivare.

Olsson, Svea M. E., fröken.

Barnavårdsnämndens expedition.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25; t. sociala nämnderna; samt 11 99 88; expeditionstid: 10—14 (fredagar även 19—20).

Barnavårdsnämndens expedition fungerar som nämndens utredande och verkställande organ.

Nämndens verksamhet är uppdelad på följande avdelningar, nämligen avdelningen för förebyggande åtgärder samt omhändertagna med därunder hörande kansliet, vårdbyrån, ungdomsbyrån, rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor och försöksbyrån, barnavårdsmannaavdelningen med därunder hörande mödrhjälpbyrån, fosterbarnsinspektionen, kamerala avdelningen, barnavårdscentralerna samt barnstugorna.

Barnavårdsdirektör (C).

Löfving, K. B. E. (förordn. t. o. m. ³¹/1 1949); mottagningstid: 10—12.

Avdelningen för förebyggande åtgärder samt omhändertagna.

Avdelningen ombesörjer de åligganden, som enligt föreskrifterna i barnavårdslagen åvila barnavårdsnämnden beträffande dels vanartade, i sedligt avseende försummade samt misshandlade eller kroppsligt vanvårdade barn, dels ock nödställda, sjuka och vårlösa barn, ävensom ungdom mellan aderton och tjuguet år, som är hemfallen åt ett oordentligt, lättjefullt eller lastbart levnadssätt.

För verksamhetens bedrivande har barnavårdsnämnden indelat staden i kretsar, var och en under närmaste uppsikt av ett kretsombud, utsett av nämnden antingen bland dess egna ledamöter eller ock bland andra män och kvinnor, vilka nitälska för ungdomens vård och fostran. Kretsombuden äga närvara vid barnavårdsnämndens sammanträden.

I fråga om vanartade, i sedligt avseende försummade samt misshandlade eller kroppsligt vanvårdade barn äger barnavårdsnämnden att, i den mån omständigheterna därtill föranleda, meddela förmaning åt barnets föräldrar eller tilldela varning åt barnet samt föreskriva anlitande av lämplig, till stöd för hemuppföstran inrättad anstalt eller barnets hållande till viss lämplig sysselsättning. I samband med beslut om åtgärd, som nyss nämnts, bör nämnden uppdraga åt särskild person (övervakare) att med uppmärksamhet följa barnets levnadsförhållanden och övervaka dess uppförande. Om dessa förebyggande åtgärder visa sig gagnlösa, bör nämnden skilja barnet från hemmet och omhändertaga detsamma för s. k. skyddsuppföstran. Beslut om sådant omhändertagande skall, därest föräldrarna ej lämna sitt samtycke hertill, underställas överståthållarämbetets prövning. Skyddsuppföstran skall för de vanartade barneus vidkommande meddelas å särskilda s. k. skyddshem (se sid. 289) eller ock i enskilt hem eller barnhem (se sid. 288), om så anses lämpligare. I fråga om de icke vanartade barnen skall skyddsuppföstran meddelas i främsta rummet genom utackordering i enskilda hem, som stå under barnavårdsnämndens ständiga tillsyn, dock må särskilda omständigheter eller brist på lämpliga fosterhem kunna föranleda barnets intagande å barnhem. För ingripande mot vanartade barn å åldersgränsen aderton år och för andra barn sexton år. När för skyddsuppföstran omhändertaget barn anses ej vidare vara i behov av sådan uppföstran, skall barnet utskrivis. Sådan utskrivning skall äga rum senast då barnet fyller aderton år, dock må utskrivning av i skyddshem intagen elev kunna anstå till dess vederbörande fyllt tjuguet år. Vid slutlig utskrivning bör tillses, att barnet erhåller lämpligt arbete och nödig utrustning.

Barnavårdslagen äger fr. o. m. år 1935 tillämpning även å unga personer mellan aderton

BvN

och tjuguet år, som äro hemfallna åt ett oordentligt, lättjefullt eller lastbart levnadssätt. (Tidigare gällde lösdrivarlagen beträffande dessa personer.) Bestämmelserna om nämndens verksamhet med avseende på ungdom över aderton år avvika dock i vissa hänseenden från de bestämmelser, som gälla beträffande barn under nämnda ålder. I fråga om skyddsuffostrar av ifrågavarande underåriga gälla även särskilda regler.

Barnavårdsnämndens omsorg om de nödställda, sjuka eller värlösa barnen, vilken tidigare åvilat fattigvården, kallas samhällsvård. Föremål för nämndens ingripande i detta hänseende äro dock endast barn under sexton år, vilka antingen sakna föräldravård, emedan föräldrarna övergivit barnet eller avlidit, eller ock på grund av förhållandena i föräldrahemmet eller sjukdom eller svaghet hos barnet anses böra omhändertagas för erhållande av vård i enskilt fosterhem eller å anstalt. I detta fall får dock omhändertagandet endast ske med föräldrarnas medgivande. Nödställda barn, som anses erhålla den lämpligaste hjälpen genom understöd i hemmet, ävensom alla nödställda över sexton år tillhöra liksom förut fattigvårdens område.

För fullgörande av barnavårdsnämndens skyldighet jämlikt 1924 års barnavårdslagstiftning att handhåva utackorderingen av barn under sexton år har inom nämndens expedition upprättats en särskild vårdbyrå, vilken tills vidare jämväl biträder fattigvårdsnämnden vid tillsyn m. m. över äldre personers utackorderande i enskilda hem. Kostnaderna för ifrågavarande utackorderingsverksamhet beträffande äldre personer uppföras dock å fattigvårdsnämndens stat.

De barn, som av barnavårdsnämnden omhändertagas för samhällsvård, utackorderas i enskilda fosterhem, där ej särskilda omständigheter föranleda, att barnet bör intagas i barnhem eller anstalt för sjuka och abnorma. Förutom till nämndens egna barnhem (sid. 288) förekommer givetvis även överlämnande av barn mot avgift till andra barnavårdsanstalter, av vilka en del understödjas av och stå i nära samarbete med nämnden eller med visst inflytande för nämnden å deras ledning. Bland dessa anstalter må nämnas barnhemmet Eurenii-Ljungcrantz' minne (sid. 292) m. fl. spädbarnshem, lärlingshemmet Fredrik Barcks minne (sid. 291), ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne (sid. 293), Föreningen för sinnesslöa barns vård i Stockholm, anstalten Slagsta skohem i Pittja samt Karlsunds sinnesslöanstalt vid Väsby. Sistnämnda anstalt innehaves numera av Föreningen för psykiskt vanlottade, i vars styrelse nämnden äger ut en ledamot.

För varje utackorderingsområde i landsorten utser barnavårdsnämnden lokalombud, som skall uppsöka och föreslå hem, lämpliga för mottagande av barn för vård och uppfostran, samt handhåva tillsynen över barnen inom distriktet. Lokalombudens verksamhet ävensom fosterhemmen inspekteras av nämndens tjänstemän.

K. m:t har den 22 november 1940 medgivit barnavårdsnämnden fortsatt befrielse t. v. intill utgången av år 1945 från kontroll från vederbörande vistelsekommuns barnavårdsnämnds sida över de till fosterhem eller barnhem utom Stockholm överlämnade barnen.

För kostnaderna för omhändertaget barn äger barnavårdsnämnden uttaga ersättning av barnets föräldrar eller annan underhållsskyldig, hemortskommun eller staten. Kostnaderna för skyddsuffostrar av person, som omhändertagits efter aderton år, betalas av staten. Därest underhållsskyldig undandragit sig honom åliggande ersättningsskyldighet, kan han av barnavårdsnämnden föreläggas att fullgöra honom å fattigvårdsanstalt eller eljest anvisat arbete. Arbetsföreliggande kan jämväl av barnavårdsnämnden tillgripas mot föräldrar, vilkas försummelse att fullgöra på civilrättslig väg fastställd bidragskyldighet föranleder försämring i barnets uppehälle och uppfostran. För omhändertagande av dylika försunliga underhållsskyldiga äger barnavårdsnämnden disponera platser å de för fattigvårdsnämnden avsedda arbetshemmen Ösbyholm för män och Emaus för kvinnor (jfr sid. 274).

Ungdomsbyrån utgör nämndens organ för handläggning av sådana till nämndens verksamhet hörande ärenden, vilka avse befrämjandet av åtgärder till ungdoms välfärd. Till byråns arbetsuppgifter hör att upprätthålla ett ändamålsenligt samarbete med Stockholms rådhusrätts ungdomsavdelning, att ordna ungdomsarbetet i nämndens barnstugor, att handhåva de kurser för utbildning av ungdomsledare, som av nämnden anordnas, ävensom att tillhandagå föräldrar och ungdom samt ungdomsråd och andra samsamslutningar med råd och upplysningar i ungdomsvårdsangelägenheter. Den närmaste ledningen av byrån omhänderhaves av en ungdomskonsulent.

Vidare har nämnden såsom ett led i nämndens allmänt förebyggande verksamhet upprättat en särskild rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor, vilken har till uppgift att lämna råd och hjälp åt föräldrar, lärare och andra barnafostrare rörande behandling av sådana barn i förskoleåldern och skolåldern, vilkas uppförande eller förhållningssätt i övrigt förete mera framträdande egendomligheter (>problembar>).

Slutligen har nämnden för handläggning av ärenden enligt lagen om förskottering av underhållsbidrag till barn inrättat en särskild byrå, förskottsbyrån. Enligt nämnda lag äger barn under 16 år, vars fader är bidragspliktig, att under vissa förutsättningar av allmänna medel erhålla förskott å det underhållsbidrag, som fadern icke erlägger. Bidragsförskottet har bestämts till varierande belopp, dels med hänsyn till dyrortsgraderingen, dels med hänsyn till antalet barn i familjen och dels med hänsyn till storleken av moderns inkomst. Barnets representant äger att hos barnavårdsnämnden i den kommun, där barnets moder senast blivit

mantalsskriven, göra ansökan om bidragsförskott. Bidragsförskott beviljas varje gång för ett år och utbetalas månadsvis. För lämnat bidragsförskott inträder barnavårdsnämnden i barnets rätt till underhållsbidrag gentemot fadern. I den mån nämnden ej kan uttaga ersättning av fadern, är nämnden berättigad till gottgörelse av staten för $\frac{3}{4}$ av utgivna bidragsförskott.

Författningar. Lag 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag), med ändr. K. kung. 24 sept. 1937 om statsbidrag till vissa kostnader enligt barnavårdslagen, med ändr. Lag 18 juni 1937 om förskottering av underhållsbidrag till barn, med ändr. Lag 18 juni 1937 om barnbidrag. Lag 14 juni 1917 om äktenskaplig börd. Lag s. d. om adoption (9 och 20 §§). Lag 11 juni 1920 om barn i äktenskap (8 och 19 §§). Lag 6 juni 1924 om förfarandet i brottmål rörande vissa minderåriga (3 §). Lag 27 juni 1924 om förmynderskap (12 kap. 16 §). Strafflagen 14 kap. 45 §. Instruktion för den förebyggande barnavården inom Stockholms stad, fastställd av SF 31 okt. 1938.

Kansliet.

Föreståndare.

Kinell, E. A. T., förste kammarskrivare (17).

Överläkare (4,800 kr.).

Lindsjö, D. M.; mottagningstid: tisdagar och fredagar 10—11.

Sekreterare (4,080 kr.).

Källander, H. J., assessor; träffas i regel 9—10.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Frykman, N. R.; Perup, J. W., tjl. (se sid. 282); Schwartz, G.; Sundström, N. G.; Svensson, O. H. S. E., tjl. (se sid. 282), *tf.* Hansson, A. B. N.

Förste kontorsskrivare (11).

Axelsson, f. Magnusson, Helfrid M., tjl. (se sid. 283), *tf.* Jansson, Dagmar E.

Ett första kontorsbiträde (7), två e. o. kontorsbiträden (V), extra skrivbiträden.

Barnavårdsnämndens kretsombud (225 kr.; dessutom 17 kr. för varje undersökning).

Storkyrkans och Klara församlingar.

Hansson, S. M., sekreterare; Stortorget 7, C.; t. 21 11 53.

Jakobs, Johannes och Adolf Fredriks församlingar.

Tollin, D. F. N., kyrkoadjunkt; Kammakargatan 30, Va.; t. 20 35 56.

Kungsholms och S:t Görans församlingar.

Admund, B. S. A., komminister; Arbetargatan 21, K.; t. 53 62 64.

Gustav Vasa och Matteus församlingar.

Pettersson, f. Danielsson, V. M. (Manni), fru; Karlbergsvägen 30, Va.; t. 30 92 98.

Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar.

Nöjd, P. D., f. d. överläkare; Heimdalsgatan 3, Va.; t. 31 99 50.

Maria Magdalena och Högalids församlingar.

Grenander-Pehrning, Greta, fru, förste amanuens; Nytorpgatan 15, Sö.; t. 42 62 17.

Sofia församling.

Hassler, J. E. A., komminister; Borgmästargatan 11, Sö.; t. 42 49 14.

Katarina församling.

Holmberg, J. A., folkskollärare; Högbergsgatan 17, Sö.; t. 41 45 94.

Brännkyrka församling.

Rosén, A. M., folkskollärare; Liljeholmsvägen 10, Stockholm 9; t. 45 14 88.

Enskede församling.

Danielsson, J. E. V., komminister; Riskvägen 26, Enskede 1; t. 49 07 46.

Bromma församling.

Wallerius, L., överläkare; Bergviksvägen 38, Smedslätten; t. 25 01 35.

Vårdbyrån.

Inspektör (1 kl.) (19).

Falk, A. V.

Biträdande inspektör (14).

Berglind, A. L. Ragnhild.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Parmsten, A. Valborg.

Kontorsskrivare (9).

Horneman, Sally E.

Två första kontorsbiträden (7), ett kontorsbiträde (5), ett e. o. skrivbiträde (IV), ett extra skrivbiträde.

BvN

Ungdomsbyrån.

Expeditionstid: 10—14, tisdagar och fredagar även 19—20.

Ungdomskonsulent.

Svensson, O. H. S. E.

Extra förste assistent.

Vakant, *tf.* Oildén, G. S.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Oildén, G. S., *tjl.* (se ovan), *tf.* Westerberg, Å. G.; två vakanta, *tf.* Steinwall, Märtha A., Håkansson, Karin T. M.

Rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor.

Expeditionstid: alla vardagar 10—12, fredagar även 18—20.

E. o. läkare och föreståndare (XXI).

Ramer, K. T., prakt. läkare.

Biträdande läkare (2,700 kr.).

Ahnsjö, S. O. R.

Psykologisk assistent.

Varenius, f. Hallner, Margareta.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Broddner, f. Colliander, Carin I. M.; Nordström, Anna-Greta; Olsson, Anna M.

Extra assistent (3,480 kr.).

Ramsin, Ingrid.

Ett e. o. skrivbiträde (IV).

Förskottsbyrån.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Holmgren, f. Almgren, Doris D. A.

Extra biträdande inspektörer

(6,024—5,400 kr.).

Carlweitz, J. R. T., *tjl.* (se sid. 252), *tf.* Öström, L.; Perup, J. W.

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett extra första kontorsbiträde (3,960 kr.), tre e. o. skrivbiträden (IV) samt extra och tillfälliga biträden.

Dessutom vid Stockholms stadsmissions barnhem för gossar vid Bostorp (Södermanland) en ord. folkskollärare och en e. o. folkskollärare. (Befattningarna äro uppförda å barnavårdsnämndens lönestat¹.)

¹) Befattningarna tillhöra Stockholms skoldistrikt och tillsättas av folkskolektionen, som äger utöva överinseende över undervisningen vid barnhemmet.

Barnavårdsmannaavdelningen.

Lagen den 14 juni 1917 om barn utom äktenskap stadgar, att för varje barn utom äktenskap skall av barnavårdsnämnden förordnas lämplig man eller kvinna till barnavårdsman. Förordnandet meddelas, så snart nämnden mottagit anmälan om den blivande moderns havandeskap eller erhållit kännedom om barnets födelse. Barnavårdsmannens allmänna uppgift angives i lagen vara »att bistå modern med råd och upplysningar samt tillse, att barnets rätt och bästa behöriigen tillvaratagas». Särskilt åligger det honom att sörja för att barnets börd fastställas och att barnet tillförsäkras underhåll. Därför skall han biträda med indrivande och tillhandahållande av underhållsbidrag. Avtal om periodiskt utgivande av framtida underhållsbidrag är ej giltigt utan hans godkännande. Uppdraget som barnavårdsman upphör, när barnet fyllt aderton år.

Enligt lagen den 19 maj 1939 ang. ändringar i lagen om barn i äktenskap och lagen om adoption kan barnavårdsman förordnas jämväl för barn och adoptivbarn i söndrade eller upplösta äktenskap. Har modern (adoptivmodern) tillerkänts vårdnaden om barnet, skall barnavårdsman förordnas, om hon gör framställning därom. Där barnavårdsnämnden av särskilda skäl finner det erforderligt, kan nämnden emellertid förordna barnavårdsman, även om modern icke skulle önska det.

Över barnavårdsmannens verksamhet skall tillsyn övas av barnavårdsnämnden, varjämte nämnden bör bistå barnavårdsmannen i hans verksamhet samt lämna honom erforderliga råd och upplysningar. Det åligger nämnden att årligen granska av barnavårdsmannen förda anteckningar och — i förekommande fall — räkenskaper. Nämnden har även att pröva avtal, som innefattar åtagande att till barnets underhåll utgiva visst belopp en gång för alla, samt mottaga och besluta om användningen av sådant belopp.

Till biträde åt nämnden vid fullgörandet av dess ovannämnda åligganden har anställts en byråinspektör. I några fall hava därtill lämpliga personer av intresse för modern och barnet åtagit sig att utan ersättning vara barnavårdsmän. I övrigt utföres barnavårdsmannarbetet av hos nämnden anställda ordinarie, extra ordinarie och extra barnavårdsmän, varjämte sedan år 1924 vissa personer, som icke äro hos nämnden anställda, erhålla barnavårdsmannauppdrag mot ersättning med visst belopp per fall. Sådan ersättning utgår f. n. till tre personer.

Antalet barnavårdsmannaskap, som den 1 januari 1943 stodo under nämndens tillsyn, var 8,813, varav 8,188 för barn utom äktenskap och 625 för barn i äktenskap.

För handläggning av ärenden enligt k. förordningen den 11 juni 1937 om mödrahjälp har barnavårdsnämnden inrättat en särskild byrå, mödrahjälpsbyrån. Enligt nämnda förordning må kvinna, som i anledning av havande-

skap eller barnsbörd är i uppenbart behov av understöd, tillerkänns mödrahjälp av statsmedel. Mödrahjälp lämnas i den form, som för varje särskilt fall finnes lämpligast, i en eller flera poster, dock högst till ett sammanlagt värde av 300 kr. Hjälp kan helt eller delvis lämnas såsom räntefritt lån. Mödrahjälp må ej avse tid, som infaller senare än 6 månader efter nedkomsten. När särskilda skäl därtill äro, kan dock socialstyrelsen medgiva, att hjälpen må avse jämväl sådan tid. Ansökan om mödrahjälp skall senast å 60:e dagen efter barnsbörden ingivas till barnavårdsnämnden i den kommun, där kvinnan vistas. Det åligger barnavårdsnämnden att över ansökningen afgiva yttrande till mödrahjälpsnämnden i orten (se sid. 400), vilken nämnd har att besluta i ärendet. Beslut, varigenom mödrahjälp beviljats, skall verkställas av barnavårdsnämnden, som därvid har att vaka över att hjälpen kommer till användning i enlighet med givna föreskrifter.

Förskott å moderskapspenning, som beviljas av Stockholms erkända centralsjukkas (se sid. 399), skall utbetalas till barnavårdsnämnden, som har att tillställa kvinnan beloppet. Nämnden skall därvid övervaka, att det förskottade beloppet användes för de ändamål, för vilkas tillgodoseende det beviljats. Är kvinna, till vilken moderskapspenning skall utgå, sinnessjuk eller sinnesslö eller för hon ett associat levnadsätt, kan hela moderskapspenningen utbetalas genom barnavårdsnämnden. Ärenden ang. utbetalning av moderskapspenning eller förskott därefter handläggas å mödrahjälpsbyrån.

Anmälningar om havandeskap, enligt lagen om barn utom äktenskap, kunna göras, förutom å barnavårdsnämndens expedition, å Hjälpbyrån för barn och hem: Slussplan 9, C.; t. 10 21 98, 20 29 54; expeditionstid: alla dagar 10—16 och Brännkyrka barnhjälp, Malménska hemmet, Pilgrimsvägen, Aspudden (för Brännkyrka och Enskede); t. 45 05 20; expeditionstid: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 9—11.

Författningar. Lag 14 juni 1917, om barn utom äktenskap, med ändr. Lag s. d. om äktenskaplig börd. Lag 11 juni 1920 om barn i äktenskap, med ändr. Lag 14 juni 1917 om adoption, med ändr. K. kung. 10 nov. 1939 med föreskrifter om barnavårdsmans verksamhet och tillsynen därför. K. förordn. 11 juni 1937 om mödrahjälp, med ändr. K. kung. 22 okt. 1937 med tillämpningsföreskrifter till förordn. om mödrahjälp, med ändr. K. förordn. 11 juni 1937 om moderskapspenning, med ändr. K. kung. 31 aug. 1940 med tillämpningsföreskrift till förordningen om moderskapspenning. Instruktion för avlönade barnavårdsmän hos Stockholms stads barnavårdsnämnd, utfärdad av nämnden 28 april 1931.

Byråinspektör (21).

Carlson, V. O. J.; mottagningstid: 10—12.

Förste barnavårdsmän (14).

Juhlin, Dagmar A. M.

Barnavårdsmän (12).

Mottagningstid 10—12, fredagar även 19—20. (Tel.: se ovan samt personalavdelningen eller telefonkatalogens yrkesregister.)

Brehm, f. Strandberg, Ella; Carell, Carin M. C.; Engström, Estrid M. C.; Erlandsson, Jenny M.; Flyrin, Märtha V. H.; Granfelt, Marta K. A.; Heurlin-Wahlgren, Hedvig M., fru, tjl. (se nedan), *tf.* Axelson, f. Magnusson, Helfrid M.; Hultcrantz, E. V.; Landberg, Astrid E. F.; Rydberg, f. Lindblom, V. (Wilma); Rådhberg, Disa E. S.; Sköldström, Hildur M.; Strandmark, Rut A. H. A., tjl., *tf.* Anderson, f. Evaldt, Tyra; Strömer, S. Cecile M.; Thörnqvist, Judit A. T.; Ålander, f. Tegman, Anna Ch. B.; Österblom, Ebba.

E. o. barnavårdsmän (XII).

(Tel.: se ovan samt personalavdelningen eller telefonkatalogens yrkesregister.)

Anderson, f. Evaldt, Tyra, tjl. (se ovan), *tf.* Hökerberg, Ann-Marie; Axelson, f. Magnusson, Helfrid M., tjl. (se ovan), *tf.* Johanson, f. Horwitz, Inga C.; Björklund, J. M. (Hanna); Dahll, f. Appelqvist, K. (Karin); Harpen, Anna H. M.; Jonsson, Karin M.; Lewander, T.; Lundin, f. Fornstedt, Sigrid A.; Ståhlberg, M. E. (Lisa); Söderlund, f. Pettersson, R. Sonja L.; Wallin, Jenny W.; Österholm, E.; två vakanta, *tf.* Carlson, f. Nyström, Birgit E. E., Sandberg, f. Hjelm, Ingrid M. E.

Extra barnavårdsmän

(3,780—3,480 kr.).

Ekdahl, A. Å.; Jacobsson, f. Johansson, A. K. (Stina); Lilienberg, f. Åkermark, Elsa; Sandwall, Gudrun M.; Anderson, f. Wiklund, Margit E.

Kontorsskrivare (9).

Sandberg, f. Hjelm, Ingrid M. E., tjl. (se ovan), *tf.* Hall'nus, Märta M.

Två vik. barnavårdsmän med fast avlön, ett första kontorsbiträde (7), ett kontorsbiträde (5), två extra skrivbiträden.

Mödrahjälpsbyrån.

Expeditionstid: 9,30—12,30, fredagar även 19—20.

(Betr. mödrahjälpsnämnden för Stockholm se sid. 400.)

Extra biträdande inspektör

(6,084 kr.).

Heurlin-Wahlgren, Hedvig M., fru, barnavårdsmän, mottagningstid 10—12, fredagar även 19—20.

BvN Extra assistenter (2,580—2,340 kr.).

Lewerén, Ann-Mari K.; Odén, A. Margareta;
Wallberg, Kerstin S.

Ett extra första kontorsbiträde (3,240 kr.), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett e. o. skrivbiträde (IV) samt extra och tillfälliga biträden.

Fosterbarnsinspektionen.

Med fosterbarn förstås barn under sexton år, som mot ersättning fostras hos annan än föräldrarna eller särskilt förordnad förmyndare, vilken har vårdnaden om barnet. Sådant barn skall stå under barnavårdsnämndens tillsyn. Detsamma gäller, även om ersättning ej utgår, barn i nämnda ålder, som är intaget i barnhem. Det åligger barnavårdsnämnden att tillse, att fosterbarnsvården icke utövas av personer eller på ställen, som äro för ändamålet olämpliga, samt att övervaka, att fosterbarnen komma i åtnjutande av tillfredsställande vård och uppfostran samt, i händelse av sjukdom, den vård, som av omständigheterna påkallas. Den, som mottagit barn till fostran, är skyldig att därom göra anmälan hos barnavårdsnämnden. Finner nämnden, att fosterbarn icke hos barnafostraren erhåller tillfredsställande vård och uppfostran, äger nämnden, därest rättelse icke på annat sätt kan åstadkommas, förelägga barnafostraren att lämna barnet ifrån sig till den, som är skyldig att taga vård om detsamma. Befinnes ej detta lämpligt, har barnavårdsnämnden att omhändertaga barnet och därmed förfara såsom med barn, som omhändertagits för samhällsvård (se sid. 280). Nämnden äger tillika, om skäl därtill föreligger, meddela barnafostrare förbud att vidare mottaga fosterbarn. Nu nämnda åtgärder kunna jämväl av nämnden vidtagas mot anstalt, där missförhållanden råda. För utövande av tillsynen över fosterbarnen äro anställda sju inspektriser.

I fråga om tillsynen över av nämnden omhändertagna barn, vilka äro utackorderade i enskilda hem eller intagna i icke kommunala barnhem inom staden, har nämnden förordnat, att jämväl sådana barn skola stå under tillsyn av vederbörande inspektis. Vidare utöva inspektriserna tillsyn över vården av späda utomäktenskapliga barn, som hava barnavårdsman i Stockholm, i de fall, då barnen icke äro inskrivna vid barnavårdscentral. Sådan tillsyn äger rum, även om barnen icke äro fosterbarn utan befinna sig hos sina föräldrar eller endera av dem.

För verksamhetens bedrivande är staden indelad i sex distrikt, nämligen:

1. Storkyrkoförsamlingen, Oscars, Hedvig Eleonora och Engelbrekts församlingar.
2. Sofia församling, den del av Katarina församling, som ligger öster om Götgatan, samt de delar av Maria Magdalena och Högålds församlingar, som begränsas av Västra Sluss-

gatan, Götgatan, Högbergsgatan, Björngårdsgatan, Wollmar Yxkullsgatan, Arstaviken, Brännkyrkagatan, Varvsgatan och Mälaren.

3. Klara, Jakobs, Johannes, Gustav Vasa, Matteus, Adolf Fredriks och Kungsholms församlingar samt den del av St Görans församling, som ligger öster om Fridhemsgatan.
4. Bromma församling samt den del av St Görans församling, som ligger väster om Fridhemsgatan.
5. Enskede församling, de delar av Katarina, Maria Magdalena och Högålds församlingar, som begränsas av Götgatan, Högbergsgatan, Björngårdsgatan, Wollmar Yxkullsgatan och Arstaviken, samt av Brännkyrka församling stadsdelarna Örby, Liseberg, Östberga och östra delen av Årsta.
6. Brännkyrka församling med undantag av de stadsdelar, som tillhöra 5:e distriktet, samt den del av Högålds församling, som begränsas av Brännkyrkagatan, Varvsgatan och Mälaren.

Första inspektrisen utövar tillsyn över enskilda barnhem och förlösningshem samt sådana till stöd för hemuppfostran inrättade anstalter, som åtnjuta understöd av staden.

Inspektrisen i 1:a distriktet sköter expeditionen.

Mottagningstid: 9—12, fredagar även 19—20.

Författningar. Lag 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag), med ändr. Instruktion för [fosterbarns]inspektriser hos Stockholms stads barnavårdsnämnd, utfärdad av nämnden 28 april 1931. Indelning i inspektionsdistrikt beträffande fosterbarnsvården, fastställd av barnavårdsnämnden 3 mars 1942.

Inspektis (1 kl.) (12).

Borg, Tyra E. M. (se sid. 286).

Inspektriser (2 kl.) (9).

(Tel.: se personalavdelningen eller telefonkatalogens yrkesregister.)

Ehnbom, Inga J. M. (5:e distr.); Johansson, f. Gustafsson, Elsa K. (6:e distr.), tjl., *tf.* Edquist, M. Birgitta; Parmsten, A. Valborg (2:a distr.), tjl. (se sid. 281), *tf.* Hjalmarson, Karin R. E.; Swartz Eng, Ida E. Ch. (3:e distr.); Westling, Ina B. (1:a distr.).

E. o. inspektis (2 kl.) (IX).

(Tel.: se personalavdelningen eller telefonkatalogens yrkesregister.)

Holmgren, Beda A. (4:e distr.).

Kamerala avdelningen.

Postgirokonton nr 2700 och 3173.

Kamerala avdelningen handlägger ekonomiska angelägenheter angående nämnden och densamma underlydande anstalter med undantag av barn-

hemmet Eurenii Ljungerantz' minne och ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne samt ärenden rörande ersättning för kostnader för omhändertagna barn, varjämte kassan förmedlar in- och utbetalningar av underhållsbidrag för barn utom äktenskap.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Unell, F. M.; mottagningstid: 10—12.

Extra kamrersassistent (7,944 kr.).

Strömberg, R. I.

E. o. kammarsskrivare (XV).

Lindahl, O., tjl. (se sid. 312), *tf.* Frisk, J. S. H.

Kontorsassistent (13).

Lundqvist, K. A.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Frisk, J. S. H., tjl. (se ovan), *tf.* Moberg, A. G. H.; Östlund, Å. M. E.; Öström, L., tjl. (se sid. 282), *tf.* Svenson, S. E. A.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Hellung, f. Sandstedt, E. Margit O.

Kontorsskrivare (9).

Jansson, Dagmar E., tjl. (se sid. 281), *tf.* Ohrländer, f. Bengtsson, I. E. M. (Greta); Jarre, f. Franzén, Svea.

Två *första kontorsbiträden* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *extra första kontorsbiträde* (3,840 kr.), ett *kontorsbiträde* (5), två *e. o. kontorsbiträden* (V), tre *e. o. skrivbiträden* (IV), *extra skrivbiträden*.

En *e. o. telefonist* (IV), två *expeditions-vakter* (6), en *e. o. expeditionsvakt* (VI), ett *e. o. expeditionsvaktsbiträde* (IV).

Barnavårdscentraler.

Staden har under en följd av år beviljat medel till den förebyggande barnavård, som bedrivits av föreningen Mjölkdroppen och till densamma anslutna lokalavdelningar genom av dessa upprättade s. k. mjölkdroppar, eller övervakningsställen för späda barn. Jämlikt k. kung. den 21 juli 1937 kan från och med år 1938 statsbidrag erhållas för förebyggande mödra- och barnavård av den art, som bedrivits av nämnda förening. Statsbidrag utgår till landsting eller stad, som ej deltagit i landsting, för anordnande av rådgivande verksamhet i fråga om förebyggande barnavård. Såsom villkor för erhållande av bidrag gäller, att medicinalstyrelsen godkännt plan för verksamheten, att vården lämnas avgiftsfritt, att läkare

och sjuksköterskor äro tillförsäkrade vissa minimiavlöningar och att sköterskorna uppfylla de behörighetsvillkor, som medicinalstyrelsen enligt författningen äger föreskriva. På grund av de föreskrivna villkoren för erhållande av statsbidrag har emellertid kostnaden för verksamheten ökat, så att föreningen Mjölkdroppen endast kunnat bekosta en mindre del av samtliga utgifter, under det att större delen måste bekostas av det allmänna. Barnavårdsnämnden, som enligt k. mts beslut den 6 dec. 1940 erhållit medgivande att handhåva ledningen av den förebyggande barnavårdsverksamheten i Stockholm, har från början av samma år helt övertagit den rådgivande och övervakande verksamheten. I fråga om dispositionen av föreningen Mjölkdroppens och dess lokalavdelningars tillgångar har förenings styrelse uttalat, att avkastningen av desamma bör användas till understöd åt hjälpbehövande mödrar med späda barn, varigenom det anslag från staden, som tidigare utgått såsom understöd åt digivande mödrar, kunnat indragas.

Ledningen av den enligt föreskrifterna i k. kung. den 21 juli 1937 bedrivna förebyggande mödravården har enligt stadsfullmäktiges beslut uppdragits åt sjukhusdirektionen (se sid. 145).

Den förebyggande barnavården i Stockholm bedrivs vid barnavårdscentraler av den typ, som i författningen betecknas med barnavårdscentral, typ 1. Sådan central skall stå under ledning av specialutbildad, legitimerad läkare med erforderligt biträde av en eller flera, dock högst tre sjuksköterskor.

Inom staden finnas f. n. 20 barnavårdscentraler.

Enligt den av stadsfullmäktige fastställda instruktionen för den förebyggande barnavården är denna avgiftsfri. Den omfattar f. n. vården av barn intill 2 års ålder. Läkaren har mottagning å centralerna vissa dagar i veckan, och dessutom skall sköterskan varje dag på utsatt tid vara att träffa på mottagningslokalen eller i sin bostad, för att mödrar och fostermödrar även mellan läkarmottagningarna nå kunna inhämta råd. Sköterskan bör därjämte besöka vid barnavårdscentral inskrivna barn i hemmet i och för rådgivning, så snart anledning därtill synes förefinnas.

Stadsfullmäktige beslöt den 2 februari 1942 (Utl. 1942: nr 25) att för fortlöpande kontroll angående kristidens återverkningar på barnens hälsotillstånd m. m. under första halvåret 1942 bevilja barnavårdsnämnden ett anslag å 31,000 kr., att utgå av det till stadsfullmäktiges förfogande ställda anslaget för otomordentliga, av kristiden föranledda medelsbehov. Anslag har sedermera beviljats för verksamhetens fortsättning.

För genomförande av dessa kontrollåtgärder har barnavårdsnämnden provisoriskt utvidgat barnavårdscentralernas verksamhet. Kontrollerna är avsedd att omfatta barn i hela förskolåldern.

BvN

Sammanlagda antalet läkarmottagningar för såväl den ordinarie verksamheten som kristidskontrollen utgör f. n. 75 per vecka och antalet heltidsanställda sjuksköterskor uppgår till 32.

Författningar. Instruktion för den förebyggande barnavården inom Stockholms stad, fastställd av SF 31 okt. 1938 (Kf 1938: nr 32). Instruktion för överläkaren, fastställd av barnavårdsnämnden 2 dec. 1941. K. kung. 21 juli 1937 ang. statsbidrag till förebyggande mödra- och barnavård, med ändr. K. brev 6 dec. 1940 ang. ledningen av den förebyggande barnavårdsverksamheten i Stockholm. K. kung. 22 juni 1939 ang. kostnadsfritt tillhandahållande av skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn, med ändr. K. medicinalstyrelsens cirkulär 1 juli 1939 med närmare bestämmelser i anslutning till k. kung. 22 juni 1939 ang. kostnadsfritt tillhandahållande av skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn (medicinalstyrelsens förf., ser. A, 1939: nr 63).

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 306,446 kr.; inkomster: driftbudgeten 65,600 kr.

Överläkare.

Lindsjö, D. M.

Läkare vid barnavårdscentralerna
(arvode 20 kr. för varje mottagning jämte rörl. tillägg).

Anzén, G. G. (Maria södra).

Appelberg Ulfspårre, Elsa I. (St Görans östra och Bromma-Ängby).

Bauer-Albrechtson, E. A. R. (Jakobs och Johannes).

Engström, A. H. (Sofia östra och västra samt Nikolai).

Gunther, J. G. A. (Högalids).

Hulting, C. G. (Brännkyrka).

Hybbinette, O. R. (Hedvig Eleonora).

Magnusson, J. H. (Norrtulls och Oscars).

Naglo, O. N. O. (St Görans västra och södra samt Essingens).

Nordenfelt, P. J. (St Görans norra).

Poliklinikläkaren å barnsjukhuset Samariten (Maria norra).

Salén, S. (Vasastadens och Engelbrekts).

Serner, L.-G. K. F. (Bromma-Ulvsunda).

Ström, V. J. (Kungsholms).

Svedenius, C. G., stadsfullm. (Katarina östra och västra).

Sylvan, H. O. K. (Bromma-Abrahamsbergs och Tranebergs).

Wallin, L. J. V. (Enskede, Hammarby södra och norra samt Skarpnacks).

Inspektris (1 kl.) (12).

Borg, Tyra E. M., mottagningstid: 9—10, fredagar även 19—20.

Tjugåtta extra samt fyra tillfälliga sjuksköterskor (3,144—2,856 kr.).

Barnstugor.

Den av staden med bidrag av statsmedel drivena byggnadsverksamheten för anskaffande av bostäder åt mindre bemedlade, barnrika familjer har föranlett barnavårdsnämnden att upptaga särskild verksamhet bland de minderåriga barnen på de ställen, där dessa bostadshus uppföras, genom öppnande av s. k. barnstugor. Barnstugorna äro emellertid i lika mån öppna även för andra i trakten boende barn.

Ändamålet med barnstugorna är att för vård och fostran under en del av dagen omhändertaga barn, som därav äro i behov. Verksamheten tager i första hand sikte på barnens välfärd men är även inriktad på de hemarbetande mödrarnas behov av viss fritid. Enligt reglemente för barnstugorna må tiden för barnens omhändertagande i regel icke överstiga fyra timmar om dagen. Om förmiddagarna mottagas barn i förskolåldern och om eftermiddagarna barn i skolåldern. Verksamheten bland barnen i förskolåldern skall närmast motsvara barnträdgårdens arbetssätt, och bland barnen i skolåldern skall den innefatta tillfälle till läxläsning och lämplig fritidssysselsättning. Bland de något äldre skolbarnen har klubbverksamhet upptagits.

För barns vistelse i barnstuga skola dess föräldrar erlägga avgift enligt av barnavårdsnämnden fastställda grunder, nämnden obetaget att vid bristande betalningsförmåga helt eller delvis befria från avgift.

Under de tider barnstugans lokaler icke äro upptagna för barnstugans egen verksamhet, må de kunna upplåtas till annan barn- och ungdomsverksamhet. Till vederbörande ungdomsråd anslutna föreningar och sammanslutningar äga härvid företräde. För sådan upplåtelse skall erläggas avgift, beräknad att minst täcka kostnaden för tillsyn, belysning och rengöring.

Den närmaste ledningen av varje barnstuga utövas av en föreståndarinna, som till biträde skall hava erforderligt antal medhjälpare. För varje barnstuga skall finnas anställd en läkare, som helst bör äga pediatrik specialutbildning. Vid förvaltningen av barnstugorna biträdes barnavårdsnämnden av särskilda inspektörer.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 397,000 kr.

Författningar. Reglemente för Stockholms stads barnavårdsnämnds barnstugor, utfärdadt av barnavårdsnämnden 19 sept. 1939 (Kf 1939: nr 36). K. kung. 4 sept. 1935 om lån och bidrag av statsmedel för beredande av hyresbostäder åt mindre bemedlade, barnrika familjer, med ändr. (se kungs 14 § Kfh 1941: sid. 887).

Pedagogisk konsulent (600 kr.).

Boman, Ester K., f. d. rektor.

Körsbärgsgården.*Körsbärgsvägen 18, Ö.; t. 31 82 82.**Extra föreståndarinna* (2,880 kr.).

Karlsson, Märta D.

Läkare (400 kr.).

Appelberg-Ulfsparre, Elsa I.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,400 kr.), en *extra barnsköterska*, en *extra gruppleदारinna* (150 kr. per mån.). — Ett *första arbetsbiträde* (1 c), en *städerska* (1 a).

Värtagården.*Artemisgatan 41—43, Hjorthagen; t. 62 51 78.**Extra föreståndarinna* (2,760 kr.).

Dahlgren, Anna-Lisa E.

Läkare (500 kr.).

Appelberg Ulfsparre, Elsa I.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,400 kr.), en *extra barnträdgårdsledarinna* (1,890 kr.), en *extra gruppleदारinna* (150 kr. per mån.). — Ett *första arbetsbiträde* (1 c), en *städerska* (1 a).

Hammarbygården.*Olaus Magnus Väg 57—59, Hammarbyhöjden; t. 49 66 83.**Extra föreståndarinna* (2,760 kr.).

Lindblom, Helena.

Läkare (500 kr.).

Nordenfelt, P. J.

Två *extra biträdande föreståndarinnor* (2,400 kr.), en *extra barnsköterska* (2,844 kr.), en *extra gruppleदारinna* (150 kr. per mån.). — Ett *första arbetsbiträde* (1 c), en *städerska* (1 a).

Tranebergsgården.*Margretelundsvägen 63, Traneberg; t. 25 89 77.**Extra föreståndarinna* (2,640 kr.).

Lidström, G. Iris L.

Läkare (500 kr.).

Naglo, O. N. O.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,400 kr.), två *extra barnsköterskor* (1,980 kr.), en *extra gruppleदारinna* (150 kr. per

mån.). — Ett *första arbetsbiträde* (1 c), en *städerska* (1 a).

Kristinebergsgården.*Böttigervägen 7, K.; t. 51 20 44.**Extra föreståndarinna* (2,760 kr.).

Janson, Brita S.

Läkare (500 kr.).

Naglo, O. N. O.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,220 kr.), två *extra barnsköterskor* (1,860 kr.), en *extra gruppleदारinna* (150 kr. per mån.). — Ett *första arbetsbiträde* (1 c), en *städerska* (1 a).

Gröndalsgården.*Lövholmsvägen 85, Gröndal; t. 45 23 62.**Extra föreståndarinna* (2,640 kr.).

Redell, Karin B. M.

Läkare (500 kr.).

Hulting, C. G.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,400 kr.), en *extra ledarinna* (för spädbarnsavdelningen) (2,220 kr.), två *extra barnträdgårdsledarinnor* (1,860—1,740 kr.), två *extra barnsköterskor* (1,980—1,860 kr.), en *extra gruppleदारinna* (2,160 kr.). — Ett *första arbetsbiträde* (1 c), ett *köksbiträde* (1 a), en *städerska* (1 a).

Beredskapsbarnkrubbor (daghem).

För att avhjälpa den på grund av krisen uppkomna platsbristen vid barnkrubborna har barnavårdsnämnden tills vidare upprättat två provisoriska beredskapsbarnkrubbor (daghem) för barn i förskollåldern med plats för omkring 50 barn i varje krubba.

Daghem nr I.*Klara Västra Kyrkogata 5, 2 tr., C.; t. 11 58 08.**Extra föreståndarinna* (2,640 kr.).

Jonson, Kerstin L. M.

Daghem nr II.*Torkel Knutssonsgatan 22 (Malmqvistska gården), Sö.; t. 41 33 44.**Extra föreståndarinna* (2,640 kr.).

Hull, Elna A.

BvN Barnavårdsnämndens barnhem.

Under barnavårdsnämndens förvaltning stå f. n. fem barnhem (se vidare nedan).

Reglementen m. m. Reglemente för Stockholms stads barnavårdsnämnds barnhem, fastställt av barnavårdsnämnden 23 febr. 1932 (Kf 1932: nr 7). Reglemente för de vid barnavårdsanstalterna anställda befattningshavare, vilkas löneförhållanden äro reglerade genom kollektivavtal, fastställt av barnavårdsnämnden 7 febr. 1939. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser ang. löneförhållanden för arbets-, köks-, tvätt- och städerskepersonal vid Stockholms stads barnavårdsanstalter, gällande från 1 april 1940.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 1,131,275 kr.; inkomster: driftbudgeten 172,281 kr.

Upptagningshemmet för barn vid Nyboda.

Nyboda; postadress: Stockholm 9; t. 45 25 00.

Upptagningshemmet, som beräknas ha plats för omkr. 215 barn, har till ändamål förutom att härbärgera barn, som av olika anledningar, t. ex. bostadslöshet eller moderns sjukdom, behöva tillfälligt omhändertagas, att bereda vård åt barn, som behöva observeras i fysiskt och psykiskt avseende, innan åtgärder kunna vidtagas för deras stadigvarande placering.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 574,740 kr.; inkomster: driftbudgeten 63,376 kr. (därav ränta å donationsmedel 1,250 kr.).

Inspektör (1 kl.) (19).

Södersteen, I. S. A. (Inga), fru.

Läkare (4,800 kr.).

Vakant, *tf.* Ahnsjö, S. O. R.

Föreståndarinnor (2 kl.) (7).

Christiansen, Ellen M.; Hjalmarson, Karin R. E., tjl. (se sid. 284), *tf.* Johansson, Mait R. E.; Carlsson, Helga S.

E. o. föreståndarinna (VII).

Sjöman, A. Brita H.

Värmeledningsskötare (9).

Johansson, J. A.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Ferlin, C. J. E., tjl., *tf.* Brandin, A. M.

En *e. o. köksförestånderska (3 kl.) (VII)*, en *e. o. sjuksköterska (VI)*, en *assistent-sköterska (2,580 kr.)*, en *vårdarinna (1 kl.) (5)*, en *biträdande föreståndarinna (4)*, en

e. o. biträdande föreståndarinna (IV), nio *barnsköterskor (3)*, tio *e. o. barnsköterskor (III)*, elva *extra barnsköterskor (1,980—1,740 kr.)*, ett *extra skrivbiträde (2,040 kr.)*, en *extra barnträdgårdsledarinna (1,260 kr.)*, en *portvakt (1,020 kr.)*. — En *eldare (2 c)*, två *kokerskor (1 c)*, två *matsalsbiträden (1 b)*, två *sömmerskor (1 b)*, fyra *köksbiträden (1 a)*, en *städerska (1 a)*.

Barnhemmet Eolshäll.

Eolshäll; postadress: Hägersten; t. 46 28 03.

Barnhemmet, som har 45 platser, fungerar dels som upptagningshem för gossar i och över skolåldern, vilka på grund av uppfostningsvärigheter eller annan anledning omhändertagits för skyddsuppfostran, dels för stadigvarande vård av yngre sådana gossar, företrädesvis psykopater. Ordnad psykiatrisk observation och behandling av de senare infördes år 1928.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 113,840 kr.; inkomster: driftbudgeten 23,166 kr. (därav statsbidrag 11,830 kr.).

Föreståndare

(lön som folkskollärare; dessutom 1,380 kr.).

Östberg, N. Y., folkskollärare.

Läkare (2,040 kr.).

Ahnsjö, S. O. R.

En *biträdande lärarinna* (lön såsom *e. o. småskollärarinna*), en *assistent (3 kl.) (8)*, en *e. o. assistent (VIII)*, en *e. o. husmoder (IV)*, tre *e. o. vårdarinnor (2 kl.) (III)*. — En *kokerska (1 c)*, ett *köksbiträde (1 a)*.

Sättra barnkoloni.

Sättra, Adelsö; postadress: Adelsö; t. Adelsö 3 och 29.

Kolonien, som är avsedd för konvalescenter samt sådana sjukliga och klena barn, vilka ej mottagas å sjukhus men vilkas hälsotillstånd genom en tids vistelse vid kolonien anses kunna väsentligen förbättras, omfattar 7 hem och kan mottaga 120 barn. Skolan vid kolonien lyder under folkskoleledningen.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 306,170 kr.; inkomster: driftbudgeten 57,614 kr. (därav statsbidrag 18,580 kr.).

Föreståndarinna (1 kl.) (8).

Jonsson, Carin R. M.

Läkare (2,340 kr.).

Fredbärj, K. T.

En *folkskollärare* och en *folkskollärarinna* (lön såsom *e. o. folkskollärare* och folk-

skollärarinna), två småskollärarinnor (lön såsom e. o. resp. ord. småskollärarinna), en e. o. köksförestånderska (3 kl.) (VII), en e. o. sjuksköterska (VI), sex biträdande föreståndarinnor (4), sju barnsköterskor (3), fyra e. o. barnsköterskor (III), två extra barnsköterskor (1,860—1,740 kr.), en e. o. automobilförare (och vaktmästare) (VII). — En värmeledningsskötare tillika automobilförare (2 c), en gårdskar (2 a), en sömmerska (1 b), en kokerska (1 c), två köksbiträden (1 a), en städerska (1 a).

Barnängens flickhem.

Gaveliusgatan 7 B, Sö.; t. 40 02 35.

Detta barnhem, tidigare benämnt »Stockholms stads uppfostringsanstalt för flickor», har till ändamål att uppfostra behövande, värlösa flickor, om vilka det åligger Stockholms kommun att taga vård. Anstalten har plats för 40 flickor. Flickorna erhålla undervisning i stadens folkskolor.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 83,990 kr.; inkomster: driftbudgeten 22,123 kr. (därav ränta å donationsmedel 15,700 kr.).

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Landin, Sara E.

Läkare (570 kr.).

Anzén, G. G.

En skolkökslärarinna (6), en husmoder (4), en vårdarinna (2 kl.) (3), en värmeledningsskötare (7), en extra vårdarinna (1,740 kr.).

Spädbarnshemmet.

Folkungagatan 119—123, Sö.; t. 41 54 07.

Det huvudsakliga arbetet inom hemmet, som har plats för 28 mödrar och 30 barn, utföres av mödrarna, som få lära sig både att sköta sina barn samt alla i ett hem förekommande sysslor. Vård å spädbarnshemmet bör i regel ej lämnas för längre tid än ett år.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 32,535 kr.; inkomster: driftbudgeten 6,002 kr.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Andersson, Ester M.

Läkare (1,140 kr.).

Belfrage, C. E.

En biträdande föreståndarinna (4), en köksförestånderska (4 kl.) (4).

Stadens skyddshem.

Enligt den av 1936 års riksdag beslutade omläggningen av verksamheten vid skyddshemmen skall staten övertaga denna tidigare på landstingen och de städer, som ej deltaga i landsting, ankommande verksamhet; dock skola städerna Stockholm och Göteborg fortfarande, med bidrag av statsmedel, handhava sin skyddshemsverksamhet och anordna för vederbörande stad avsedda skolhem, yrkeshem och hemskolor.

Enligt avtal mellan k. m:t och kronan samt Stockholms stad skall staden för sin skyddshemsverksamhet använda för gossar skol- och yrkeshemmet Skrubba samt för flickor hemskolan Eknäs och skolhemmet Johannelund. Verksamheten vid vart och ett av skyddshemmen skall ledas av en styrelse, bestående av ordförande och två andra ledamöter. Ordföranden utses av k. m:t och övriga ledamöter av barnavårdsnämnden. Ledamöterna, av vilka en skall vara kvinna, utses för en tid av fem år.

Författningar. Lag 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag), med ändr. K. kung. 30 nov. 1934 med vissa föreskrifter i anledning av barnavårdslagen, med ändr. K. stadga 24 sept. 1937 för skyddshemmen, med ändr. K. kung. 23 dec. 1937 om bidrag av landsting och vissa städer, som ej deltaga i landsting, till kostnaderna för omläggning av skyddshemsverksamheten i riket. K. brev till statskontoret 9 april 1943 ang. avtal rörande Stockholms stads skyddshemsverksamhet.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 610,895 kr.; dessutom förlagsmedel 80,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 429,582 kr.

Skyddshemmet Skrubba
(Skol- och yrkeshemmet Skrubba).

(För gossar.)

Skrubba; postadress: Stockholm 4;
t. 8+5 01 53.

Skyddshemmet är beläget å egendomen Skrubba i Enskede församling. Egendomen, som ligger vid sjön Drevviken, har en areal av omkring 29 hektar åker (inkl. trädgård) och 245 hektar skogsmark.

Vid skyddshemmet meddelas skolundervisning ävensom utbildning i snickeri, flygplansbygge, skrädderi, skomakeri och mekaniskt verkstadsarbete samt i jordbruksarbete, kreatursvård och trädgårdsskötsel; eleverna fördelas efter håg och fallenhet å de olika yrkesgrenarna. Utbildningen syftar till att bibringa eleverna sådan med hänsyn till det praktiska livets krav erforderlig arbetsskicklighet, som kan vara ägnad att främja deras förmåga att försörja sig själva, sedan de utskrivits från skyddshemmet.

ByN

Vid skyddshemmet har upprättats en under lärlings- och yrkesskolstyrelsens förvaltning stående verkstadsskoleavdelning för undervisning i smides- och mekaniskt verkstadsarbete (jfr sid. 341).

Skyddshemmet får mottaga högst 78 elever. Ang. kollektivavtal se sid. 288.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 340,045 kr.; inkomster: driftbudgeten 252,423 kr. (därav statsbidrag 124,170 kr.).

Styrelse.

Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., ordf. och verkställande ledamot (utsedd av k. m:t); **Trotzig**, C. A. F., rådman, **Söderström**, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm. (utsedda av barnavårdsnämnden).

Sekreterare (1,200 kr.¹).

Carlson, V. O. J. (se sid. 283).

Föreståndare (21).

Freyne, E. H.; träffas säkrast 9—10.

Predikant (630 kr.).

Swensson, S. E., komminister i Brännkyrka förs.

Läkare (1,500 kr.).

Frey, T. S.

En folkskollärare (18), en assistent (18), en yrkeslärare i skrädderi (12), en rättare (10), en trädgårdsmästare (2 kl.) (10), en förförman i inre tjänst (8), en husmoder (3 kl.) (7), en vaktmästare (2 kl.) (6), en ladugårdsförman (6), en e. o. automobilförare (VII), en e. o. husmoder, tillika biträdande lärarinna (VI). — En kokerska (1 c), en sömmerska (1 b), två köksbiträden (1 a); dessutom vid verkstadsskoleavdelningen (se ovan): en yrkeslärare (7,140 kr., avlönad av lärlings- och yrkesskolstyrelsen), en verkmästare, en maskinsnickare och två gesäller (avlönade av snickerverkstadens arrendator).

Skyddshemmet Johannelund (Skolhemmet Johannelund).

(För flickor.)

Johannelund, Ulvsunda; t. 25 67 09.

Denna barnavårdsanstalt, tidigare benämnd »barnhemmet Tempelbacken», har av k. m:t den 30 december 1937 godkänts såsom skyddshem (skolhem) för flickor i skolpliktig ålder. Skolhemmet har 35 platser. En särskild byggnad har inrättats till upptagningshem med 8 platser för äldre svåruppfostrade flickor.

¹) I detta belopp ingår arvode som sekreterare vid skyddshemmen Johannelund och Eknäs.

Vid skyddshemmet meddelas skolundervisning ävensom utbildning i hushållsgöromål och kvinnlig slöjd.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 126,915 kr.; inkomster: driftbudgeten 78,053 kr. (därav statsbidrag 56,190 kr.).

Styrelse.

Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., ordf. (utsedd av k. m:t); **Trotzig**, C. A. F., rådman, **Söderström**, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm., verkställande ledamot (utsedda av barnavårdsnämnden).

Sekreterare.

Carlson, V. O. J. (se sid. 283).

Föreståndarinna (18).

Almgren, Gerda F. J.

Läkare (1,020 kr.).

Ramer, K. T.

En folkskollärarinna (17), en lärarinna i kvinnlig slöjd (8), en vaktmästare (2 kl.) (6), en köksföreståndarinna (VI), en vårdarinna (III), en extra vårdarinna (1,860 kr.).

Skyddshemmet Eknäs. (Hemskolan Eknäs).

(För flickor.)

Eknäs, Enköping; t. Upplands Vallby 3.

Skyddshemmet är beläget å Eknäs gård i Vallby socken av Uppsala län. Egendomen, som ligger vid Mälaren, har en areal av omkring 28 hektar åker och 30 hektar skog.

Skyddshemmet får mottaga högst 30 elever, vilka inom hemmet beredas utbildning i husligt arbete, trädgårds- och ladugårdsskötsel, konfektionssömnad samt tvätt och strykning.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 142,235 kr.; dessutom förlagsmedel 30,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 99,106 kr. (därav statsbidrag 42,870 kr.).

Styrelse.

Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., ordf. och verkställande ledamot (utsedd av k. m:t); **Trotzig**, C. A. F., rådman, **Söderström**, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm. (utsedda av barnavårdsnämnden).

Sekreterare.

Carlson, V. O. J. (se sid. 283).

Föreståndarinna (18).

Erici, Ester K.

Läkare (690—400 kr.).

Forssblad, H. O. E.; Ramer, K. T.

En *lärlarinna i kvinnlig slöjd* (14), två *lärlarinnor i hushållsgöromål* (14), en *e. o. lärlarinna* (XIV), en *extra lärlarinna* (3,660 kr.).

Dessutom för egendomens skötsel en *rättare* och en *jordbruksarbetare*.

Stadens lärlingshem.

Lärlingshemmen äro i första hand avsedda för från stadens skyddshem villkorligt utskrivna elever, som antingen sakna egna hem eller också på grund av förhållandena i föräldrahemmet icke kunna omedelbart dit återlämnas, ävensom för sådana elever, som inom skyddshemmen icke kunna erhålla med hänsyn till häg och fallenhet passande yrkesutbildning. I mån av plats mottagas även ynglingar och unga flickor från andra uppfostringsanstalter, varjämte hemmen stå öppna för sådana hem- och medellösa unga personer, som visserligen icke äro i onödgärligt behov av skyddsuppfostran men ändock behöva viss omvårdnad, tills de erhållit arbete eller kunnat återsändas till hemorten. Eleverna erhålla i lärlingshemmet bostad och kost samt tillsyn. Under dagen arbetar flertalet såsom lärlingar hos hantverksmästare, i fabriker eller i andra anställningar, till en början i regel relativt lågt avlönade men utvalda i syfte att bereda goda utsikter till framtida självförsörjning. De elever, som hava arbetsförtjänst, äro skyldiga att erlägga visst bidrag för kost m. m. under den tid de vistas i hemmet. Denna tid får icke utsträckas utöver den tidpunkt, då skyddsuppfostran under alla förhållanden senast skall upphöra.

Reglemente. Bestämmelser för Stockholms stads lärlingshem, fastställda av barnavårdsnämnden 20 okt. 1931. Ang. kollektivavtal se sid. 288.

Lärlingshemmet för gossar.

Katarina Bangata 70 (Lilla Blecktor-net), Sö.; t. 40 33 54.

Lärlingshemmet för gossar har plats för 25 elever.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 59,230 kr.; inkomster: driftbudgeten 17,250 kr.

Föreståndare (15).

Björnstam, Y.

En *husmoder* (2,160 kr.), en *assistent* (1,500 kr.). — Två *köksbiträden* (1 a).

Lärlingshemmet för flickor.

Fjällgatan 25, Sö.; t. 40 20 45.

Lärlingshemmet för flickor har 30 platser.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 41,220 kr.; inkomster: driftbudgeten 11,395 kr.

Föreståndarinna (1 kl.) (8).

Andersson, Anna L.

En *köksförestånderska* (4 kl.) (4), en *assistent* (2,340 kr.).

Lärlingshemmet Fredrik Barcks minne.

Fleminggatan 85, K.; t. 53 86 54.

Stadsfullmäktige beslöt den 30 juni 1933 att med användande av till stadens av fröken Maria Barck år 1906 och 1911 donerade medel (Fredrik Barcks donationsfond) upprätta ett lärlingshem, benämnt Fredrik Barcks minne. Hemmet öppnades den 1 oktober 1933.

Hemmets ändamål är att åt fattiga och välartade ynglingar, företrädesvis lärjungar i Stockholms stads skolor för yrkesundervisning i snickeri eller smidesarbete, bereda skydd, fostran och god omvårdnad. Hemmet har plats för 26 ynglingar.

Hemmet står under ledning av en styrelse, bestående av fem för två år valda ledamöter, av vilka en, tillika ordförande, utses av stadskollegiet, två av barnavårdsnämnden och två av lärlings- och yrkesskolstyrelsen. För var och en av ledamöterna tillsättes i enahanda ordning en suppleant. Styrelsen utser inom sig för ett år i sänder en verkställande ledamot.

Intagning å hemmet sker efter beslut av dess styrelse. Där ej styrelsen finner särskilda skäl annat föranleda, må yngling icke kvarstanna å hemmet mer än tre år.

Reglemente. Reglemente för lärlingshemmet Fredrik Barcks minne, antaget av SF 30 juni 1933, fastställt av ÖA 24 juli 1933 (Kf 1933: nr 40).

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 52,040 kr.; inkomster: driftbudgeten 39,975 kr. (därav ränta å donationsmedel 25,300 kr.).

Styrelse.

Åstrand, N., ombudsman, stadsfullm., ordf. och verkst. ledamot (utsedd av stadskollegiet); *Krusse, E. Ingeborg, fru, Löfving, K. B. E., barnavårdsdirektör (utsedda av barnavårdsnämnden); Andersson, G. K. K., direktör, *Gustavson, A. V. N., målarmästare, stadsfullm., vice ordf. (utsedda av lärlings- och yrkesskolstyrelsen).

Suppleanter: Karlsson, Hans G. B., tjänsteman (utsedd av stadskollegiet); *Björnlén, O. S., prakt. läkare, stadsfullm., Carlson, V. O. J., byråinspektör (utsedda av barnavårdsnämnden); *Carlberg, B. C., civilingenjör, stadsfullm., Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru (utsedda av lärlings- och yrkesskolstyrelsen).

BvN

Föreståndare (3,180 kr.).

Pålsson, E. A. V., slöjdlärare (träffas säkrast 15—17).

En *e. o. husmoder* (IV). — En *kokerska* (1 c), ett *biträde* (1 a).

Barnhemmet Eurenii-Ljungcrantz' minne.

*Hemmet A, Skånegatan 118, Sö.; t. 40 31 19; Hemmet B, kv. Per nr 4, Salt-
sjö-Duvnäs; t. 16 26 54.*

Barnhemmet är grundat dels på en testamentarisk donation av vice häradshövdingen P. L. Eureniius å ett belopp av 250,000 kr., vilket år 1910 överlämnades till staden, dels på en testamentarisk donation av tobakshandlaren P. Ljungcrantz, som efter att från den 1 december 1874 hava förvaltats av Allmänna barnhuset överlämnades till staden den 1 juli 1933 med ett belopp av 526,872 kr. Hemmets ändamål är att bereda vård åt värlösa barn under första och andra levnadsåret. Verksamheten är uppdelad på tvenne hem för barn i första levnadsåret: Hemmet A, Skånegatan 118, med plats för 27 barn, och Hemmet B, nr 4 kv. Per, Saltjö-Duvnäs i Nacka socken, med plats för 18 barn. Å Hemmet A beredas unga kvinnor i 4 månaders kurser praktisk utbildning och teoretisk undervisning i späda barns vård.

Barnhemmet förvaltas av en styrelse, bestående av fem för två år valda ledamöter, av vilka tre utses av barnavårdsnämnden och två av styrelsen för Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundets hjälpbyrå för barn och hem i Stockholm. För en var av de sålunda valda ledamöterna utses i enahanda ordning en suppleant. Barnavårdsnämnden utser en av de nämnden valda ledamöterna till ordförande. Styrelsen utser inom sig vice ordförande samt dessutom en verkställande ledamot, som har att närmare övervaka verksamheten inom barnhemmet.

Intagning av barn sker efter beslut av styrelsen, som jämväl bestämmer avgifterna för vård å hemmet. Ansökan om intagning göres hos Hjälpbyrån för barn och hem, Slussplan 9, C., kl. 10—12 varje helgfri dag utom lördagar.

Reglemente. Reglemente för barnhemmet Eurenii-Ljungcrantz' minne, antaget av SF 15 okt. 1934 (Kf 1934: nr 30 II).

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 131,110 kr.; dessutom förlagsmedel för nybyggnad 10,000; inkomster: driftbudgeten 131,110 kr. (därav 42,000 kr. ränta å donationsmedel).

Styrelse.

***Malmberg, N. M.**, docent, överläkare, ordf., ***Löfving, K. B. E.**, barnavårdsdirektör, vice ordf., **Höjer, f. Dahl, T. Signe E.**, fru, stadsfullm. (utsedda av barnavårdsnämnden); **Bent-**

zel, Maggie, föreståndarinna, ***Fürstenberg, f. Jacobsson, Mary B.**, fru, verkst. ledamot och kassaförvaltare (utsedda av styrelsen för Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundets hjälpbyrå för barn och hem i Stockholm).

Suppleanter: ***Juhlin, Dagmar A. M.**, förste barnavårdsman, **Wirén, f. Fransén, E. Maria**, fru, ***Svedenius, C. G.**, tf. överläkare, stadsfullm. (utsedda av barnavårdsnämnden); ***Bonnier, f. Romander, Tony M.**, fru, **Malmroth, f. Herlitz, Elsa**, fru, stadsfullm. (utsedda av styrelsen för Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundets hjälpbyrå för barn och hem i Stockholm).

Redogörare (500 kr.).

Attermark, J. H. T. (se sid. 202).

Sekreterare (300 kr.).

Falk, A. V. (se sid. 281).

Läkare (3,000 kr.).

Rudberg, S. H.

Hemmet A.

Adress och telefon: se ovan.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Lundell, Märtha.

En *e. o. lärarinna* (V), en *e. o. undersköterska* (IV), en *e. o. barnsköterska* (III). — En *maskinist* (900 kr.), en *kokerska* (1 c), två *köksbiträden* (1 a).

Hemmet B.

Adress och telefon: se ovan.

E. o. föreståndarinna (3 kl.) (VI).

Swenson, Siri M.

En *biträdande föreståndarinna* (IV), tre *e. o. barnsköterskor* (III), en *extra barnsköterska*. — En *kokerska* (1 c), en *tvätterska* (1 b), ett *köksbiträde* (1 a).

Berg-Rolanderska fonden.

Den 22 februari 1932 beslöto stadsfullmäktige mottaga en av framlidne medicine doktorn Carl Axel Ivar Svensson och hans likaledes framlidna hustru Elsa Maria Elisabeth Svensson, född Berg, till Stockholms stad testamentariskt gjord donation, benämnd Berg-Rolanderska fonden. Enligt donationsbestämmelserna är fondens huvudsakliga uppgift att bekosta underhåll och uppfostran åt fattiga barn i Stockholm. Såsom fondens överstyrelse skola stadsfullmäktige fungera med rätt att uppdraga åt en särskild styrelse att handhava den närmare förvaltningen av fonden i enlighet med testamentsföreskrifterna och av överstyrelsen utfärdad instruktion.

Fondens tillgångar uppgingo den 31 december 1942 till sammanlagt 1,055,787 kr. I fråga om användningen av fondens varje år disponibla medel föreskrives i testamentet, att $\frac{1}{7}$ av nettobehållningen skall läggas till kapitalet, $\frac{2}{7}$ utbetalas till av vissa landsförsamlingar förvaltade fonder samt återstående $\frac{4}{7}$ under benämningen Berg-Rolanderska uppfostningsfonden användas till bekostande av underhåll och uppföstran åt fattiga barn i Stockholm.

Stadsfullmäktige beslöt den 1 april 1936, att Berg-Rolanderska fondens förvaltning skulle handhavas av en särskild, av stadsfullmäktige utsedd styrelse. Enligt den av stadsfullmäktige samma dag antagna instruktionen för fondens styrelse skall denna bestå av tre ledamöter, vilka jämte lika många suppleanter väljas för två år av stadsfullmäktige. En av ledamöterna skulle vara ledamot av styrelsen för Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet, och en av suppleanterna skall vara ledamot eller suppleant i samma styrelse. Fondens styrelse bör enligt instruktionen uppehålla samarbete med Stockholms stads barnavårdsnämnd. Styrelsen utser inom sig för ett år i sänder en verkställande ledamot.

Fondens räkenskaper skola granskas av två av stadsfullmäktige utsedda revisorer. Stadsfullmäktige äga att besluta angående ansvarsfrihet för styrelsen.

Instruktion. Instruktion för styrelsen för Berg-Rolanderska fonden, antagen av SF 1 april 1936 (Kf 1936: nr 16).

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 20,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 20,000 kr. (ränta å donationsmedel).

Styrelse.

*Rietz, A. E., förste stadsläkare, ordf. och verkställande ledamot; *Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru; *Svedenius, C. G., tf. överläkare, stadsfullm.

Suppleanter: *Bergstedt, A. Gerda E., fröken; *Larsson, C. H., assistent; *Lundh-Eriksson, J. A. (Nanna), fru, författarinna.

Revisorer.

Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), fru, stadsfullm; Trönberg, P., f. d. överlärare.

Ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne.

Genom testamente den 26 juni 1858 förordnade svenske och norske generalkonsuln i Alexandria Giovanni d'Anastasy, att av hans kvarlåtenskap $\frac{1}{40}$ skulle tillfalla »Stockholm, huvudstaden i hans adoptivfädernesland Sverige, att där anslås och användas till milda stiftelser eller allmänna välgörenhetsinrättningar».

Donationen, som ursprungligen utgjorde 40,000 kronor, uppgick vid årsskiftet 1941/42 till 955,943:17 kr.

Flera förslag och framställningar ha under årens lopp gjorts om användningen av d'Anastasy's donation men ha avslagits av stadsfullmäktige. Den 18 maj 1936 beslöt emellertid stadsfullmäktige på därom av ungdomsnämnden [= barnavårdsnämnden] gjord framställning att för donationens avkastning upprätta tvenne ungdomshem, ett för manlig och ett för kvinnlig ungdom.

Hemmens ändamål är att bereda vård och föstran åt ynglingar och flickor i åldern 16—21 år, vilka i saknad av tillfredsställande hemförhållanden eller medel till sitt uppehälle äro i behov av omhändertagande, tills det kunnat ordnas för dem på annat lämpligt sätt. Under den tid de vistas på hemmen skola de i mån av förmåga bidra till sin försörjning. På hemmen få de bostad, kost och tillsyn. De skola vara anställda i förvärsarbete eller gå i någon utbildningsanstalt. Hemmet för ynglingar har efter en år 1940 företagen utvidgning omkring 50 och hemmet för flickor omkring 20 platser.

Hemmen stå under ledning av en gemensam styrelse, bestående av fem ledamöter jämte suppleanter. Styrelsens ordförande utses av stadskollegiet; de övriga ledamöterna av Stockholms stads barnavårdsnämnd i dess egenskap av ungdomsnämnd. Suppleanterna tillsätts i enahanda ordning. Ledamöter och suppleanter väljas för två år. Styrelsen utser inom sig för ett år i sänder en verkställande ledamot för båda hemmen.

Reglemente. Reglemente för ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne, fastställt av SF 18 maj 1936 (Kf 1936: nr 31).

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 116,765 kr.; inkomster: driftbudgeten 87,459 kr. (därav 28,000 kr. ränta å donationsmedel).

Styrelse.

*Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., ordf. och verkställande ledamot (utsedd av stadskollegiet); *Andersson, Paul, överlärare, vice ordf., Kruse, E. Ingeborg, fru, *Löfving, K. B. E., barnavårdsdirektör, Wirén, f. Fransén, E. Maria, fru (utsedda av barnavårdsnämnden i dess egenskap av ungdomsnämnd).

Suppleanter: *Théel, f. Roth, Elisif, fru, (utsedd av stadskollegiet); *Gunnard, O. B., kyrkoherde, *Holmberg, J. A., folkskollärare, Ivarsson-Pauli, R. Gulli, fru, prakt. läkare, Ramer, K. T., prakt. läkare (utsedda av barnavårdsnämnden i dess egenskap av ungdomsnämnd).

Sekreterare.

Lidman, K. I. (se nedan).

BvN Ungdomshemmet för ynglingar.

Götgatan 71, Sö.; t. 42 00 70.

E. o. föreståndare (XV).

Lidman, K. I.

En e. o. husmoder (IV), en assistent (1,500 kr.). — En kokerska (1 c), två biträden (1 a).

Ungdomshemmet för flickor.

Regeringsgatan 93 A, C.; t. 20 50 55.

E. o. föreståndarinna (VIII).

Kjellin, Elsa I. R.

En e. o. husmoder (IV). — Ett biträde (1 a).

Allmänna barnhusets Stockholmsfond.

(Angående tillkomsten av Allmänna barnhusets Stockholmsfond se kommunalkalendern 1933.)

Fondens avkastning, jämte vissa andra hithörande inkomster, är i stadens utgifts- och inkomststat upptagen under barnavårdsnämnden. Det åligger barnhuset att sist den 1 februari varje år till stadens barnavårdsnämnd uppgiva, ej mindre i vad mån barnhuset genom sin verksamhet, direkt eller genom understöd, under barnhusets nästföljande budgetår avser att tillgodose Stockholms barnavårds behov, än även det belopp, som därutöver under samma budgetår skall användas till stadens förmån. Sist den 1 april varje år äger barnavårdsnämnden till barnhuset inkomma med förslag till användning av sålunda disponibla medel.

Skulle barnavårdsnämnden icke godtaga av barnhuset avsedd verksamhet till stadens förmån eller barnhuset ej gilla barnavårdsnämndens förslag, skall, i den mån överenskomelse ej kan ske, frågan hänskjutas till avgörande av en tremannanämnd, bestående av ordföranden i barnavårdsnämnden och ordföranden i direktionen för barnhuset såsom ledamöter samt en av k. m:t för viss tid utsedd person såsom opartisk ordförande.

Allt efter som sådana barnhusets inkomster, som skola tillfalla staden, inflyta till barnhuset, skola de till barnavårdsnämnden utbetalas.

Ifrågavarande inkomster hava av barnavårdsnämnden i huvudsak tagits i anspråk som understöd till vissa utomstående institutioner för barn- och ungdomsvård m. m. (se sid. 408).

Vid behandling i barnhusets direktion av ärenden rörande fondens förvaltning skall ett av drätselnämnden utsett ombud äga säte och stämma i direktionen.

Författningar. K. brev 21 nov. 1930 till direktionen över Allmänna barnhuset angående upprättande av »Allmänna barnhusets Stockholmsfond». Reglemente för Allmänna barnhuset, fastställt av k. m:t 21 nov. 1930, med ändr. 29 maj 1936 och 27 maj 1938.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten (att bestridas med avkastningen av Allmänna barnhusets Stockholmsfond m. m., så långt de disponibla medlen räcka; återstoden täckes av uttaxerade medel) 952,325 kr.; inkomster: driftbudgeten 276,435 kr. (därav av Stockholmsfondens 225,000 kr.).

Tremannanämnd.

(Se ovan.)

Hammar skjöld, B. G. Hj., landshövding, ordf. (förordnad av k. m:t); **Hasselrot**, B. C., landshövding (ordf. i direktionen över Allmänna barnhuset); **Karlsson**, Wictor E., borgarråd, stadsfullm.

Drätselnämndens ombud i direktionen över Allmänna barnhuset.

Höglund, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm.

Hjälpbyrån för barn och hem i Stockholm.

(Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundets.)

Beträffande den hemhjälpverksamhet, som med bidrag från Stockholms stad, organiserats som en avdelning av hjälpbyrån för barn och hem i Stockholm (se sid. 400).

Direktionen över Eastmaninstitutet.

Direktionen över Eastmaninstitutet.

Dalagatan 11, Va.; t. 23 00 40 (växel); expeditionstid: 8,30—16,30.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933.

Genom donationsbrev den 6 oktober 1930 donerade George Eastman på vissa villkor till Stockholms stad ett belopp av 1,000,000 dollars att användas till byggnad och utrustning av en dispensäranstalt eller klinik för tandvård i Stockholm. Enligt donationsvillkoren skulle det donerade beloppet i första hand användas till byggnadens uppförande och utrustning; av överbliwande donationsmedel skulle bildas en fond, varav avkastningen skulle få användas till bestridande av driftkostnader. På staden skulle ankomma att ställa erforderlig tomtmark till förfogande ävensom att bestrida övriga driftkostnader. Institutets huvudsyfte skulle vara att bereda tandvård (däri såvitt möjligt inbegripet tandreglering) för mindre bemedlade barn under 16 års ålder, bosatta i Stockholm eller dess förorter. Därjämte skulle vid kliniken anordnas en skola för utbildning av tandsköterskor. Donator förbehöll sig rätt att återtaga donationen, därest inom fem år efter det kliniken börjat sin verksamhet dess syften eller karaktär skulle hava väsentligen ändrats, så att de avveke från donationsvillkoren, eller därest verksamheten bleve nedlagd inom denna tidrymd.

Stadsfullmäktige beslöt den 29 juni 1932 att i anslutning till donationsvillkoren tillsätta en *direktion* för institutets uppförande, inredning och förvaltning. Direktionen trädde i verksamhet den 1 oktober 1932.

Direktionen består av sju ledamöter, av vilka stadsfullmäktige utse fem för två år valda ledamöter samt hälsovårdsnämnden och folkskole-direktionen vardera en för ett år vald ledamot. För ledamot utsedd av hälsovårdsnämnden och av folkskoleldirektionen tillsättes i enahanda ordning suppleant. För övriga ledamöter väljas tre suppleanter av stadsfullmäktige. Direktionen utser årligen inom sig en ordförande och en vice ordförande.

Institutet har förlagts till Sabbatsbergs sjukhusområde invid Dalagatan och Vasaparken. Byggnadsarbetena påbörjades hösten 1932, och institutet invigdes den 25 april 1936.

För handhavandet av tandvårdsarbetet vid institutet skola enligt den av stadsfullmäktige den 2 december 1935 fastställda organisationen

finnas fyra tandvårdsavdelningar, nämligen: tandfyllningsavdelningen, dentalortopediska avdelningen, röntgen- och tandkirurgiska avdelningen samt polikliniken för vuxna. Vidare har inrättats en avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomar numera kallad Eastmaninstitutets öron-, näs- och halsjukhus. Förvaltningen av detta sjukhus har enligt stadsfullmäktiges beslut den 16 december 1935 uppdragits åt en särskild direktion, Eastmaninstitutets sjukhusdirektion (se nedan sid. 297).

Vid förvaltningen av institutet biträdes direktionen av en direktör. I syfte att ernå ett fruktbarande samarbete mellan institutets tandvårdsavdelningar samt öron-, näs- och hals-sjukhuset har föreståndarskapet för institutet i dess helhet samordnats under en gemensam cheftjänsteman, som jämväl är att betrakta som sysselman för öron-, näs- och halsjukhuset jämlikt sjukhusstadgans bestämmelser. Denne skall föredraga alla ärenden, som skola handläggas av direktionen över institutet eller av institutets sjukhusdirektion i vad gäller upphandling och underhållsarbeten, ävensom leda och fördela arbetet å institutets olika avdelningar samt ansvara för alla förekommande administrativa göromål.

Efter Eastmaninstitutets tillkomst handhaves den kommunala barntandvården i Stockholm av dels Eastmaninstitutet, dels folkskolornas tandvårdspolikliniker, varvid vid de senare behandlas alla folkskolebarn i klasserna 1—8, med undantag av barnen i Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Jakobs skolor, vilka barn numera hänvisas till Eastmaninstitutet för tandvård. I övrigt är Eastmaninstitutet avsett för Stockholmsbarn i åldern till och med 15 år. Å avdelningen för vuxna behandlas huvudsakligen av stadens sociala hjälporgan dit hänvisade personer.

I enlighet med donationsbestämmelserna anordnas vid Eastmaninstitutet kurser med syfte att enligt de föreskrifter i hithörande avseende, som gälla eller framtiden komma att utfärdas, meddela unga kvinnor den grundläggande teoretiska kunskap och praktiska erfarenhet, som kräves för utövande av tandsköterskeyrket i allmän eller enskild tjänst. Kurserna omfatta 18 månader. Första månaden räknas som provtjänstgöring. Efter 6 månaders tjänstgöring erhålla eleverna av institutet viss ersättning, s. k. flitpenningar, beräknade efter 750 kr. per år, vilka utbetalas månadsvis intill kursens slut. Under sista halvåret erhålla eleverna dessutom, med hänsyn till den då förvärvade större kompetensen, förmånen av fri lunch.

EastD

Eastmaninstitutets tandsköterskurser äro av medicinalstyrelsen godkända som kompetens för distriktstansköterskor inom folkvandvården.

Avgifter. För konserverande tandvård åt barn i åldern 3—13 år utgår ingen vårdavgift. För barn i åldern 14—15 år utgår för dylik vård en vårdavgift av 15 kr. per år. — För varje barn utgår en årlig inskrivningsavgift av 1 kr. — För det fall, att kontinuerlig tandvård försumats, gäller en särskild s. k. saneringstaxa. — För tandregleringar erlägges avgift, bestämd från fall till fall på grundval av stadens självkostnad. — Avgift för behandling vid öron-, näs- och halssjukhuset utgår med 2,50 kr. per vård dag för i Stockholm bosatta barn. — Befrielse helt eller delvis från såväl vårdavgifter som inskrivningsavgift medges enligt vissa grunder.

Författningar. Instruktion för direktionen över Eastmaninstitutet i Stockholm, fastställd av k. m:t 30 sept. 1932 (Kf 1932: nr 51). Avgifter vid Eastmaninstitutet, fastställda av SF 2 dec. 1935.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 1,026,588 kr.; inkomster: driftbudgeten 213,214 kr. (därav 38,000 kr. ränta å donationsmedel).

Direktionens ledamöter.

Ordförande

(som led. utsedd av hälsovårdsnämnden).

Karlsson, Wictor E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom lördagar 11—12.

Vice ordförande.

Sandblom, J. N., förste hovtandläkare (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

Strandberg, S. O., skolöverstandläkare (utsedd av folkskoledirektionen).

***Björlin, O. S.**, prakt. läkare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

***Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M.**, fru (utsedd av stadsfullm.).

***Jeansson, f. Johansson, Alice**, föreståndarinna (utsedd av stadsfullm.).

Johansson, f. Myhrström, Elin M. K., sätтарinna, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter.¹⁾

Rietz, A. E., förste stadsläkare (utsedd av hälsovårdsnämnden).

¹⁾ Enligt direktionens beslut skola fru Johansson och hr Sandblom vid förfall i första rummet ersättas av suppleanten fröken Bergstedt, hr Björlin och fru Jeansson av suppleanten hr Thorell och fru Gustafson av suppleanten fru Beijer.

Jonzon, B. A. S., förste folkskoledirektionen (utsedd av folkskoledirektionen).

Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), fru, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Bergstedt, A. Gerda E., fröken (utsedd av stadsfullm.).

***Thorell, G. M.**, prakt. läkare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Kassaförvaltare.

Linder, N. H. H.; Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M. (ställföreträdare).

Sekreterare (1,380 kr.).

Linder, N. H. H. (se sid. 252).

Tjänstedelegerade.

Karlsson, Wictor E.; Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M.; Sandblom, J. N.

Suppleanter: **Strandberg, S. O.; Johansson, f. Myhrström, Elin M. K.**

Revisorer.

Gemensamma för hälsovårdsnämnden m. fl. (se sid. 205).

Direktör.

Wollin, E. G. A:son (se nedan).

Expeditionen.

Expeditionen, som förestås av direktören, handhar för institutets tandvårdsavdelningar samt öron-, näs- och halssjukhuset gemensamma administrativa angelägenheter samt förvaltar byggnaden.

Chef.

Direktören (se ovan).

Extra kontorsassistent (4,128 kr.).

Lundin, E. F.

Kontorsskrivare (för kuratorsundersökningar) (9).

Bäckström, f. Axelsson, Astrid M.

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett kontorsbiträde (5), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.), en expeditiönsvakt (6), en e. o. telefonist (IV).

Instrumentmakare (13).

Andberg, N. E.

Husmoder (2 kl.) (8).

Brauer, Ebba K.

Sex stüderskor (1 a), en garderobiär (1 a).

Tandfyllningsavdelningen.*Avdelningstandläkare* (23).Wollin, E. G. A:son (förordn. t. o. m. $\frac{31}{5}$ 1947)
(se ovan).*E. o. avdelningstandläkare* (XXIII).

Sundvall-Hagland, T. Irene; Stenberg, S.

Extra avdelningstandläkare
(7,800 kr.).

Persson, Blenda I.

Extra läkare (4,440 kr.).

Herlitz, C. W.

Tjgunio *assistenttandläkare* (6,540—5,820 kr.), en *första tandsköterska* (6), en *laboratoriesköterska* (6), två *tandsköterskor* (5), sex *e. o. tandsköterskor* (V), tolv *extra tandsköterskor* (2,400—1,980 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), nitton *tandsköterskeelever* (750 kr.).**Dentalortopediska avdelningen.***Övertandläkare* (21).Kjellgren, B. S. T. (förordn. t. o. m. $\frac{31}{12}$ 1943).*Biträdande övertandläkare* (24).Seipel, C. G. M. (förordn. t. o. m. $\frac{31}{8}$ 1949).Tre *assistenttandläkare* (6,540—5,820 kr.), en *första tandtekniker* (12), en *första tandsköterska* (6), en *tandsköterska* (5), ett *e. o. laboratoriebiträde* (VI), sju *tandsköterskeelever* (750 kr.).**Röntgen- och tandkirurgiska avdelningen.***Övertandläkare* (21).Östman, H. A. B. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{4}$ 1947).*E. o. avdelningstandläkare* (XXIII).

Thyberg, E. H.

En *assistenttandläkare* (6,540 kr.), en *operations- och röntgensköterska* (7), ett *fotografiskt biträde* (6), en *tandsköterska* (5), två *e. o. tandsköterskor* (V), en *extra tandsköterska* (vakant), sex *tandsköterskeelever* (750 kr.).**Polikliniken för vuxna.***Avdelningstandläkare* (23).Berg, N. J. H. (förordn. t. o. m. $\frac{31}{8}$ 1943);
Jacobsson, E. A. F. (förordn. t. o. m. $\frac{31}{8}$ 1943).En *tandtekniker* (11), en *e. o. tandsköterska* (V), en *extra tandsköterska* (2,400 kr.), två *tandsköterskeelever* (750 kr.).**Öron-, näs- och halssjukhuset.**

Se nedan under Eastmaninstitutets sjukhusdirektion.

Eastmaninstitutets sjukhusdirektion.

Stadsfullmäktige beslöt den 16 december 1935 att förvaltningen av avdelningen för öron-, näs- och halssjukdomar vid Eastmaninstitutet, numera kallad Eastmaninstitutets öron-, näs- och halssjukhus skulle handhas av en särskild sjukhusdirektion, bestående av sju ledamöter och fem suppleanter, valda av stadsfullmäktige för en tid av fyra år. Nuvarande ledamöter äro valda för tiden fr. o. m. den 1 januari 1940.

*Ledamöter.**Björlin, O. S., prakt. läkare, stadsfullm.;
*Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru;
*Jeansson, f. Johansson, Alice, föreståndarinna;
*Johansson, f. Myhrström, Elin M. K., sättrinn, stadsfullm.; *Karlsson, Wictor E., borgarråd, stadsfullm., ordf.; *Sandblom, J. N., förste hovtandläkare, vice ordf.; *Strandberg, S. O., skolöverstandläkare.Suppleanter: *Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), fru, stadsfullm.; *Bergstedt, A. Gerda E., fröken; *Grimlund, H. V. A., rektor;
*Rietz, A. E., förste stadsläkare; *Thorell, G. M., prakt. läkare, stadsfullm.**Eastmaninstitutets öron-, näs- och halssjukhus.**

Sjukhuset har f. n. 26 vårdplatser.

Direktör.

Wollin, E. G. A:son (se ovan).

Överläkare (21)

(tillika styresman).

Öhngren, L. O. G. (förordn. t. o. m. $\frac{31}{5}$ 1946).*Förste underläkare* (8,040 kr.).

Rimér, K.-G.

En *operationssköterska* (7), en *sjuksköterska* (6), två *e. o. sjuksköterskor* (VI), tre *assistentköterskor* (2,820—2,580 kr.).
— Tre *sköterskebiträden* (ä operationsavd.)
(1 b), åtta *sköterskebiträden* (1 a).

Stockholms stads arbetslöshetskommitté.

Arbetslöshetskommittén.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, 1 tr. (postadress: Stockholms ak, Stockholm 1); postgirokonton nr 54832; t. »Sociala nämnderna» expeditionstid: 9—15. Mottagning för allmänheten: Östra Järnvägsgränd 24, n. b.; expeditionstid: 8,30—14 (lördagar 8,30—12).

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Den med statsbidrag anordnade hjälpverksamheten för arbetslösa avser endast personer, som provas vara oförvällat arbetslösa. Verksamheten regleras genom k. kungörelsen den 30 juni 1934 angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet, med ändr. I fråga om principerna för arbetslöshetsverksamheten, se kungl. prop. 1940: nr 285. Den centrala ledningen utövas av statens arbetsmarknadskommission. De lokala åtgärderna för verksamheten omhändervhas i Stockholm av en särskild arbetslöshetskommitté, vilken består av en av överståthållarämbetet för viss tid utsedd ordförande jämte suppleant för denne samt minst fyra och högst tio (f. n. åtta) av stadsfullmäktige för viss tid valda ledamöter med minst hälften så många suppleanter.

Arbetslöshetskommitténs verksamhet omfattar i huvudsak anordnande av beredskapsarbeten, statskommunala reserv- och arkivarbeten samt kurs- och understödsverksamhet.

Arbetslöshetskommitténs uppgift är i övrigt att anvisa arbetslösa till statliga beredskapsarbeten och arkivarbeten, att verkställa de undersökningar och utredningar samt göra de framställningar till stadens myndigheter eller andra, som på grund av arbetsmarknadens läge vid olika tillfällen kunna anses påkallade. Därjämte har kommittén vid olika tillfällen anordnat upplysningskurser för arbetslösa.

Sedan maj 1938 driver arbetslöshetskommittén en verkstadsskola för utbildning av mekaniker, smeder och svetsare.

Statsbidrag till hjälpverksamheten utgår enligt ovannämnda författning.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter i arbetslöshetskommittén för år 1943 ägde rum den 7 december 1942. Stadsfullmäktiges senaste val av revisorer ägde rum samma dag.

Ordförande och suppleant för ordföranden hava för år 1943 utsetts av överståthållarämbetet den 18 december 1942.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 4,460,500 kr.; inkomster: driftbudgeten 4,460,500 kr. (därav statsbidrag 3,200,000 kr. och ersättning från familjebidragsnämnden för administrationskostnader 1,200,000 kr.).

Författningar m. m. K. kung. 30 juni 1934 ang. statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet, med ändr. K. brev 6 dec. 1940 till statens arbetsmarknadskommission. Av statens arbetslöshetskommision meddelade råd och anvisningar rörande hjälpverksamheten för arbetslösa. Cirkulär från statens arbetsmarknadsnämnden till arbetslöshetskommittéerna.

Arbetslöshetskommitténs ledamöter.

Ordförande

(utsedd av överståthållarämbetet).

Karlsson, Victor E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom lördagar 11—12.

Suppleant för ordföranden

(utsedd av överståthållarämbetet).

Ahlén, Anders E., civilingenjör, stadsfullm:s 1:e vice ordf.

Ledamöter

(utsedda av stadsfullmäktige).

Eklund, E. L., avdelningschef.
Ljung, A. J. H., metallarbetare, stadsfullm.
Lyden, F. L., typograf.
Lövgren, f. Eriksson, Hulda T., fru.
Odholm, C. G. A., sekreterare.
Qvarfördt, S. B., förman.
Thornander, T. V., direktör.
Wide, E. E., folkskollärare, stadsfullm.

Suppleanter

(utsedda av stadsfullmäktige).

Britth, L. G., sekreterare.
Carlsson, R. R., handelsarbetare.
Jarre, F. J., jägmästare.
Åstrand, N., ombudsman, stadsfullm.

Av kommittén antagen sekreterare
(600 kr.).

Anderson, K. E. H., sekreterare; t. »stads-
huset» (se sid. 90).

Kassaförvaltare.

Helin, M. S., direktör; Hallberg, E. G., inspek-
tör (ställföreträdare); Ljung, A. J. H., metall-
arbetare, stadsfullm. (ställföreträdare).

Arbetslöshetskommitténs delegerade.

Arbetsdelegerade. Karlsson, Victor E.;
Qvarfordt, S. B.; Thornander, T. V.

Suppleanter: Eklund, E. L.; Jarre, F. J.;
Ljung, A. J. H.; Åstrand, N.

Kursdelegerade. Jarre, F. J.; Wide, E. E.;
Åstrand, N.

Suppleanter: Carlsson, R. R.; Eklund, E. L.

Tjänstedelegerade. Eklund, E. L.; Lydén,
F. L.; Lövgren, f. Eriksson, Hulda T.

Suppleanter: Carlsson, R. R.; Odholm, C. G. A.

Understödsdelegerade. Ljung, A. J. H.;
Lydén, F. L.; Odholm, C. G. A.

Suppleanter: Britth, L. G.; Carlsson, R. R.;
Lövgren, f. Eriksson, Hulda T.

Arbetslöshetskommitténs revisorer.

Arbetslöshetskommitténs verksamhet granskas
av tre revisorer, vilka årligen utses, en av över-
ståthållarämbetet och två jämte två suppleanter
av stadsfullmäktige.

Oliv, L. J., kanslist (utsedd av överståthållaräm-
betet); Carlsson, C. W., direktör, Sundin,
T. W., tullpackhusarbetare, stadsfullm. (ut-
sedda av stadsfullm.).

Suppleanter: Stjernström, G. V., frisörmäs-
tare, Tunhammar, E. W., andre direktör (ut-
sedda av stadsfullm.).

Arbetslöshetskommitténs expedition.¹⁾

*Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25,
1 tr. (postadress: Stockholms ak, Stock-
holm 1); postgirokonto nr 54832; t. »socia-
la nämnderna»; expeditionstid 9—15.*

E. o. direktör (XXVI).

Helin, M. S.; mottagningstid: 9,30—10,30.

¹⁾ Vissa av här nedan under kamerala avdel-
ningen, arbetslöshetsbyråernas centralexpedition,
understödsavdelningen samt arbetslöshetsbyråerna
upptagna befattningshavare tillhöra fattigvårds-

Direktörens kansli.*E. o. kammarsskrivare (XV).*

Vakant, *tf.* Hemper, S. E. O.

En *extra kontorsassistent* (4,020 kr.), två
e. o. kontorsskrivare (IX), ett *e. o. första*
kontorsbiträde (VII), tre *e. o. kontorsbi-*
träden (V), fjorton *extra kontorsbiträden*
(2,400—1,980 kr.), en *e. o. telefonist* (IV),
en *e. o. första expeditionsvakt* (VIII), ett
extra expeditionsvaktsbiträde (1,880 kr.).

Tekniska avdelningen.

Vasagatan 23—25, 1 tr., C.

E. o. arbetschef (XXIII).

Berger, E. J.; mottagningstid: 14—15.

E. o. ingenjör (XX).

Sandin, E. A. V.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Janrik, G. H.; Söderman, K. E.

Tre *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV) (därav
en vakant), fem *extra verkmästare* (4,320—
3,660 kr.), en *e. o. förrådsvärd* (IX), fem
extra utsättare (3,180—2,580 kr.), två *extra*
kontorister (2,760—2,580 kr.), en *extra åke-*
rikontrollant (2,760 kr.).

Kamerala avdelningen.

Norra Bantorget 29, 2 tr., C; expedi-
tionstid 9—15 (lördagar 9—14).

E. o. kamrerare (3 kl.) (XIX)

(som kamrerare i familjebidragsnämnden dess-
utom 2,100 kr. utan rörl. lönetillägg).

Vakant, *tf.* Nilsson, T. W. R.; mottagningstid:
9—11.

E. o. kammarsskrivare (XV).

Nilsson, T. W. R., tjl. (se ovan), *tf.* Holm, N. O.

Extra kammarsskrivare (6,528 kr.).

Almé, Hj. E.

E. o. byråföreståndare (XIV).

Larenus, K. N. H.

E. o. kontorsassistent och kassör
(XIII).

Bolin, S. J.

nämndens och arbetslöshetskommitténs gemen-
samma hjälporganisation för arbetslösa. Beträf-
fande denna organisations tillkomst och för den-
samma gällande författningar m. m. hänvisas
till sid. 267.

Arb- *E. o. kontorsassistent (XIII).*

kom Vakant, *tf. Rosenblad, O. F.*

En *extra assistent* (3,780 kr.), en *e. o. kontorsskrivare* (IX), ett *e. o. första kontorsbiträde* och *kassör* (VII), fyra *e. o. kontorsbiträden* (V), tjugufem *extra kontorsbiträden* (2,400—1,860 kr.), tre *tillfälliga kontorsbiträden* (1,860 kr.), två *extra präglerskor* (2,220 kr.), tre *extra komptometeroperatörer* (2,220—1,860 kr.), två *extra adressmaskinoperatörer* (2,040—1,860 kr.), en *e. o. expeditiionsvakt* (VI), ett *extra expeditiionsvaktsbiträde* (1,200 kr.).

Arbetslöshetsbyråernas central-expedition.

Norra Bantorget 29, 2 tr., C.; expeditionstid: 9—15 (lördagar 9—14).

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Jungmarker, B. E.; Östmark, K. E.; en vakant, tf. Hoff, A.

Fyra *extra assistenter* (3,780—2,640 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), två *extra kontorsbiträden* (2,400—2,220 kr.).

Understödsavdelningen.

Norra Bantorget 29, 1 tr., C.; expeditionstid: 9—15 (lördagar 9—14).

Mottagning för allmänheten: Östra Järnvägs-gatan 24, n. b.; expeditionstid: 8,30—14 (lör-dagar 8,30—12).

Arbetslöshetsärenden.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Hallberg, E. G.; mottagningstid 9—11.

E. o. kammarsskrivare (XV).

Ljungquist, K. H.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Hemper, S. E. O, tjl. (se ovan), tf. Sköld, K. G. E.; Strindmar, T. A., tjl. (se nedan), tf. Weller, f. Karlsson, Elsa M. A.; Åkerstam, O. G.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Anagrius, B. F.; Anderson, C. W.; Nordell, Anna K. H.; Ringström, P. A. V.; Weidenhielm, C. A. H.; Forsten, S. M. (se sociala upplys-ningsbyrå sid. 301); en vakant.

Tio *extra assistenter* (3,780—3,480 kr.), en *e. o. kontorsskrivare* (IX), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.), en *extra expeditiionsvakt* (2,340 kr.), två *extra expeditiionsvaktsbiträden* (1,560—1,200 kr.).

Familjebidragsärenden.

Mottagning för allmänheten.

Östra Järnvägs-gatan 24, 1 tr., C.: expediti-onstid: 8,30—14 (lördagar 8,30—12).

E. o. kammarsskrivare (XV).

Vakant, *tf. Strindmar, T. A.*

Tretton *extra assistenter* (3,780—2,460 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.), en *extra expeditiionsvakt* (2,340 kr.), två *tillfälliga expeditiionsvaktsbiträden* (1,020 kr.).

Beredningssektionen.

E. o. assistenter (XII).

Blomstrand, C. E.; Jäntin, B. H.; Rosenlund, T. L.; en vakant, tf. Falk, K. M. (Maja).

Sjutton *extra assistenter* (3,780—2,640 kr.).

Kontrollsektionen.

En *extra assistent* (3,780 kr.), elva *extra kontorsbiträden* (2,400—1,860 kr.), två *tillfälliga kontorsbiträden* (1,980 kr.).

Utredningssektionen.

Kungsgatan 78, 4 tr., C.; t. 52 04 60.

Nio *extra assistenter* (3,780—2,760 kr.), fem *tillfälliga assistenter* (2,760 kr.).

Verkstadsskolan.

Fatburgsgatan 12, Sö.; t. 40 07 78 (före-ståndaren); 40 20 11 (expeditionen); 40 84 77 (lärarna).

Extra kursförelständare (7,560 kr.).

Olsson, S. A.

Två *extra förste yrkeslärare* (5,100 kr.), en *extra yrkeslärare* (4,800 kr.), en *extra kontorsassistent* (4,020 kr.), en *extra kon-torist* (2,940 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (1,980 kr.), en *extra verktygsutlämnare* (2,760 kr.); därjämte tjänstgöra tolv *extra yrkeslärare*, en *extra ämneslärare* och en *tillfällig timlärare* (samtliga anställda av statens arbetsmarknadskommission).

Tjänstemän, som på grund av för-ordnanden i annan förvaltning åtnjuta tjänstledighet.

E. o. förelständare (XVII).

Essén, E. R. (se sid. 265); Grünberger, H. (se sid. 259).

E. o. kammarskrivare (XV).

Östlund, O. V. (se sid. 174).

E. o. assistenter (XII).

Andersson, S. V. (se sid. 262); Eidem, S. A. R. (se sid. 267); Eriksson, N. E. (se sid. 259).

Arbetslöshetsbyråer.*Expeditionstid: vardagar 9—11 samt för utbetalningar måndagar och tisdagar (ev. onsdagar) 13—15.***Arbetslöshetsbyrå A och E**

(för Storkyrkoförsamlingen samt Klara, Adolf Fredriks, Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Östra Järnväggsgatan 24, n. b., C.; t. »sociala nämnderna».

Beträffande personalen hänvisas till kameralavdelningen (sid. 299), i vilken byrån ingår.

Arbetslöshetsbyrå B

(för Katarina, Sofia, Maria Magdalena och Enskede församlingar samt den del av Högalids församling, som ligger öster om linjen Årstaviken—Jägargatan—Sköldgatan—Ringvägen norr ut—Yttersta Tvärgränd—Mälaren).

*Ringvägen 83, Sö.; t. 40 44 50.**E. o. föreståndare (XIV).*

Hedman, E. T.

*Ett e. o. första kontorsbiträde (VII).***Arbetslöshetsbyrå C**

(för Brännkyrka församling samt den återstående delen av Högalids församling).

*Liljeholmens skola, Liljeholmen, Stockholm 9; t. 45 12 35.**E. o. föreståndare (XIV).*

Husberg, K.

*Ett e. o. första kontorsbiträde (VII).***Arbetslöshetsbyrå D**

(för Kungsholms, St Görans, Gustav Vasa, Matteus och Bromma församlingar).

*Baltzar von Platens Gata 12, K.; t. 50 14 67.**E. o. föreståndare (XIV).*

Holm, N. O., tjl. (se sid. 299), tf. Ström, E. E.

*Ett e. o. första kontorsbiträde (VII).***Sociala upplysningsbyrån.**

— Stockholms stads i samarbete med Stockholms kvinnoberedskap. —

**Arb-
kom***Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, 2 tr., rum 203; t. »sociala nämnderna»; expeditionstid: 9—12, dessutom tisdagar och fredagar 18,30—19,30.*

Sedan stadskollegiet den 3 juli 1941 beslutat dels bemyndiga arbetslöshetskommittén och familjebidragsnämnden att på lämpligt sätt anordna en provisorisk rådgivnings- och upplysningsverksamhet beträffande den sociala verksamheten i Stockholm, dels ock medgiva att därmed förenade kostnader skulle få bestridas av till arbetslöshetskommittén anvisade medel, hava arbetslöshetskommittén och familjebidragsnämnden i samarbete med Stockholms kvinnoberedskap inrättat en social upplysningsbyrå, vilken skall lämna råd och upplysningar i sociala frågor. Därutöver skall byråns personal vid behov bistå den besökande allmänheten med bland annat upprättandet av vissa ansökningshandlingar. Verksamheten skall även i viss mån omfatta förmedling av hjälp till hemmen vid inträffade sjukdomsfall och dylikt, då hjälpsökande av ekonomiska skäl är förhindrad att vidtaga nödiga åtgärder. Anvisning å för hembesök och hjälp i hemmen lämpliga personer lämnas av Stockholms kvinnoberedskap.

Byråns förvaltning har uppdragits åt en delegation, bestående av en representant för arbetslöshetskommittén och en för familjebidragsnämnden jämte kommitténs och nämndens direktör. Enligt arbetslöshetskommitténs och familjebidragsnämndens beslut äger delegationen att med sig adjungera tvenne representanter för Stockholms kvinnoberedskap.

Delegerade.

Wide, E. E., folkskollärare, stadsfullm., ordf. (utsedd av arbetslöshetskommittén); Håstad, E. W., docent (utsedd av familjebidragsnämnden); Helin, M. S., direktör (utsedd av arbetslöshetskommittén och familjebidragsnämnden); Juhlin-Dannfelt, f. Gentele, Brita E., fru, Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm. (utsedda av Stockholms kvinnoberedskap).

Expedition.*E. o. assistent (XII).*

Forsten, S. M.

Stockholms stads arbetsberedningskommitté.

Arbetsberedningskommittén.

Klarabergsgatan 33, 1 tr., C.; t. 10 66 52.

I anledning av en motion i stadsfullmäktige (M:n 1936: nr 13) av herrar Hernlund, Wistrand och Öman angående arbetslösheten bland privattjänstemän verkställde en av stadskollegiet den 15 april 1937 tillsatt kommitté ingående undersökningar rörande den ifrågavarande arbetslösheten, varjämte en provisorisk s. k. arbetsberedningsbyrå anordnades i statistiska kontoret.

Den 1 december 1938 avgav arbetsberedningskommittén och statistiska kontoret ett betänkande till stadskollegiet angående arbetsberedning m. m. (Bih. 1938: nr 82).

I utlåtande nr 229 för år 1939 biträdde kommitténs förslag i huvudsak av stadskollegiet och den 15 juni 1939 bifölls kollegiets hemställan av stadsfullmäktige, som beslöt, att den hittills bedrivna försöksverksamheten med arbetsberedning skulle fortsättas på sätt stadskollegiet angivit i utlåtandet. Detta innebar, att verksamheten utvidgades till att omfatta även manuell arbetskraft samt ställdes under ledning av två arbetsberedningskuratorer med biträde av läkare.

Stadskollegiet beslöt den 29 juni 1939 att utse fem ledamöter i kommittén.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 10,809 kr.

Ledamöter.

Ekendahl, f. Pettersson, Sigrid H. E., ombudsman; **Malmström**, C. G., sekreterare; **Wahlund**, S. G. W., professor, direktör för statistiska kontoret, ordf.; **Wide**, E. E., folkskollärare, stadsfullm., vice ordf.; en vakant.

Sekreterare (600 kr.).

Romberg, N. W. A., tf. aktuarie (se sid. 92).

Arbetsberedningsbyrån.

Klarabergsgatan 33, 1 tr., C.; t. 10 66 52; expeditionstid: 8,30—16,30, lördagar 8,30—14,30.

Kurator

(4,536 kr.).

Wellander, N. E.; t. 10 64 76; mottagningstid: måndagar, onsdagar, fredagar 13—15; tisdagar, torsdagar, lördagar 9—10.

Stockholms stads nykterhetsnämnd.

Nykterhetsnämnden.

Scheelegatan 5, 1 tr., K. (postgirokontonr 100 033); t. 52 01 50.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 19 juni 1916 att tillsätta *Stockholms stads nykterhetsnämnd*. Den trädde i verksamhet den 1 november s. å.

Lagen den 12 juni 1931 om behandling av alkoholister (alkoholistlag) stadgar, att om någon är hemfallen åt alkoholmissbruk och han i följd därav finnes vara farlig för annans personliga säkerhet eller eget liv, eller utsätta någon, som han jämlikt stadgande i lag är skyldig att försörja, för nöd eller uppenbar värd eller eljest grovt brista i sina plikter mot sådan person, eller ligga det allmänna, sin familj eller annan till last, eller vara ur stånd att taga vård om sig själv, eller föra ett för närboende eller andra grovt störande levnadssätt, skola åtgärder vidtagas för hans återförande till ett nyktert och ordentligt liv. Detta gäller även, där person, som är hemfallen åt alkoholmissbruk, blivit under de två senast förflutna åren tre eller flera gånger dömd till ansvar för fylleri eller för ett kringflackande liv. Polis- och åklagarmyndighet samt läkare äro skyldiga anmäla till nämnd alkoholmissbruk, varom de i sin verksamhet erhållit kännedom. Länsstyrelse (överståthållarämbetet) kan, i den ordning lagen föreskriver, förordna om sådan persons intagning å allmän alkoholistanstalt. Allmän alkoholistanstalt är antingen anstalt, som av staten inrättats för sådant ändamål, eller av landsting, kommun, förening eller stiftelse eller annan anordnad anstalt, som av konungen erkänts såsom allmän alkoholistanstalt. — Hithörande frågor handläggas av kommunens nykterhetsnämnd. Ansökan om internering göres i regel av nykterhetsnämnden men kan även i vissa fall göras av polismyndighet.

Anstalter, där personer, som äro hemfallna åt alkoholmissbruk, kunna interneras eller beredas frivilligt sökt vård, äro dels enskilda alkoholistanstalten Härnön (adr. Taxinge-Näsby), dels erkända alkoholisthemmen Kurön (adr. postfack 570, Stockholm 1), Björknäs (adr. Järlåsa),

Älvgården (adr. Hedemora), Åsbrohemmet (adr. Åsbro), Dagöholm (adr. Lerbo), Holmforshemmet (adr. Holmfors), Holmahemmet (adr. Höör), Västkusthemmet (adr. Sundholmen), Hagbyhemmet (adr. Almunge) och Värnashemmet (adr. Vingåker) dels och statens anstalter för vård av alkoholister Venngarn (adr. Sigtuna), Svartsjö (adr. Svartsjö) och Hakuäs (adr. Venngarn, Sigtuna). (Beträffande nykterhetsnämndens inackorderingshem vid Älvsjö, se nedan.)

Förutom alkoholistvården har Stockholms stads nykterhetsnämnd till uppgift att handlägga frågor rörande nykterhetstillståndet inom Stockholm ävensom att förvalta de medel, som av stadsfullmäktige anslås till nykterhetens befrämjande inom staden eller eljest ställas till nämndens förfogande.

Även vissa andra särskilda uppgifter hava ålagts nykterhetsnämnd. Sålunda skall nämndens yttrande inhämtas över ansökan av systembolag om tillstånd till årsutskänkning. Detta gäller även, när fråga är om tillfällig utskänkning av rusdrycker. Vidare skall nykterhetsnämnden genom ett ombud deltaga i besiktning av lokaler, vilka skola användas för detaljhandel med spritdrycker, vin, pilsnerdricka samt alkoholfria drycker (jfr sid. 33). Jämlikt k. förordningen den 8 maj 1925 angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker har överståthållarämbetet, bl. a. i syfte att erhålla bättre möjligheter till kontroll över s. k. nykterhetskaféer, på hemställan av stadsfullmäktige förordnat, att utskänkning av alkoholfria drycker i Stockholm icke må bedrivas utan av ämbetet meddelat tillstånd. Över ansökan härom skall yttrande inhämtas från nykterhetsnämnden. (Yttranden över framställningar om tillstånd till utskänkning och utminuterung av pilsnerdricka avgivas däremot ej av nykterhetsnämnden utan av stadsfullmäktige efter beredning hos fullmäktiges utskänkningskommitté, se sid. 82.)

Enligt k. motorfordonsförordningen den 23 oktober 1936 skall vidare polismyndigheten före utfärdande av i förordningen omnämnt intyg rörande körkortssökandes nykterhet m. m. höra vederbörande nykterhetsnämnd angående sökandens nykterhetsförhållanden.

Slutligen har nykterhetsnämnden att övervaka nykterhetstillståndet inom kommunen och att för sådant ändamål söka förebygga och motverka onykterhet och dryckenskap, genom upp-

NN

lysningar, råd och anvisningar till systembolag och andra försäljare av alkoholhaltiga drycker eller ersättningsmedel därför samt genom åtgärder mot olaglig försäljning av sådana drycker eller ersättningsmedel; att verka för nykterhetsfrämjande åtgärder genom framställningar och yttranden till vederbörande myndigheter; samt att tillhandagå enskilda personer med de råd och upplysningar, som äga samband med nämndens uppgifter. Nämnden skall årligen afgiva berättelse över nykterhetstillståndet inom kommunen.

Nykterhetsnämnden består av sju ledamöter och fyra suppleanter, utsedda av stadsfullmäktige för två kalenderår. Av ledamöterna skall en vara lagfaren, en läkare och en kvinna. Av suppleanterna skall en vara kvinna. Nämnden utser inom sig ordförande och vice ordförande. Det borgarråd, under vars föredragningskyldighet nämndens arbetsområde faller (borgarrådet för socialroteln), äger närvara vid dess sammanträden samt deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Nämnden utser inom sig delegationer, som handlägga frågor om tvångsinternering av alkoholister m. m.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads nykterhetsnämnd, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941 (Kf 1940: nr 71). Lag 12 juni 1931 ang. behandling av alkoholister, med ändr. K. kung. 27 maj 1932 med vissa närmare bestämmelser rörande alkoholistvården, med ändr. K. kung. 27 maj 1932 om understöd av statsmedel till nykterhetsnämndernas verksamhet (se Kfh 1941: sid. 711). K. kung. 27 maj 1932 om gottgörelse av statsmedel för vissa kostnader för vård av alkoholister, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 711). K. förordn. 18 juni 1937 ang. försäljning av rusdrycker. K. förordn. 11 juli 1919 ang. försäljning av pilsnerdricka, med ändr. K. förordn. 8 maj 1925 ang. försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker, med ändr. K. kung. 19 sept. 1941 ang. vissa inskränkningar i detaljhandeln med rusdrycker (Svf 1941: nr 773).

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 237,400 kr.; dessutom förlagsmedel 2,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 26,850 kr.

Nykterhetsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Öhman, H. G., prakt. läkare.

Vice ordförande.

*Hedelius, A. Hj., lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

*Axi, S. G. E., fängelsedirektör.

*Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), fru, stadsfullm.

Cruse, K.-E. S., jur. kand.

Frank, P. W., kamrerare, stadsfullm.

*Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

*Herlitz, Ingeborg, försäkringstjänsteman, stadsfullm.

*Gau, H. A., förman.

Ferb, K. P. E., extra assistent.

Sörenson, J., förbundssekreterare, stadsfullm.

Kassaförvaltare.

Öhman, H. G.; Hedelius, A. Hj. (suppl.).

Nykterhetsnämndens delegerade.

Delegerade för handläggning av alkoholistvårdsärenden.

1:a delegationen: Öhman, H. G., ordf.; Gau, H. A.; Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora).

2:a delegationen: Hedelius, A. Hj., ordf.; Cruse, K.-E. S.; Herlitz, Ingeborg.

Suppleanter: övriga nämndens ledamöter och suppleanter.

Delegerade för körkortsärenden.

Axi, S. G. E.; Hedelius, A. Hj., ordf.

Suppleanter: övriga nämndens ledamöter och suppleanter.

Sekreterare (1,380 kr.).

Anderberg, G. H. A., tjänstesekreterare (se sid. 112); träffas efter överenskommelse.

Revisorer.

Gemensamma för barnavårdsnämnden och nykterhetsnämnden (se sid. 279).

Nykterhetsnämndens expedition.

Scheelegatan 5, 1 tr., K.; t. 52 01 50; expeditionstid: alla vardagar 9—11 samt dessutom torsdagar 17,30—18,30.

Expeditionen fungerar som nämndens beredande och verkställande organ och förestås av förste inspektören.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare hos Stockholms stads nykterhetsnämnd, fastställda av nämnden 19 dec. 1929 (Kf 1929: nr 69).

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 208,900 kr.; inkomster: driftbudgeten 7,800 kr.

¹ Suppleanterna skola inträda i den ordning, vari de här äro upptagna.

Inspektör (1 kl.) (19).

Sällqvist, A. A., föreståndare för expeditionen.

Inspektörer (3 kl.) (17).

Ölander, A. F.; Göransson, G. G.

E. o. inspektör (3 kl.) (XVII).

Sundberg, N. E. L., tjl., *tf.* Lundström, S. G. E.

Extra inspektör (6,000 kr.).

Lundström, S. G. E., tjl. (se ovan), *tf.* Lindström, J. F.

Inspektris (1 kl.) (12).

Löfwall, f. Sundberg, Astrid M. M.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Lundström, S. G. E., tjl. (se ovan), *tf.* Fredgård, G. Å. V.; Mallmén, G. H.; Blomström, K. G. C.; Hellgren, N. O. B.

Läkare (4,200 kr.).

Petrén, D. A.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Bjelkerud, G. F.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *e. o. skrivbiträde* (IV), en *assistent för övervakningsarbete* (3,780 kr.), två *extra skrivbiträden* (2,160 kr.), ett *extra vaktmästarbiträde* (1,980 kr.).

Nykterhetsnämndens inackorderingshem.

Solberga, Älvsjö 1; t. Örby 68.

Nykterhetsnämndens inackorderingshem är avsett för personer, vilka vid utskrivning från

alkoholistanstalt eller eljest sakna lämplig bostad. Vid hemmet, som sålunda är avsett för vård av mindre ingripande natur än internering å alkoholistanstalt, mottagas förutom från alkoholistanstalt utskrivna även andra under nykterhetsnämndens övervakning stående personer, vilka kunna anses i behov av det stöd, som hemmet kan skänka dem. Inackorderad person skall i allmänhet ej kvarbo å hemmet längre tid än sex månader i följd.

Nykterhetsnämnden har för inackorderingshemmet förhyrt en fastighetsnämnden tillhörig byggnad i Älvsjö. Plats kan där beredas för 15 personer.

Förvaltningen av hemmet har uppdragits åt en särskild av nykterhetsnämnden utsedd styrelse, bestående av tre personer.

Reglemente. Reglemente för Stockholms stads nykterhetsnämnds inackorderingshem, fastställt av nämnden 28 maj 1931 (Kf 1931: nr 70).

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 28,500 kr.; inkomster: driftbudgeten 19,050 kr.

Styrelse.

Axi, S. G. E., fängelsedirektör; Kjellberg, Gerda E., prakt. läkare; Öhman, H. G., prakt. läkare, ordf.

Suppleanter: Andersson, J. Eric, spårvägsman; Lundh-Eriksson, J. A. (Nanna), fru, författarinna.

Föreståndare (900 kr.).

Mallmén, G. H., e. o. assistent (se ovan).

En *e. o. husmoder* (IV), två *biträden* (1 a).

Styrelsen för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå.

Pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå.

Lilla Nygatan 5, 1 tr. (postfack 2079, Stockholm 2; postgirokonton nr 156 096): telefoner och expeditionstider: se nedan (expeditionen).

Betr. pensionsnämnderna se sid. 57.

Pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå har till uppgift att biträda pensionsnämnderna (se sid. 57) i deras verksamhet. Till byrån har sammanförts det upplysnings- och expeditionarbete, som ankommer å pensionsnämnderna och som utan olägenhet för dessas verksamhet kan handläggas centralt. Pensionsärendenas sakliga prövning handhaves fortfarande av de olika pensionsnämnderna.

Å den centrala byrån finnes tillgängligt ett kortregister över alla de personer, som i Stockholm sökt eller erhållit pension, barnbidrag eller blindhetersättning, varjämte därstädes sammanförts och ordnats de olika pensionsnämndernas arkiv.

Allmänheten erhåller å upplysnings- och registerbyrån kostnadsfritt råd och upplysningar såväl rörande barnbidrag och blindhetersättning som den allmänna folkpensioneringen, ävensom beträffande den därmed förenade, av pensionsstyrelsen anordnade sjukvårdande verksamheten. I fråga om sistnämnda verksamhet, som huvudsakligen omfattar kurortsvård och yrkesutbildning, ombesörjer byrån, enligt överenskommelse med fattigvårdsnämnden, erforderlig utredning och skriftväxling ävensom utbetalning av beviljade yrkesutbildningsbidrag, stadgad övervakning under utbildningstiden m. m. Byråns tjänstemän biträda i övrigt med upprättande av ansökningar av olika slag, varjämte där tillhandahållas alla erforderliga blanketter och formulär.

Ansökningar om folkpension, barnbidrag och blindhetersättning kunna inlämnas å byrån, som vidarebefordrar dem till de olika pensionsnämnderna. Byrån biträder även pensionsnämndernas ordförande med vissa expeditionella och mekaniska göromål samt med vissa undersökningar rörande pensionssökande och pensionstagare.

Pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå, som intar en fristående ställning, men som i sin verksamhet skall uppehålla nödigt samarbete med övriga organ för stadens understödverksamhet, står under ledning av en styrelse, bestående av fem av stadsfullmäktige för ett år i sänder valda ledamöter, av vilka två

samtidigt skola vara ordförande i pensionsnämnd, en ledamot av drätselnämnden samt en ledamot av fattigvårdsnämnden. Stadskollegiet beslöt den 21 januari 1943 att de i staten för byrån för år 1943 upptagna anslagen, fingo disponeras av styrelsen under iakttagande av de bestämmelser, som gälla för anslag i stadens budget.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 82,050 kr.

Författningar. SF:s beslut 15 mars och 26 april 1926 ang. inrättande av pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå (Kf 1926: nr 113).

Styrelse.

Boëthius, f. Körsner, Hedvig E., sekreterare; **Eriksson**, E. G. E., riksgäldsfullm., ordf. och kassaförvaltare; **Hallström**, K. L. F., tjänsteman, vice kassaförvaltare; **Lindquist**, C. G. A., aktuarie, vice ordf.; **Löfgren**, A., f. d. förbundsordförande.

Sekreterare.

Thulin, Y. T. (se nedan).

Revisorer.

Gemensamma för fattigvårdsnämnden och styrelsen för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå (se sid. 256).

Expedition.

Lilla Nygatan 5, 1 tr., C.; t. 20 22 89, 20 45 29, 20 62 03; expeditionstid: vardagar 10—14; dessutom tisdagar 19—20 och fredagar (utom juni—aug.) 19—20.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Thulin, Y. T.; mottagningstid: 12—14.

E. o. förste assistent (XIV).

(kurortsvårds- och yrkesutbildningsärenden).

Sandberg, C. M. G.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Molinder, T. L.; **Edling**, B. Hj. M.

Extra assistent (3,780 kr.).

Josefsson, J. E.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *e. o. kontorsbiträde* (IV), en *e. o. expeditionsvakt* (VI), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,740 kr.).

Stockholms stads familjebidragsnämnd.

Familjebidragsnämnden.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25 (postadress: Stockholm 1); t. »familjebidragsnämnden»; expeditionstid: 9—11. Som utredande och verkställande organ fungerar arbetslöshetsorganisationen.

Enligt då gällande k. förordning den 17 april 1940 om familjebidrag åt värnpliktiga vid krigstjänstgöring m. m. kunde kommun antingen inrätta särskild familjebidragsnämnd eller uppdraga åt annan kommunal myndighet att vara familjebidragsnämnd. I anslutning härtill beslöt stadsfullmäktige vid sammanträde den 22 april 1940 att tillsätta särskild nämnd, *Stockholms stads familjebidragsnämnd*, bestående av fem ledamöter och fem suppleanter samt att arbetslöshetskommitténs förvaltningsorganisation skulle fungera som nämndens utredande och verkställande organ. Nämnden trädde i verksamhet den 23 april 1940.

Familjebidragsnämnden skall till familjemedlemmar åt värnpliktiga ävensom åt värnpliktigt underbefäl i arméns reserv, som jämlikt § 28 mom. 1 i 1941 års värnpliktslag inkallats till militärtjänstgöring, utbetala familjebidrag. Med familjemedlemmar avses förutom den värnpliktiges hustru, med vilken han sammanlever, samt hans barn och adoptivbarn under 16 år, som äro under hans vårdnad, även hans hustru, barn och adoptivbarn i annat fall än som nyss sagts, hans föräldrar eller adoptant, hans hustrus barn och adoptivbarn samt hans fränskilda hustru, envar under förutsättning att den värnpliktige är underhållsskyldig mot vederbörande och vid tiden för inkallelsen i väsentlig mån bidrog till dennes underhåll. Därjämte är även den värnpliktiges husföreståndarinna att anses såsom medlem av hans familj under förutsättning, att den värnpliktige sammanbor med egna eller hustrus barn eller adoptivbarn under 16 år samt, därest han sammanbor jämväl med hustru, att hustrun är oförmögen till arbete. Familjebidrag utgår såsom familjepennning, bostadsbidrag, näringsbidrag, sjukbidrag och begravningsbidrag.

Det ligger vidare familjebidragsnämnden att mottaga ansökningar om värnpliktslån och att, efter att hava inskaffat den ytterligare utredning,

som finnes erforderlig, med eget yttrande överlämna ansökningarna till värnpliktslånenämnden.

Val av familjebidragsnämnd ägde senast rum den 7 december 1942 och avsåg år 1943.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 45,760,000 kr.; dessutom förlagsmedel 4,200,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 43,700,000 kr. (statsbidrag).

Författningar. K. förordn. 30 juni 1942 om familjebidrag åt värnpliktiga under krigstjänstgöring m. m. (krigsfamiljebidragsförordning) (Svf 1942: nr 521). K. kung. 31 dec. 1942 med närmare bestämmelser ang. tillämpning av krigsfamiljebidragsförordningen (krigsfamiljebidragskungörelse) (Svf 1942: nr 984). K. kung. 31 dec. 1942 om undantag i vissa fall från rätt till krigsfamiljebidrag (Svf 1942: nr 983). K. förordn. 28 juni 1941 om familjebidrag åt värnpliktiga m. fl., vilka drabbats av kroppsskada, med ändr. 18 juli 1942 (Svf 1941: nr 591 och 1942: nr 657). K. kung. 15 jan. 1943 med vissa bestämmelser ang. tillämpningen av förordningen den 28 juni 1941 om familjebidrag åt värnpliktiga m. fl., vilka drabbats av kroppsskada (Svf 1943: nr 23). K. förordn. 31 aug. 1940 om värnpliktslån, med ändr. 30 juni 1942.

Ordförande.

Wide, E. E., folkskollärare, stadsfullm.

Vice ordförande.

Håstad, E. W., docent.

Övriga ledamöter.

Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru.
Törnqvist, J. E., justerare, stadsfullm.
Åkesson, Anna J., folkskollärarinna.

Suppleanter.

Blomqvist, E. R. V., assistent.
Grandelius, G. V., ombudsman.
Levin, f. Kaijser, Gerd, fru.
Lindell, N. M. A., ombudsman, stadsfullm.
Robinson, S. N. A., typograf, stadsfullm.

Kassaförvaltare. Helin, M. S., direktör;
Hallberg, E. G., e. o. inspektör (ställföreträdare).

Sekreterare.

Helin, M. S., direktör (se nedan).

Fam-
N

Revisorer.

Den kommunala revisionen av familjebidragsnämndens verksamhet ha stadsfullmäktige uppdragit åt de revisorer, som av fullmäktige utsetts för granskning av arbetslöshetskommitténs verksamhet (se sid. 299).

Expedition.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25 (postadress: Stockholm 1); t. »familjebidragsnämnden»; expeditionstid 9—11.

Mottagning för allmänheten: Östra Järnvägs-

gatan 24, 1 tr.; expeditionstid: 8,30—14 (lördagar 8,30—12).

Som familjebidragsnämndens utredande och verkställande organ fungerar arbetslöshetsorganisationen, se sid. 298.

Direktör

(3,600 kr. utan rörl. lönetillägg).

Helin, M. S., direktör (se sid. 299).

Beträffande personal hänvisas till sid. 299 ff.

Den kommunala revisionen av familjebidragsnämndens verksamhet ha stadsfullmäktige uppdragit åt de revisorer, som av fullmäktige utsetts för granskning av arbetslöshetskommitténs verksamhet (se sid. 299).

Expedition.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25 (postadress: Stockholm 1); t. »familjebidragsnämnden»; expeditionstid 9—11.

Mottagning för allmänheten: Östra Järnvägs-

gatan 24, 1 tr.; expeditionstid: 8,30—14 (lördagar 8,30—12).

Som familjebidragsnämndens utredande och verkställande organ fungerar arbetslöshetsorganisationen, se sid. 298.

Direktör

(3,600 kr. utan rörl. lönetillägg).

Helin, M. S., direktör (se sid. 299).

Beträffande personal hänvisas till sid. 299 ff.